

Număr 1/2026

ETWAS NEUES

Anuarul Liceului German Sebeș

Bildung ist Freiheit!

***Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș
Etwas Neues. Jahrbuch des Deutschen Lyzeums Mühlbach
Număr 1, 2026***

***Proiect editorial susținut financiar de
Primăria Municipiului Sebeș***

Director: Prof. Verona Maria Onofrei
Director adjunct: Prof. Delia Cristina Răulea

Redactor-șef:
Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza

Colegiul de redacție:
Prof. Ioana Giurgiuman, Prof. Elena-Sorina Petra,
Prof. Inge Reger, Prof. Cristina Maria Orășan,
Prof. Toma Bembea, Prof. Diana-Clara Baciuc,
Prof. Daniel Ioan Mihalca

Traducerea articolelor în limba germană:
Prof. Ioana Giurgiuman

**ISSN 3120 - 1865
ISSN-L 3120 - 1865**

***Responsabilitatea pentru conținutul articolelor
și materialelor publicate revine exclusiv autorilor***

LICEUL GERMAN SEBEȘ
Strada Dorin Pavel, număr 2, Sebeș, județ Alba
Telefon: 0358401639 / 0371348884
E-mail: lg.sebes@isjalba.ro / scoalagermana.sebes@gmail.com

CUPRINS / INHALT

Zece ani de școală germană la Sebeș. Un model de succes, cu viziune pe termen lung/Zehn Jahre Deutsche Schule Mühlbach. Ein Erfolgsmodell mit Weitblick (<i>Prof. Inge Reger</i>).....	p. 5
În comisia școlară a Forumului Siebenbürgen-interviu/In der Schulkommission des Siebenbürgenforums-Interview (<i>Prof. Adriana Hermann, Prof. Verona Maria Onofrei</i>).....	p. 7
Povestea noastră... la Liceul German Sebeș/Unsere Geschichte... am Deutschen Lyzeum Mühlbach (<i>Isabella Schelberger, Maria-Miruna Jurca</i>).....	p. 11
Pagini din istoria școlii săsești din Sebeș/Streiflichter aus der Geschichte des Mühlbacher Schule (<i>Prof. Dr. Volker Wollmann</i>).....	p. 15
Un cărturar mai puțin cunoscut: Victor Roth (1874-1936), primul istoric de artă al sașilor transilvăneni/Ein Weniger Bekannter Gelehrter: Victor Roth (1874-1936), der Erste Kunsthistoriker der Siebenbürger Sachsen (<i>Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza</i>).....	p. 30
Jurnalul unui dascăl-despre (ne)asumarea părinților zilelor noastre/Tagebuch eines Lehrers-über die (Nicht)Verantwortungsübernahme von Eltern Heute (<i>Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza</i>).....	p. 35
Fumatul-între tentație, influență socială și conștientizare/Rauchen-zwischen Versuchung, sozialem Einfluss und Bewusstwerdung (<i>Prof. Ioana Giurgiuman, Sidonia Boca, Ana Capătă, Abigail Salome Cibu, Raul Florin Dumitru, Natalia Nicoleta Filip, Nadine Kellinger, Andrei Nicolae Medrea, Daniel Aron Nan, Noemi Streulea, Mathias Thiess, Dragoș Ionuț Trufin</i>).....	p. 40
Psihologia-între teorie și exercițiul voinței. O lecție despre motivație, voință și autocontrol în clasa a X-a/Psychologie-zwischen Theorie und der Übung des Willens. Eine Lektion fürs Leben über Motivation, Willenskraft und Selbstkontrolle in der 10. Klasse (<i>Prof. Ioana Giurgiuman, Alisa-Oana-Antonia Truța, Flavius-Claudiu Dura, Eduard Andrei Manciu</i>).....	p. 48
Umbrele interacțiunii: bullying, cyberbullying și reconfigurarea siguranței școlare/Schatten der Interaktion: Mobbing, Cybermobbing und die Neugestaltung der Schulischen Sicherheit (<i>Prof. Daniel Ioan Mihalca</i>).....	p. 52
Indicații și recomandări privind rezolvarea unui subiect de BAC-disciplina istorie/Hinweise und Empfehlungen zur Lösung einer Abiturprüfung-Geschichte (<i>Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Prof. Elena Damian</i>).....	p. 56
Grădinița și Creșa „Blauer Stern”-rezultatul unui parteneriat public-privat pentru susținerea învățământului în limba germană la Sebeș/Der Kindergarten und die Kinderkrippe „Blauer Stern”-eine Öffentlich Private Partnerschaft zur Förderung des Deutschsprachigen Unterrichts in Mühlbach (<i>Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza</i>).....	p. 69
Deutsche Bibliothek-lectură, limbă, comunitate/Deutsche Bibliothek-Lesen, Sprache, Gemeinschaft (<i>Prof. Elena-Sorina Petra</i>).....	p. 73
Scândurile care înseamnă lumea. Mai mult decât un proiect școlar/Die Bretter, die die Welt Bedeuten. Mehr als nur ein Schulprojekt (<i>Prof. Delia Cristina Răulea</i>).....	p. 75
Chimia, super-puterea mea. Trei ediții, o singură pasiune: știința care prinde viață/Chemie, meine Superkraft. Drei Ausgaben, eine Einzige Leidenschaft: wenn Wissenschaft Lebendig wird (<i>Prof. Diana-Clara Baci</i>).....	p. 79

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

Balul Bobocilor, clasa a V-a: primii pași într-o lume de povești/Der Ball der Fünftklässler: die Ersten Schritte in eine Märchenhafte Welt (<i>Prof. Cristina Maria Orășan</i>).....	p. 83
Spiritul sărbătorilor de iarnă în inima Sebeșului. Târgul de Crăciun organizat de elevii Liceului German Sebeș/Weihnachtszauber im Herzen Mühlbachs. Der Weihnachtsmarkt, Organisiert von den Schülerinnen und Schülern des Deutschen Lyzeums Mühlbach (<i>Andreea Sivan</i>).....	p. 85
Lista profesorilor care predau la clasele de învățământ antepreșcolar, preșcolar și primar în anul școlar 2025/2026/Liste der Lehrkräfte, die im Schuljahr 2025/2026 in den Antevorschulischen, Vorschulischen und Primären Klassen unterrichten.....	p. 87
Lista profesorilor care predau la clasele de învățământ gimnazial și liceal în anul școlar 2025/2026/Liste der Lehrkräfte, die im Schuljahr 2025/2026 in der Gymnasial-und Lyzealstufe unterrichten.....	p. 88
Lista elevilor înscriși la Liceul German Sebeș în anul școlar 2025/2026/Liste der am Deutschen Lyzeums Mühlbach im Schuljahr 2025/2026 Eingeschriebenen Schülerinnen und Schüler.....	p. 89
Premii, mențiuni și diplome obținute de elevii Liceului German Sebeș la olimpiadele și concursurile școlare (2024-2025)/Preise, Anerkennungen und Urkunden, die die Schülerinnen und Schüler des Deutschen Lyzeums Mühlbach bei Olympiaden und Schulischen Wettbewerben (2025-2026) erhalten haben (<i>Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza</i>).....	p. 96

ZECE ANI DE ȘCOALA GERMANĂ LA SEBEȘ. UN MODEL DE SUCCES CU VIZIUNE PE TERMEN LUNG

Prof. Inge Reger, Liceul German Sebeș

Într-o atmosferă de sărbătoare, marcată de discursuri emoționante și de un program cultural variat, Școala Germană Sebeș marchează în acest an cea de-a zecea aniversare a existenței sale. Ceea ce a început odinioară ca o viziune curajoasă a devenit astăzi un reper stabil în peisajul educațional al regiunii: aproximativ 500 de elevi, din clasa I, până în clasa a XII-a, studiază în prezent la această instituție care, în doar un deceniu, s-a dezvoltat într-un centru educațional modern și performant.

Școala a fost fondată de o directoare dedicată care, prin implicare personală, muncă susținută și o viziune clară, a pus bazele acestei instituții. Cu perseverență și consecvență, ea a reușit să transforme o idee, într-o instituție educațională vie și dinamică. Încă de la început, obiectivul său a fost nu doar transmiterea cunoștințelor, ci și formarea unor personalități deschise către lume și responsabile. Pas cu pas, școala s-a extins: au fost înființate clase, au fost amenajate cabinete de specialitate moderne, iar oferta educațională a fost dezvoltată în mod constant. Astăzi, școala oferă un parcurs educațional complet, de la ciclul preșcolar, până la examenul de bacalaureat, cu un accent deosebit pe limba germană. În urmă cu opt ani a fost introdusă Diploma de Limbă Germană (DSD). Elevii învață limba germană cu entuziasm, iar rezultatele reflectă acest lucru prin performanțe foarte bune. În clasele a X-a și a XII-a, elevii obțin Diploma de Limbă Germană DSD I și DSD II, respectiv ating competențe lingvistice până la nivelul C1. Astfel, ei dobândesc o calificare care le deschide oportunități în întreaga Europă și dincolo de ea.

Importanța limbii germane într-o lume globalizată este greu de supraestimat. Germana se numără printre cele mai importante limbi ale economiei europene. Germania este unul dintre cei mai importanți parteneri comerciali ai României, iar numeroase companii germane își desfășoară activitatea în țară și în regiunea Sebeșului. Pentru absolvenți se deschid astfel perspective excelente de studiu și carieră-fie la universități prestigioase din spațiul de limbă germană, fie în companii cu activitate internațională. Competența lingvistică la un nivel înalt înseamnă nu doar șanse mai bune pe piața muncii, ci și competență interculturală, mobilitate și capacitatea de a construi punți între țări și culturi.

Totuși, succesul Școlii Germane Sebeș nu se măsoară doar în cifre și diplome. Ceea ce definește cu adevărat această comunitate școlară este implicarea celor care o formează: cadre didactice dedicate, elevi motivați și părinți implicați colaborează îndeaproape. Proiectele, programele de schimb, concursurile și evenimentele culturale îmbogățesc viața școlii și contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă, a creativității și a simțului responsabilității.

La zece ani de la înființare, Școala Germană Sebeș reprezintă calitate, stabilitate și spirit inovator. Ea este un loc al învățării, al întâlnirilor și al perspectivelor de viitor. Aniversarea nu este, așadar, doar un prilej de sărbătoare, ci și un moment de recunoștință-în special față de fondatoare, al cărei curaj, perseverență și viziune au făcut posibilă această poveste de succes.

Comunitatea școlară privește cu încredere spre anii care urmează. Ultimul deceniu a arătat limpede că acolo unde se întâlnesc implicarea, viziunea și spiritul comunitar ia naștere o educație cu efecte durabile.

ZEHN JAHRE DEUTSCHE SCHULE MÜHLBACH. EIN ERFOLGSMODELL MIT WEITBLICK

Prof. Inge Reger, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Mit einem feierlichen Festakt, bewegenden Reden und einem bunten Kulturprogramm begeht die Deutsche Schule Mühlbach in diesem Jahr ihr zehnjähriges Jubiläum. Was einst als mutige Vision begann, ist heute eine feste Größe in der Bildungslandschaft der Region: Rund 500 Schülerinnen und Schüler von der 1. bis zur 12. Klasse lernen derzeit an der Schule, die sich in nur einem Jahrzehnt zu einem modernen, leistungsstarken Bildungszentrum entwickelt hat.

Gegründet wurde die Schule von einer außergewöhnlich engagierten und tatkräftigen Leiterin, die mit großem persönlichem Einsatz, Fleiß und bemerkenswerter Weitsicht den Grundstein legte. Mit klarer Vision und unermüdlichem Einsatz gelang es ihr, aus einer Idee eine lebendige Bildungseinrichtung zu schaffen. Von Beginn an verfolgte sie das Ziel, nicht nur Wissen zu vermitteln, sondern junge Menschen zu weltoffenen, verantwortungsbewussten Persönlichkeiten zu erziehen. Schritt für Schritt wurde die Schule erweitert, neue Klassenstufen kamen hinzu, moderne Fachräume entstanden und das pädagogische Angebot wurde kontinuierlich ausgebaut. Heute bietet die Schule eine durchgängige Ausbildung von der Grundschule bis zum Abitur; mit dem besonderen Schwerpunkt auf der deutschen Sprache. Vor 8 Jahren wurde der Deutsche Sprachdiplom eingeführt. Die Schülerinnen und Schüler lernen mit Begeisterung die deutsche Sprache und die Resultate spiegeln sich in den sehr guten Ergebnissen wieder. In den Jahrgangstufen 10 und 12 erwerben die Lernenden das Deutsche Sprachdiplom DSD I und DSD II, bzw. erreichen Sprachkenntnisse bis zum Niveau C1. Damit verfügen sie über eine Qualifikation, die ihnen Türen in ganz Europa und darüber hinaus öffnet.

Die Bedeutung der deutschen Sprache kann in einer globalisierten Welt kaum überschätzt werden. Deutsch zählt zu den wichtigsten Wirtschaftssprachen Europas. Deutschland ist einer der bedeutendsten Handelspartner Rumäniens, zahlreiche deutsche Unternehmen sind im Land und der Region Mühlbach tätig. Für die Absolventinnen und Absolventen eröffnen sich dadurch hervorragende Studien- und Berufsperspektiven-sei es an renommierten Universitäten im deutschsprachigen Raum oder in international tätigen Firmen. Sprachkompetenz auf hohem Niveau bedeutet nicht nur bessere Chancen auf dem Arbeitsmarkt, sondern auch interkulturelle Kompetenz, Mobilität und die Fähigkeit, Brücken zwischen Ländern und Kulturen zu schlagen.

Doch der Erfolg der Deutschen Schule Mühlbach misst sich nicht allein an Zahlen und Abschlüssen. Es ist vor allem das lebendige Miteinander, das die Schulgemeinschaft prägt: engagierte Lehrkräfte, motivierte Schülerinnen und Schüler sowie unterstützende Eltern arbeiten Hand in Hand. Projekte, Austauschprogramme, Wettbewerbe und kulturelle Veranstaltungen bereichern den Schulalltag und fördern Teamgeist, Kreativität und Verantwortungsbewusstsein.

Zehn Jahre nach ihrer Gründung steht die Deutsche Schule Mühlbach für Qualität, Beständigkeit und Innovation. Sie ist ein Ort des Lernens, der Begegnung und der Zukunftsperspektiven. Das Jubiläum ist daher nicht nur Anlass zum Feiern, sondern auch ein Moment des Dankes-insbesondere an die Gründerin, deren Mut, Ausdauer und Weitsicht diese Erfolgsgeschichte möglich gemacht haben.

Mit Zuversicht blickt die Schulgemeinschaft in die kommenden Jahre. Wenn die vergangenen zehn Jahre eines gezeigt haben, dann dies: Wo Engagement, Vision und Gemeinschaftssinn zusammenkommen, entsteht Bildung mit nachhaltiger Wirkung.

ÎN COMISIA ȘCOLARĂ A FORUMULUI SIEBENBÜRGEN-INTERVIU

**Prof. Adriana Hermann, Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană Mediaș
Prof. Verona Maria Onofrei, Liceul German Sebeș**

Verona Onofrei (VO) conduce o școală cu clase de la 0 la 12 și grădiniță, care dispune de 4 clădiri, în 3 locații. Prin grădiniță, cel mai recent proiect finalizat, fiecare oaspete este dus cu plăcere în vizită. Ea vorbește cu mândrie și despre alte proiecte de succes, căci nu sunt puține cele pe care le-a realizat alături de echipa sa de-a lungul anilor. Hărnicie îmbinată cu iscusință, o viață dedicată școlii și un umor debordant, aceasta pare să fie rețeta ei. Întrebările pentru acest interviu au fost adresate de **Adriana Hermann (AH)** prin e-mail.

AH: Îți mulțumesc că ți-ai făcut timp pentru acest dialog scris. Spune-ne câte ceva despre începuturile tale!

VO: Cu mare plăcere. Formarea mea a început la Liceul Pedagogic din Sibiu. Imediat după absolvire, din 1996, am ocupat postul de învățătoare în Petrești/Petersdorf-Alba, activitate pe care am desfășurat-o timp de 15 ani. Ulterior, am absolvit studii la Universitatea din Alba-Iulia (Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba-Iulia), în domeniul administrației. Pasiunea mea a rămas însă întotdeauna limba, motiv pentru care am studiat Germanistică la Sibiu, între anii 2000 și 2004.

AH: Anul 2011 a marcat un moment de cotitură. Ce s-a schimbat?

VO: Am devenit profesoară de limbă germană în Sebeș/Mühlbach-Alba. Astfel, accentul s-a deplasat mai puternic spre predarea limbii germane.

AH: Astăzi ocupi și o funcție importantă onorifică...

VO: Din 2019 sunt președinta Comisiei Școlare a Forumului Democrat al Germanilor din Transilvania. Printre atribuțiile mele se numără sprijinirea cadrelor didactice în diverse probleme pedagogice, organizarea de evenimente, precum și menținerea schimbului de experiență între școlile cu predare în limba germană. De asemenea, reprezint interesele acestor școli în dialogul cu autoritățile și organizațiile partenere.

AH: Cum reușești să îmbini obligațiile profesionale, cu activitatea de voluntariat? Ce te ajută și care sunt provocările?

VO: Mă ajută în primul rând o planificare bună și o echipă puternică, pe care mă pot baza oricând. Primesc, de asemenea, mult sprijin din partea familiei, care înțelege și susține implicarea mea. Cea mai mare provocare este, fără îndoială, timpul-uneori e greu să faci față tuturor angajamentelor fără ca ceva să fie neglijat. Dar când iubești ceea ce faci, găsești întotdeauna o cale.

AH: Faza națională a Olimpiadei de Limbă Germană Maternă și Ziua Dascălului din Transilvania au avut loc în 2025 la Sebeș. De ce?

VO: Am considerat că ar fi o ocazie minunată de a prezenta Sebeșul ca loc cu tradiție educațională și de a arăta că și localitățile mai mici pot realiza lucruri mari. De altfel, îmi este foarte drag să promovez limba și cultura germană; astfel de evenimente aduc entuziasm, interacțiune, colaborare, coeziune și motivație în comunitate. Chiar dacă efortul organizatoric a fost considerabil, ecoul pozitiv l-a depășit cu mult.

AH: Care sunt cei mai importanți parteneri de colaborare pentru activitățile tale școlare și de voluntariat?

VO: Foarte importanți pentru mine sunt Inspectoratul Școlar Județean Alba, Ministerul Educației, Primăria Municipiului Sebeș, Forumul Democrat al Germanilor din România, Forumul Democrat al Germanilor din Transilvania, Ambasada Germaniei la București, Consulatul German din Sibiu, Oficiul Central pentru Școlile din Străinătate (ZfA), Departamentul pentru Relații Interetnice, firma Star Assembly cu sediul la Sebeș și, desigur, părinții și profesorii din școala mea. Fără sprijinul lor și fără colaborarea noastră, multe proiecte nici nu ar fi posibile.

AH: Mulțumesc mult! Nu îmi rămâne decât să îți doresc multă sănătate în viitor și să sper că îți vei păstra energia și ritmul de lucru.

**IN DER SCHULKOMMISSION
DES SIEBENBÜRGENFORUMS-INTERVIEW**

**Prof. Adriana Hermann, Zentrum für Lehrerfortbildung in Deutscher Sprache Mediasch
Prof. Verona Maria Onofrei, Deutsches Lyzeum Mühlbach**

Verona Onofrei (VO) leitet eine Schule mit Klassen 0-12 und Kindergarten, die über 4 Gebäude an 3 Orten verfügt. Durch den Kindergarten als neuestes abgeschlossenes Projekt wird jeder Gast gerne geführt. Doch auch über andere erfolgreiche Projekte berichtet sie stolz, denn es sind nicht wenige, die sie mit ihrem Team im Laufe der Jahre umgesetzt hat. Fleiß mit Schlaueit gepaart, ein Leben für die Schule und jede Menge Humor-das scheint ihr Rezept zu sein. Die Fragen für dieses Interview stellte **Adriana Hermann (AH)** per Mail.

AH: Vielen Dank, dass du dir Zeit für diesen schriftlichen Dialog nimmst. Erzähl uns etwas über deinen Start!

VO: Sehr gerne. Meine Ausbildung begann mit dem Päda in Hermannstadt. Direkt im Anschluss, ab 1996, trat ich meine Stelle als Grundschullehrerin in Petersdorf/Petrești-Alba an, eine Tätigkeit, die ich insgesamt 15 Jahre lang ausübte. Später absolvierte ich ein Studium an der Karlsburger Universität (Universitatea „1. Decembrie 1918” Alba-Iulia) in Bereich Verwaltung. Doch meine Leidenschaft galt immer der Sprache, weshalb ich von 2000 bis 2004 Germanistik in Hermannstadt studierte.

AH: Das Jahr 2011 markierte eine Zäsur. Was änderte sich?

VO: Ich wurde Deutschlehrerin in Mühlbach/Sebeș-Alba. Mein Fokus verschob sich damit stärker auf die Vermittlung der deutschen Sprache.

AH: Heute bekleidest du zudem eine wichtige ehrenamtliche Position...

VO: Seit 2019 bin ich die Vorsitzende der Schulkommission des Siebenbürgenforums. Zu meinen Aufgaben gehören die Unterstützung der Lehrkräfte in verschiedenen pädagogischen Fragen, das Organisieren von Veranstaltungen sowie die Pflege des Austauschs zwischen den Schulen und deutschen Unterrichtspartnern. Außerdem vertrete ich die Interessen dieser Schulen im Dialog mit Behörden und Partnerorganisationen.

AH: Wie schaffst du es, Pflicht und Ehrenamt zu verbinden? Was hilft und welches sind die Herausforderungen?

VO: Mir helfen vor allem eine gute Planung und ein starkes Team, auf das ich mich jederzeit verlassen kann. Außerdem bekomme ich viel Unterstützung von meiner Familie, die Verständnis für mein Engagement zeigt. Die größte Herausforderung ist eindeutig die Zeit-manchmal ist es schwer, allen Verpflichtungen gerecht zu werden, ohne dass etwas zu kurz kommt. Doch wenn man liebt, was man tut, findet man immer einen Weg.

AH: Die Landesphase der Deutscholympiade und der Siebenbürgische Lehrertag fanden 2025 in Mühlbach statt. Wieso das?

VO: Ich dachte, es wäre eine wunderbare Gelegenheit, Mühlbach als Bildungsstandort zu präsentieren und zu zeigen, dass auch kleinere Orte Großes leisten können. Außerdem liegt mir die Förderung der deutschen Sprache und der deutschen Kultur sehr am Herzen-solche Veranstaltungen bringen Begegnung, Zusammenarbeit und Motivation in die Gemeinschaft. Auch wenn der organisatorische Aufwand beträchtlich war, hat das positive Echo diesen mehr als wettgemacht.

AH: Welches sind deine wichtigsten Kooperationspartner für deine schulischen und ehrenamtlichen Aufgaben?

VO: Sehr wichtig sind für mich das Schulamt Alba, das Bildungsministerium, das Demokratische Forum der Deutschen in Rumänien, das Siebenbürgenforum, die Deutsche Botschaft Bukarest, das Deutsche Konsulat in Hermannstadt, die Zentralstelle für das Auslandsschulwesen, das Departement für interethnische Beziehungen, die Firma Star Assembly mit Standort in Mühlbach sowie selbstverständlich die Eltern und Lehrer meiner Schule. Ohne ihre Unterstützung und unsere Zusammenarbeit wären viele Projekte gar nicht möglich.

AH: Vielen Dank! Es bleibt mir nur übrig, dir für die Zukunft beste Gesundheit zu wünschen und dass dir deine Tatkraft erhalten bleibt.

DEMOKRATISCHES FORUM DER
DEUTSCHEN IN SIEBENBÜRGEN

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
SEBEȘ

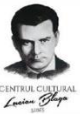
CFCLG
ZFL

Bildung ist Freiheit!
LGS

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU
RELĂȚII INTERETNICE
Diversitatea Reunește Identități

CENTRUL CULTURAL
Lunten Popa

LAND KÄRNTEN

**ENTWICKLUNG DER
LESEKOMPETENZ. LESEVERSTEHEN.
LESESTRATEGIEN**

34. Siebenbürgischer Lehrertag
Bildung ist Freiheit!
LGS
Ziaua dascălului transilvănean

**SEBEȘ / MÜHLBACH
11. - 12. 10. 2025**

POVESTEA NOASTRĂ... LA LICEUL GERMAN SEBEȘ

Îmi face o deosebită plăcere să vă pot împărtăși câteva aspecte din parcursul meu personal și educațional. Numele meu este Isabella Schelberger și am 19 ani. În anul 2024 am absolvit Liceul German din Sebeș, o etapă definitorie în formarea mea, după care am ales să îmi continui studiile în Austria, în cadrul programului Tourism & Leisure Management.

În ultima perioadă observ tot mai des cum unii elevi nu înțeleg cu adevărat importanța finalizării studiilor liceale și, ulterior, a celor universitare. Din propria mea experiență, simt nevoia să împărtășesc câteva gânduri. Este adevărat că facultatea nu este singura cale către succes, iar o carieră solidă poate fi construită și fără studii superioare. Totuși, pentru a reuși acest lucru este nevoie de cunoștințe temeinice într-un anumit domeniu, iar acestea se formează, în mare parte, pe baza celor 12 ani de școală. Fără această fundație, multe concepte devin dificil de înțeles și de aplicat.

Pentru mine, liceul a reprezentat mai mult decât o instituție de învățământ. A fost locul în care am învățat să procesez informația eficient, să îmi dezvolt gândirea critică și să mă adaptez diferitelor contexte sociale. Am învățat să comunic în mai multe limbi străine, să lucrez atât individual, cât și în echipă, să îmi asum responsabilități și să gestionez provocări. Toate acestea sunt competențe esențiale, nu doar „skill-uri”, ci instrumente reale pentru viață.

În același timp, îmi aduc aminte cu mult drag de timpul petrecut alături de colegii mei. Au fost ani plini de energie, de emoții și de momente care ne-au apropiat. Și astăzi mă surprind zâmbind sau chiar amuzându-mă când îmi amintesc întâmplările haioase și situațiile prin care am trecut împreună. Aceste amintiri rămân neprețuite și demonstrează că școala nu înseamnă doar lecții și examene, ci și prietenii, susținere și experiențe care ne formează caracterul.

Mai mult decât atât, la Liceul German din Sebeș am avut parte de profesori excepționali, oameni care nu doar m-au ghidat academic, ci m-au sprijinit și în dezvoltarea mea personală. Unii dintre ei mi-au devenit, în timp, adevărați mentori și prieteni.

Acolo am învățat nu doar materii școlare, ci și cum să mă formez ca om: cu valori, cu disciplină, cu ambiție și cu încredere în propriile forțe.

Consider că educația nu înseamnă doar acumulare de informații, ci construirea unei baze solide pentru viitor. Fiecare etapă are rolul ei, iar anii de liceu sunt fundamentali în definirea direcției pe care o alegem mai târziu. Indiferent de drumul profesional ales, seriozitatea și implicarea în educație rămân investiții care nu se pierd niciodată.

Astăzi, privind în urmă, pot spune cu recunoștință că anii de liceu au fost un pilon esențial în evoluția mea, atât profesională, cât și personală. Iar dacă ar fi să ofer un sfat, acela ar fi să nu subestimați niciodată puterea educației și impactul profund pe care îl poate avea asupra viitorului vostru.

***Isabella Schelberger, alumn LGS, student an II,
IMC University of Applied Sciences Krems (Austria)***

Povestea mea la Liceul German Sebeș a început în anul 2012, odată cu începerea studiilor. Îmi amintesc și astăzi cum am pășit, cu emoții, pentru prima dată în sala de clasă, entuziasmată să o cunosc pe doamna învățătoare care urma să îmi călăuzească primii pași înspre cunoaștere, dar și pe noii mei colegi, alături de care am trăit clipe memorabile. Cu unii dintre aceștia am rămas colegă până în clasa a XII-a. Am avut norocul să avem o doamnă învățătoare care ne-a învățat o mulțime de lucruri folositoare pentru devenirea noastră viitoare, dar și cum să fim o clasă unită. Așa am și rămas pe parcursul celor doisprezece ani de școală.

Nu regret niciun moment decizia pe care am luat-o, aceea de a studia la Liceul German Sebeș. Școala aceasta a contribuit masiv la formarea mea academică. Cât timp am fost eleva acestei școli,

oportunitățile nu încetau să bată la ușa. Am susținut două examene DSD (DSD I și DSD II), am participat la proiectul Erasmus „Green Action”, am făcut parte din trupa de teatru a școlii, alături de care am călătorit în Germania, am fost implicată în proiectul „Geschichten mit Bliss” care a constat în susținerea unei prezentări despre România în cadrul mai multor școli din Germania. În plus, am avut șansa de a participa și de a obține premii la diverse concursuri școlare, îndrumată de profesorii mei.

Când vine vorba de pregătirea pentru examenul de Bacalaureat, din perspectiva unei eleve la secția filologie, pot spune că am fost norocoasă că am avut cadre didactice cu adevărat specializate în materia pe care o predau și care se interesau constant dacă elevii reușesc să țină pasul cu ritmul de predare, fiind mereu răbdători și explicând de câte ori era nevoie pentru ca toți elevii să plece acasă cu lecția înțeleasă. Foarte des primeam și materiale, lecții sau teste de antrenament, pe care le rezolvam fie individual pentru testarea cunoștințelor, fie împreună cu profesorul pentru ca

acesta să vadă unde întâmpinăm dificultăți sau pentru a ne fixa cunoștințele. Cadrele noastre didactice încercau mereu să creeze o atmosferă cât mai plăcută la ore.

Pot spune că liceul mi-a influențat, într-o oarecare măsură, decizia cu privire la facultatea pe care urma să o aleg după examenul maturității, deoarece am ales o facultate cu predare în limba germană și anume Facultatea de Jurnalism din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca. Primul semestru al anului doi de facultate l-am petrecut într-o mobilitate Erasmus, în Germania, experiență care mi-a schimbat viața în bine și care probabil s-ar fi materializat mai greu dacă alegeam să studiez la un alt liceu.

În încheiere, o să amintesc faptul că această școală m-a primit cu brațele deschise cât încă eram un copil dornic de cunoaștere și a format adultul care sunt astăzi, oferindu-mi momente remarcabile, ireversibile dar și unele provocări necesare pentru maturizare.

***Maria-Miruna Jurca, alumn LGS, student an II,
Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca***

UNSERE GESCHICHTE... AM DEUTSCHEN LYZEUM MÜHLBACH

Es freut mich sehr, Ihnen einige Einblicke in meinen persönlichen und schulischen Werdegang geben zu dürfen. Mein Name ist Isabella Schelberger, ich bin 19 Jahre alt. Im Jahr 2024 habe ich das Deutsche Lyzeum in Mühlbach abgeschlossen-ein prägender Abschnitt in meiner Entwicklung. Anschließend habe ich mich dazu entschieden, mein Studium in Österreich, im Bereich Tourismus & Leisure Management fortzusetzen.

In letzter Zeit fällt mir immer häufiger auf, dass manche Schüler die wirkliche Bedeutung eines abgeschlossenen Schulwegs-und später auch eines Studiums-nicht vollständig erkennen. Aus eigener Erfahrung habe ich das Bedürfnis, ein paar Gedanken dazu zu teilen. Es stimmt, dass ein Studium nicht der einzige Weg zum Erfolg ist. Man kann sich auch ohne Hochschulabschluss eine stabile und erfolgreiche Karriere aufbauen. Dafür braucht man jedoch fundierte Kenntnisse in einem bestimmten Bereich-und diese bauen in den meisten Fällen auf den zwölf Schuljahren auf. Ohne dieses Fundament werden viele Konzepte deutlich schwieriger zu verstehen und vor allem in der Praxis umzusetzen.

Für mich war das Gymnasium weit mehr als nur eine Bildungseinrichtung. Dort habe ich gelernt, Informationen effizient zu verarbeiten, mein kritisches Denken weiterzuentwickeln und mich an unterschiedliche soziale Situationen anzupassen. Ich habe gelernt, in mehreren Fremdsprachen zu kommunizieren, sowohl selbstständig als auch im Team zu arbeiten, Verantwortung zu übernehmen und mit Herausforderungen umzugehen. All das sind grundlegende Kompetenzen-nicht nur irgendwelche „Skills“, sondern echte Werkzeuge fürs Leben.

Über die Zeit mit meinen Mitschülern denke ich sehr gerne zurück. Es waren Jahre voller Energie, Gefühl und besonderer Momente, die uns enger zusammengeschweißt haben. Auch heute muss ich oft lächeln oder sogar schmunzeln, wenn ich an die lustigen Erlebnisse und Situationen denke, die wir gemeinsam erlebt haben. Diese Erinnerungen sind unbezahlbar und zeigen deutlich, dass Schule nicht nur aus Unterricht und Prüfungen besteht, sondern auch aus Freundschaften, gegenseitiger Unterstützung und Erfahrungen, die unseren Charakter prägen.

Darüber hinaus hatte ich am Deutschen Lyzeum in Mühlbach das große Glück, auf hervorragende Lehrkräfte zu treffen-Menschen, die mich nicht nur fachlich begleitet, sondern auch in meiner persönlichen Entwicklung geprägt haben. Einige von ihnen wurden mit der Zeit zu wichtigen Mentoren und Wegbegleitern. Dort habe ich nicht nur Unterrichtsinhalte gelernt, sondern auch, wie man sich als Mensch formt-mit klaren Werten, Disziplin, Ehrgeiz und dem Vertrauen in die eigenen Fähigkeiten.

Ich bin überzeugt, dass Bildung weit mehr bedeutet als das bloße Ansammeln von Informationen-sie ist der Aufbau eines stabilen Fundaments für die Zukunft. Jede Etappe hat ihre eigene Bedeutung, und gerade die Gymnasialjahre sind entscheidend dafür, welche Richtung wir später einschlagen. Unabhängig vom gewählten beruflichen Weg bleiben Ernsthaftigkeit und Engagement in der Bildung Investitionen, die sich immer auszahlen.

Heute, wenn ich zurückblicke, kann ich mit großer Dankbarkeit sagen, dass die Gymnasialjahre ein zentraler Pfeiler meiner Entwicklung waren-sowohl beruflich als auch persönlich. Und wenn ich einen Rat weitergeben dürfte, dann diesen: Unterschätzt niemals die Kraft der Bildung und den tiefgreifenden Einfluss, den sie auf eure Zukunft haben kann.

***Isabella Schelberger, Absolventin des Deutschen Lyzeums Mühlbach,
Studentin im II. Studienjahr, IMC University of Applied Sciences Krems (Österreich)***

Meine Geschichte am Deutschen Lyzeum Mühlbach begann im Jahr 2012, als ich dort eingeschult wurde. Noch heute erinnere ich mich gut daran, wie ich zum ersten Mal, voller Aufregung, den Klassenraum betrat. Ich war gespannt darauf, meine Lehrerin kennenzulernen, die mich auf meinen ersten Schritten in die Welt des Wissens begleiten sollte, und ebenso neugierig auf meine neuen Mitschülerinnen und Mitschüler, mit denen ich viele schöne und unvergessliche Momente erleben durfte. Mit einigen von ihnen blieb ich sogar bis zur zwölften Klasse zusammen in derselben Klasse. Wir hatten das große Glück, eine Lehrerin zu haben, die uns nicht nur viele wertvolle Grundlagen für unseren weiteren Weg vermittelte, sondern uns auch zeigte,

wie man als Klasse zusammenhält. Und genau so sind wir auch geblieben-eine enge und solidarische Gemeinschaft-während der zwölf Jahre, die wir gemeinsam in der Schule verbracht haben.

Ich bereue keinen Augenblick die Entscheidung, die ich damals getroffen habe-nämlich am Deutschen Lyzeum Mühlbach zu lernen. Diese Schule hat meine schulische und persönliche Entwicklung maßgeblich geprägt. Während meiner Zeit als Schülerin dort schienen sich immer wieder neue Möglichkeiten zu eröffnen. Ich legte zwei DSD-Prüfungen ab (DSD I und DSD II), nahm am Erasmus-Projekt „Green Action“ teil und war Mitglied der Theatergruppe unserer Schule, mit der wir auch nach Deutschland reisen durften. Außerdem war ich am Projekt „Geschichten mit Bliss“ beteiligt, bei dem wir in mehreren Schulen in Deutschland Präsentationen über Rumänien hielten. Darüber hinaus hatte ich die Gelegenheit, unter der Begleitung und Unterstützung meiner Lehrerinnen und Lehrer an verschiedenen Schulwettbewerben teilzunehmen und dabei auch Preise zu gewinnen.

Wenn es um die Vorbereitung auf das Abitur geht, kann ich aus der Perspektive einer Schülerin der philologischen Abteilung sagen, dass ich großes Glück hatte. Wir hatten Lehrkräfte, die in ihren Fächern wirklich fachlich hervorragend vorbereitet waren und sich stets dafür interessierten, ob die Schülerinnen und Schüler dem Unterricht auch folgen konnten. Mit viel Geduld erklärten sie die Unterrichtsinhalte so oft wie nötig, damit alle die Stunde mit einem klaren Verständnis der Themen verlassen konnten. Sehr oft bekamen wir zusätzlich Arbeitsmaterialien, Übungsstunden oder Probetests, die wir entweder selbstständig bearbeiteten, um unser Wissen zu überprüfen, oder gemeinsam mit der Lehrkraft, damit sie sehen konnte, wo wir noch Schwierigkeiten hatten oder wo bestimmte Inhalte noch einmal gefestigt werden mussten. Unsere Lehrkräfte bemühten sich außerdem immer, im Unterricht eine möglichst angenehme und offene Atmosphäre zu schaffen.

Ich kann sagen, dass das Lyzeum meine Entscheidung für das Studium nach dem Abitur in gewisser Weise beeinflusst hat. Ich entschied mich nämlich für ein deutschsprachiges Studium, genauer gesagt für die Fakultät für Journalismus an der Babeș-Bolyai-Universität in Klausenburg. Das erste Semester meines zweiten Studienjahres verbrachte ich im Rahmen einer Erasmus-Mobilität in Deutschland-eine Erfahrung, die mein Leben zum Positiven verändert hat und die sich wahrscheinlich schwerer verwirklichen lassen hätte, wenn ich ein anderes Lyzeum besucht hätte.

Abschließend möchte ich noch erwähnen, dass mich diese Schule mit offenen Armen aufgenommen hat, als ich noch ein wissbegieriges Kind war, und dazu beigetragen hat, den Menschen zu formen, der ich heute bin. Sie hat mir unvergessliche und prägende Momente geschenkt, aber auch jene notwendigen Herausforderungen, die zum Erwachsenwerden dazugehören

***Maria-Miruna Jurca, Absolventin des Deutschen Lyzeums Mühlbach,
Studentin im II. Studienjahr, Babeș-Bolyai-Universität Klausenburg***

PAGINI DIN ISTORIA ȘCOLII SĂSEȘTI DIN SEBEȘ

Prof. Dr. Volker Wollmann, Obrigheim, Germania

Școala din Sebeș este una dintre primele școli atestate documentar în Transilvania. Prima menționare datează din anul 1352. Într-un document din 8 iunie a aceluiași an este menționat un învățător (dascăl) în Sebeș: *Magister Johannes scolasticus de Sebus*. Titlul *scolasticus* pe care îl purta înseamnă rector, adică un fel de director, indicând că la școala din Sebeș mai activau și alți învățători pe lângă el. Cursurile se țineau în incinta mănăstirii dominicane din Sebeș, în limba latină. Biserica mănăstirii, recent renovată, există și astăzi.

Despre școală în sine dispunem de menționări sărace; în schimb, sunt cunoscute numele unor studenți din Sebeș și împrejurimi care s-au înscris la universitățile din Viena: de pildă, în 1383 Leonardus Rother din Sebeș, în 1386 un anume Pesoldus din Apoldu de Sus, în 1396 Thomas Trautenberger și în 1400 un Nicolaus, amândoi originari din Sebeș. Parohul orașului Sebeș, Antonius, s-a înscris în anul 1422 la Facultatea de Drept a Universității din Viena. Antonius din Sebeș a studiat jurisprudența, în care a obținut ulterior doctoratul, devenind astfel „doctor în decrete”.

O a doua menționare a școlii din Sebeș datează din anul 1438. Acel an a fost unul de groază pentru istoria orașului, când sultanul Murad al II-lea l-a pustit, luând în robie numeroși locuitori. Printre prizonieri se afla și un tânăr de 15-16 ani, pe atunci elev al școlii, care a încercat să apere unul dintre turnurile de apărare. Era „Turnul Studentului”, turn denumit după acesta, păstrat până în zilele noastre. Faptul că elevul, originar din Romaș (Romos), venise la Sebeș „pentru învățătură” dovedea existența unei școli superioare în acest oraș. Acest tânăr nu a fost doar primul elev cunoscut, ci rămâne și astăzi cel mai celebru absolvent al școlii din Sebeș. Aceasta datorită tratatului pe care l-a scris despre credința, moravurile și obiceiurile turcilor, după ce scăpase din robia otomană, în care petrecuse douăzeci de ani. După ce a scăpat din captivitate, a trăit la Roma, sub numele de Frater Georgius de Hungaria, ca și călugăr dominican, până în anul 1502. Astfel, numitul *Türkenbüchlein* a apărut pentru prima dată anonim în anul 1481, motiv pentru care autorul său este denumit și *Captivus Septemcastrensis* sau *Frater Schebeschensis*. Este prima scriere care îi informa pe europeni despre puternicul dușman, bazată pe experiențele și observațiile pline de realism ale „studentului din Romos”.

În secolul al XVI-lea, școala catolică din Sebeș a devenit, ca urmare a Reformei, o școală evanghelică. Supravegherea ei revenea parohului orașului.

Frământările politice din secolul al XVI-lea și al XVII-lea, invazia armatei lui Ali Pașa în anul 1661 și, mai târziu, războaiele curuților de la începutul secolului al XVIII-lea au dus la declinul învățământului. În diverse registre sunt menționați rectorii în funcție, cărora le era subordonat câte un *colaborator*, *cantor* și un *campanator*. În anul 1687 au fost redactate chiar „legi pentru profesori și elevi”, iar în anul 1700 școala din Sebeș a fost extinsă cu o școală pentru fete, angajându-se un „dascăl de fete”.

În urma unei colecte de fonduri, în anul 1723 urma să fie ridicat un nou local școlar pentru un „*Seminarium rei publicae*”, lucru care nu s-a întâmplat totuși din motive financiare și din lipsă de cadre didactice.

Începând cu anul 1820, școala din Sebeș cunoaște o nouă înflorire. Elevii din clasa cea mai mare erau examinați la următoarele discipline: Religie (în limba latină), Limba greacă (analiza unor scriitori), Geometrie, Istorie, Geografie, Artă poetică. Abia mai târziu au fost introduse orele de desen și educație fizică.

Dragostea pentru arta poetică a fost cultivată, în rândul elevilor, de profesori precum: **Michael Gestalter** sau **Johann Friedrich Gelch**, poet și editor al culegerii de cântece ale sașilor transilvăneni, poetul săsesc ardelean socialist (utopic) **Friedrich Krasser** sau germanistul **Josef Marlin**. Din aceeași generație face parte și micul geniu muzical **Carl Filtsch** (1830-1845), cel mai tânăr fiu al parohului Josef Filtsch.

Un moment de referință în istoria școlii din Sebeș a fost preluarea rectoratului de către **Friedrich Wilhelm Schuster** (1855). Grație energiei, zelului, perspicacității și prestigiului său, a reușit să convingă comunitatea parohială să ridice un nou local școlar impozant. Construcția a început în anul 1865 și a fost finalizată în anul 1869. Clădirea există și astăzi și a fost întotdeauna o podoabă a orașului. Pe fațada clădirii școlare a fost inscripționat citatul emblematic „**Bildung ist Freiheit**”. Prin activitatea sa de profesor și prin respectul de care se bucura în rândul colegilor, Schuster a ridicat școala la un nivel pedagogic superior. Mai ales în virtutea intereselor sale multiple, el a transformat școala într-un notabil centru de cercetare folclorică și regională. Era un polimat care efectua săpături arheologice, se ocupa de probleme de etnografie, culegea creații poetice populare săsești, dar și cântece și proverbe românești, pe care le reda în special în traducere germană. Era editorul valorosului anuar (*Programms*) al Gimnaziului Inferior Evanghelic din Sebeș. După el, alți profesori de seamă au deținut funcția de rector: Gustav Arz (1870-1874), Johann Wolf (1874-1893) și Ferdinand Baumann (1890-1909), căruia îi datorăm o istorie foarte detaliată a școlii din Sebeș.

Merită menționat că, începând din anul 1861, limba română a fost predată gratuit în Gimnaziul Inferior din Sebeș; din anul 1873, ca materie opțională.

Despre începuturile învățământului românesc în Sebeș dispunem de documente puține. În anul 1779 este menționată, pe strada Joseni (astăzi Ștefan cel Mare), prima școală românească, subordonată bisericii ortodoxe. Începând din anul 1786, copiii români aveau dreptul să frecventeze și școala germană. Chiar în primul an, 19 elevi au folosit această posibilitate. Pe locul primei școli românești de pe strada Ștefan cel Mare număr 1, alături de marea biserică, a fost ridicat între anii 1871 și 1875 un nou edificiu cu etaj. Aflat sub conducerea directorului de la gimnaziu, școala cuprindea și o școală primară de băieți și o școală de fete cu o durată de opt ani.

În cele șase decenii de după 1860, școlile din Sebeș erau frecventate anual de circa 520 de elevi și elevi, din care aproximativ 350 erau germani. Numărul elevilor români se ridica anual la 80-100. Numărul relativ ridicat al elevilor români reprezintă un fapt demn de remarcat. Pe de o parte, în oraș trăiau mulți români, însă existau, de ambele părți, și motive materiale și ideale. Un motiv material îl constituiau taxele școlare mai ridicate pe care trebuiau să le plătească elevii ne-evangelici. Un motiv ideal din partea școlii germane era atenuarea, prin educație și sete de cunoaștere, a contradicțiilor și conflictelor de interese existente între sași și români. Părinții români care își trimiteau copiii la gimnaziul german încercau, în aceste condiții, să le faciliteze ascensiunea culturală, socială și, în final, cea materială.

La Gimnaziul din Sebeș a studiat și poetul și filozoful originar din Lancrăm, **Lucian Blaga**, care a recunoscut valoarea spirituală a limbii germane. Deși a frecventat numai clasele elementare germane din Sebeș, a locuit împreună cu frații săi mai mari la familia Püllok și a beneficiat, ca tânăr deschis la minte, de valorile educaționale pe care frații săi le dobândeau la gimnaziu.

În Sebeș, pe strada Dorin Pavel, a luat ființă în anul 1904 școala maghiară, acolo unde se află astăzi Liceul German. În anul 1919 a trecut în proprietatea statului român, care a înființat aici o școală civică de stat pentru fete și băieți, numită „Școala Civilă de Stat”. Ca prim director a fost numit eminentul profesor de română și latină, **Silviu Cărpinișianu**, condamnat de comuniști din cauza convingerilor sale politice și reabilitat în cele din urmă, putând să revină în învățământ. Pe lângă această școală, mai exista gimnaziul de stat românesc de lângă marea biserică, respectiv podul peste râul Sebeș. Întrucât în Sebeș existau pe atunci numai clase de gimnaziu românești, singura posibilitate de a frecventa un liceu era la Orăștie (Broos) sau la Alba-Iulia (Karlsburg), lucru dificil date fiind condițiile de transport ale vremii.

Elevii germani se aflau într-o situație mai bună, având Gimnaziul Inferior impozant cu o sală de sport valoroasă, păstrată până în ziua de azi. Totuși, Gimnaziul Inferior Evanghelic, împreună cu toate dotările sale, a fost naționalizat prin Hotărârea nr. 1560/1946 emisă de Primărie. De asemenea, „Casa Krasser” din

Ulița Trandafirilor (astăzi, strada Mihai Viteazul), naționalizată la rândul ei, unde își avusese sediul întâi ICSM, apoi Hermes, a fost atașată școlii, găzduind multă vreme clasele germane.

Liceul românesc a primit în același an școlar (1946) o clasă a VI-a și una a VII-a, iar în următorul an școlar, 1947-1948, funcționau deja clasele V-VIII. În urma reformei învățământului din 15 august 1948, liceul a fost desființat, gimnaziul evanghelic definitiv separat de biserică, religia eliminată ca disciplină de învățământ, iar valoroasa sa bibliotecă, bogată în volume, a fost arsă. Noua reformă școlară, după model sovietic, prevedea un învățământ obligatoriu de patru clase primare și numai opt clase de liceu. În cele mai multe încăperi au fost înființate școli profesionale pentru industrie și agricultură.

Abia în anul 1954 au fost făcuți primii pași pentru înființarea unui liceu: au avut loc examene de admitere pentru două clase a VIII-a românești și una germană și a fost înființată și o clasă a IX-a. În anul școlar 1955-1956 a apărut și o clasă a 10-a. După modelul sovietic, liceele au fost redenumite de acum „școli medii”. Prima promoție cu 11 clase a absolvit în anul 1959, pe atunci școala purtând denumirea de „Școala Medie Mixtă de 11 ani”.

Cu ocazia aniversării a 50 de ani ai secției germane, în anul 2009 a fost realizată o expoziție care oferea o privire asupra condițiilor de învățământ din acea vreme. Cu prilejul actualei aniversări de 10 ani a acestei școli, o parte a expoziției este prezentată aici, la sediul secundar din Lancrăm.

Directori ai școlii au fost temutul **Ion Țârlea**, care ne cerceta buzunarele pentru a vedea dacă nu cumva conțineau resturi de tutun de la țigară; urmat de profesorul de geografie **Constantin Georgescu**, care organiza excursii școlare extraordinare și instructive. Conducerea claselor germane a fost preluată, după **Walter Kentsch**, de eminentul profesor de matematică **Hans Schneider**. Trebuie adăugat, de asemenea, că secția germană a Gimnaziului din Sebeș s-a bucurat, în persoana lui **Martin Bottesch**, de un alt profesor de matematică de excepție. Mai multe generații de elevi români au avut privilegiul de a beneficia, la această disciplină, de un alt profesor de matematică de prim rang, și anume pe severul, dar excepțional de competentul **Boris Guzun**, originar din Basarabia.

Vorbind despre profesorii care au rămas de neuitat în istoria școlii din Sebeș, trebuie menționate și alte cadre didactice remarcabile. Ei s-au distins nu doar prin nivelul pedagogic și sensibilitatea lor, ci și prin interesul științific sau talentul artistic, la fel ca și predecesorii lor din perioada de fondare a școlii. Încă din perioada interbelică a activat în școală talentatul, dar extrem de modestul istoric **Theobald Streifeld**, care a scris numeroase lucrări despre istoria orașului și a Unterwald, în vreme ce **Michael Acker** s-a dedicat cu pasiune studiului naturii și artei desenului. Profesorul de muzică **Ernst Irtel** și-a început cariera de compozitor și pianist remarcabil tot la Sebeș. O vreme a făcut parte din colectivul didactic și **Albert Klein**, viitorul paroh și episcop al Bisericii Evanghelice. Fiul său, **Hans Klein**, care a urmat liceul de 10 clase din Sebeș, a ajuns profesor la Institutul Teologic din Sibiu și se numără astăzi printre cele mai marcante personalități ale acestui oraș. În colectivul didactic al școlii a venit în anii '50 **Horst Klusch**, care a publicat ulterior, în calitate de etnograf de renume, lucrări monumentale despre ceramica și orfevrăria săsescă, și care a fost inițiatorul renumitului Târg al Olarilor (*Târgul Olarilor*), care are loc anual la Sibiu. Dar nu trebuie omiși nici alți profesori care s-au remarcat prin talentele lor în diverse domenii, precum profesoara de franceză și engleză, remarcabila scriitoare **Olga Caba**, sau talentatul profesor de română **Vasile Zdrenghia**, pe urmele căruia a mers tânărul profesor **Valeriu Oros**. Admirator al lui Lucian Blaga, el a propus ca liceul să-i poarte numele, cu toate că poetul și filozoful era o persoană incomodă pentru comuniști. Oros a îndrăznit să participe, împreună cu câțiva elevi, la înmormântarea lui Blaga în cimitirul din Lancrăm (mai 1961), deși aceasta fusese ținută secretă de autorități și practic blocată.

În anul 1961, **Titu Bogdan** a devenit directorul liceului, păstor energic al intereselor acestei instituții timp de mulți ani, preocupat mai ales de găsirea unor spații suplimentare, necesare în special pentru internat. Una dintre acestea era „Leul de Aur”. În anii 1965/66, preocuparea sa s-a îndreptat spre ideea ridicării unui nou local școlar, a cărui construcție a început în anul 1969 și a fost finalizată în anul 1971. Această decizie a reprezentat un moment de cotitură în istoria școlii din Sebeș, și cu atât mai mult cu cât pentru noul edificiu a fost ales un amplasament ideal și adecvat. Au fost create și premisele financiare pentru dotarea modernă a noului liceu, astfel încât să răspundă tuturor exigențelor. Această nouă instituție școlară a purtat, după înființarea sa, următoarele denumiri: Liceul Real-Uman (1974-1977), Liceul de Matematică-Fizică (1977-1982), Liceul Industrial (1982-1990), Liceul Teoretic Real-Umanist (1990-1995), Colegiul „Lucian Blaga” (1996-1999), Colegiul Național „Lucian Blaga” (din 1999).

Elevii liceului din Sebeș erau cunoscuți la nivel național mai ales pentru performanțele lor sportive. Au început relativ devreme, cu succese crescânde, jucând întâi handbal în echipe de unsprezece jucători și, la scurt timp, „handbal pe teren mic” cu șapte jucători. Antrenorul lor era **Florin Fleșeriu**, care a reușit să ridice Sebeșul la rangul unui centru de handbal cu recunoaștere națională. Pe râul Bistru, în valea Sebeșului, a organizat pentru jucătorii săi de handbal o tabără de vară cu condiții de antrenament excepționale. În toate inițiativele sale i-a stat alături soția Annemarie (n. Batzoni), ea însăși o sportivă remarcabilă. Ca recunoaștere a realizărilor sale în slujba handbalului, noua sală de sport, în imediata vecinătate a vechii săli de gimnastică, îi poartă numele. Printre jucătorii de handbal din Sebeș recrutați în echipele naționale se numără: **Rudolf Schumann** (absolvent 1960), care a crescut practic în curtea sălii de sport; **Dieter Roth** (absolvent 1963), originar din Sibiu și **Simon Schobel** (absolvent 1969), care a ajuns, într-o carieră ascendentă în Germania, antrenor federal.

Cu greu putem numi un domeniu în care absolvenții liceului din Sebeș să nu se fi remarcat prin realizări de excepție și să nu-și fi făcut renumită *alma mater* mult dincolo de hotarele orașului. Printre aceștia se numără o serie de arhitecți, ingineri, oameni de știință sau profesori universitari de renume. Vom menționa, cu titlu de exemplu, doar două: **Marius Bojița** (absolvent 1960), profesor la Universitatea de Medicină din Cluj-Napoca, primul rector numit de Facultatea de Farmacie și **Vasile Iancu**, rector al Universității Tehnice din Cluj-Napoca (absolvent 1963).

Nu este un demers ușor să rezumi în câteva pagini istoria școlii din Sebeș, care se întinde de-a lungul multor secole. Prin această schiță se dorește ca elevele și elevii acestei instituții de învățământ, cu numai 10 ani de existență, să înțeleagă tradiția predării în limbă germană la Sebeș. De mult timp, frecventarea unei școli germane este o normalitate pentru populația românească a orașului. Elevii și elevele române au fost întotdeauna bine veniți în școala germană. Aceasta a deschis și deschide și astăzi calea spre o conviețuire și colaborare armonioasă, lipsită de prejudecăți-inclusiv în afara școlii. Dacă în trecut limba germană deschidea mai ales orizonturi spirituale, astăzi ea a dobândit o valoare pragmatică. Lărgeste spectrul oportunităților pe parcursul educațional și oferă șanse într-o lume globalizată.

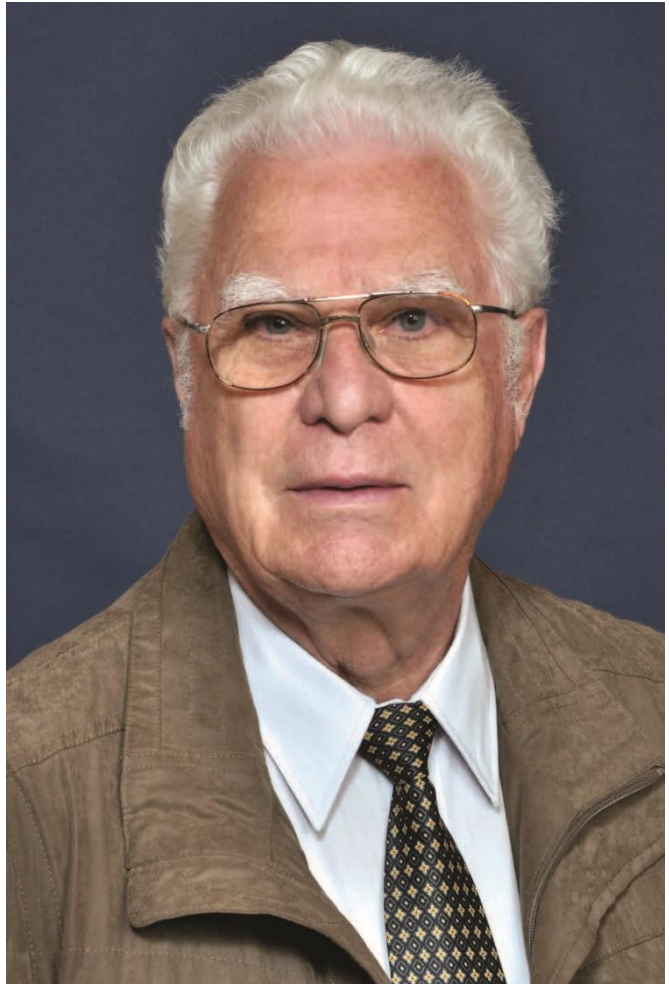
STREIFLICHTER AUS DER GESCHICHTE DES MÜHLBACHER SCHULE

Prof. Dr. Volker Wollmann, Obrigheim, Deutschland

Die Mühlbacher Schule ist eine der am frühesten schriftlich bezeugten Schulen Siebenbürgens. Die erste Erwähnung stammt aus dem Jahre 1352. In einer Urkunde vom 8. Juni dieses Jahres wird ein Schulmeister (Lehrer) in Mühlbach genannt: *Magister Johannes scolasticus de Sebus*. Der Titel *scolasticus* den er führt, bedeutet Rektor, also eine Art Direktor, und weist darauf hin, dass an der Mühlbacher Schule außer ihm auch noch andere Lehrer wirkten. Der Unterricht wurde innerhalb des Dominikaner Klosters in Mühlbach in lateinischer Sprache abgehalten. Die neulich renovierte Klosterkirche existiert auch heute noch.

Über die Schule an und für sich verfügen wir nur über spärliche Nennungen, hingegen sind die Namen von Studenten aus Mühlbach und seiner Umgebung bekannt, die sich in an den Hochschulen von Wien eingeschrieben haben, sp z. B. 1383 Leonardus Rother aus Mühlbach, 1386 ein gewisser Pesoldus aus Großpold, 1396 Thomas Trautenberger und 1400 ein Nicolaus, beide in Mühlbach gebürtig. Der Mühlbacher Stadtpfarrer Antonius war 1422 in der juristischen Fakultät der Wiener Universität immatrikuliert. Antonius aus Mühlbach studierte Jurisprudenz, in welchem Fach er später promovierte, also „Doktor der Dekrete“ wurde

Eine zweite Erwähnung der Mühlbacher Schule datiert in das Jahr 1438. Dieses Jahr war eigentlich ein Schreckensjahr für die Geschichte der Stadt, als Sultan Murat II. diese verwüstete und viele ihrer Bewohner in Gefangenschaft schleppte. Unter den Gefangenen befand sich auch ein Jüngling von 15-16 Jahren, der damals die Schule besuchte und versuchte, einen der Befestigungstürme zu verteidigen. Es war der nach ihm benannte „Studententurm“, der bis heute erhalten geblieben ist. Da der aus Rumes (Romos) stammende Schüler „Studierung halber“ nach Mühlbach gekommen war, beweist dass es hier eine höhere Schule gab. Dieser Jüngling war nicht nur der erste bekannte Schüler, sondern

auch der bis zum heutigen Tag bekannteste Schüler der Mühlbacher Schule. Das verdankt er der Abhandlung (Traktat), die er über den Glauben, die Sitten und die Gebräuche der Türken geschrieben hatte, nachdem er aus der türkischen Sklaverei entkommen war, in der er zwanzig Jahre verbracht hatte. Der Gefangenschaft entkommen, lebte er unter dem Namen *Frater Georgius de Hungaria* als Dominikaner bis 1502 in Rom. Das sogenannte *Türkenbüchlein* ist 1481 zum ersten Mal anonym erschienen, weswegen sein Verfasser auch *Captivus Septemcastrensis* oder *Frater Schebeschensis* bezeichnet wird. Es ist die erste Schrift, die die Europäer über den mächtigen Feind informiert, auf Grund der Erlebnisse und wirklichkeitsnahen Beobachtungen des „Rumeser Studenten“.

Im 16. Jahrhundert wurde die katholische Mühlbacher Schule infolge der Reformation zu einer evangelischen Schule. Die Aufsicht über sie stand dem Stadtpfarrer zu.

Die politischen Wirren während des 16. und 17. Jahrhundert, das Eindringen des Heeres Ali Pasches's 1661, und später die Kurutzenkriege am Anfang des 18. Jahrhunderts, führten zum Erlahmen des Schulwesens. In diversen Verzeichnissen werden die amtierenden Rektoren erwähnt, denen jeweils auch ein *Kollaborator*, *Kantor* und *Campanator* unterstand. 1687 wurden sogar „Gesetze für die Lehrer und

Schüler" verfasst, 1700 wurde die Mühlbacher Schule durch eine Schule für Mädchen erweitert und ein „Jungfernschulmeister" eingestellt.

Im Zuge einer Spendensammlung sollte 1723 ein neues Schulgebäude für ein „*Seminarum rei publicae*" errichtet werden, zu dem es aus finanziellen Gründen und auch wegen Lehrermangels nicht mehr kam.

Ab 1820 beginnt die Mühlbacher Schule einen neuen Aufschwung zu nehmen. Die Schüler der höchsten Klasse wurden in folgenden Fächern geprüft: Religion (in lateinischer Sprache), Griechische Sprache (analysieren einiger Schriftsteller), Geometrie, Geschichte, Geographie, Dichtkunst. Erst später wurde der Zeichen und Turnunterricht eingeführt.

Die Liebe zur Dichtkunst erweckten bei den Schülern Lehrer wie **Michael Gestalter** oder **Johann Friedrich Gelch**, Dichter und Herausgeber des Liederbuches der Siebenbürger Deutschen, der siebenbürgisch-sächsische sozialistische Dichter (utopische Sozialist) **Friedrich Krasser** oder der Germanist **Josef Marlin**. In diese Generation gehört auch das musikalische Wunderkind **Carl Filtsch** (1830-1845), der jüngste Sohn des Stadtpfarrers Josef Filtsch.

Ein Meilenstein in der Geschichte der Mühlbacher Schule war die Übernahme des Rektorates durch **Friedrich Wilhelm Schuster** (1855). Dank seiner Energie, seinem Eifer, seiner Umsicht und dank seiner Anerkennung, brachte er die Kirchengemeinde dazu, einen neuen großen Schulbau zu errichten. Dieser wurde 1865 begonnen und 1869 fertiggestellt. Er steht auch heute noch und war jeher eine Zierde der Stadt. Die Frontseite des Schukgebäudes wurde mit dem prägenden Zitat „**Bildung ist Freiheit**" versehen. Durch sein Wirken als Lehrer und durch die Wertschätzung seiner Kollegen als Rektor, führte Schuster die Schule auf ein höheres pädagogisches Niveau. Vor allem machte er die Schule durch seine vielseitigen Interessen zu einer beachtenswerten Pflegestätte volks-und landeskundlicher Forschung. Er war ein Polyhistor, der archäologische Grabungen durchführte, sich mit volkskundlichen Problemen befasste, sächsisches dichterisches Volksgut sammelte sowie rumänische Volkslieder und Sprüche, die er vorzüglich in deutscher Übersetzung wiedergab. Er war der Herausgeber des inhaltsreichen Jahrbuches (**Programms**) des Evangelischen Untergymnasiums von Mühlbach. Nach ihm hatten andere namhafte Lehrer das Amt des Rektors inne: Gustav Arz (1870-1914) Johann Wolf (1874-1893) und Ferdinand Baumann (1890-1909), dem eine sehr ausführliche Geschichte der Mühlbacher Schule zu verdanken ist.

Es soll hier darauf hingewiesen werden, dass ab 1861 im Mühlbacher Untergymnasium die rumänische Sprache unentgeltlich unterrichtet wurde; seit 1873 als wahlfreier Gegenstand. Über die Anfänge des rumänischen Schulwesens in Mühlbach verfügen wir nur über spärliches dokumentarische Unterlagen. 1779 wird in der Joseni-Straße (heute Ștefan cel Mare) die erste rumänische Schule erwähnt, die der orthodoxen Kirche unterstand. Ab 1786 durften rumänische Kinder auch die deutsche Schule besuchen. Schon im ersten Jahr nutzten 19 Schüler diese Möglichkeit. Anstelle der ersten rumänischen Schule auf der Ștefan cel Mare Straße 1, neben der großen Kirche, wurde 1871-1875 ein neues Gebäude mit Stockwerk gebaut. Unter der Direktion des Gymnasiums stand als dessen Vorstufe eine Knaben Elementarschule und eine achtjährige Mädchenschule.

In den sechs Jahrzehnten nach 1860 wurden die Mühlbacher Schulen jährlich von 520 Schülerninnen und Schüler besucht, von denen ca. 350 Schüler und Schülerinnen Deutsche waren. Die Zahl der rumänischen Schüler und Schülerinnen belief sich jährlich auf 80 bis 100. Die verhältnismäßig hohe Zahl an rumänischen Schülern ist ein beachtenswertes Faktum. Zum einen lebten in der Stadt viele Rumänen, doch gab es auf beiden Seiten auch materielle und ideelle Beweggründe. Ein materieller Grund waren die erhöhten Schulgebühren, die für nicht evangelische Schüler bezahlt werden mussten. Ein ideeller Anlaß von Seiten der deutschen Schule war die Milderung der existierenden Gegensätze und Interessenkonflikte zwischen den Sachsen und Rumänen durch Bildung und Wissensdrang. Rumänische Eltern, die ihre Kinder in das deutsche Gymnasium schickten, versuchten mit diesen Vorbedingungen den kulturellen, sozialen und schließlich auch materiellen Aufstieg ihrer Kinder zu ermöglichen.

Das Mühlbacher Gymnasium besuchte auch der aus Langendorf stammende Dichter und Philosoph **Lucian Blaga**, der den geistigen Wert der deutschen Sprache erkannte. Er hat zwar nur die deutschen Elementarklassen in Mühlbach besucht, wohnte aber mit seinen älteren Brüdern gemeinsam bei der Familie Püllok und profitierte als geistig aufgeschlossener Junge von den Bildungswerten, die seine Brüder am Gymnasium erfuhren.

In Mühlbach wurde im Jahre 1904 in der Dorin Pavel-Straße die ungarische Schule gegründet, in der sich heute das Deutsche Lyzeum befindet. Sie ging 1919 in den Besitz des rumänischen Staates über, der hier eine staatliche Bürgerschule für Mädchen und Jungen einrichtete. Sie wurde „Școala Civilă de Stat“ genannt. Als erster Direktor wurde der prominente Professor für Rumänisch und Latein, **Silviu Cărpinișianu** ernannt, der von den Kommunisten wegen seiner politischen Gesinnung verurteilt wurde, und letztendlich rehabilitiert wurde um wieder im Lehramt tätig sein zu dürfen. Außer dieser Schule gab es noch das staatliche rumänische Gymnasium bei der großen Kirche, bzw. Brücke über den Mühlbach. In Anbetracht dessen, daß es im Mühlbach zu der Zeit nur rumänische Gymnasialklassen gab, bestand nur die Möglichkeit ein Lyzeum in Broos (Orăștie) oder Karlsburg (Alba-Iulia) zu besuchen, was bei den damaligen Verkehrsmöglichkeiten mit Schwierigkeiten verbunden war.

In einer besseren Lage befanden sich die deutschen Schüler mit ihrem imposanten Untergymnasium, das auch über eine ansehnliche Turnhalle verfügte, die bis heute erhalten geblieben ist. Allerdings wurde das evangelische Untergymnasium mit all seinen Einrichtungen durch den vom Rathaus erlassenen Beschluss Nr. 1560/1946 enteignet. Auch das verstaatlichte gegenüber liegende „Krasserische Haus“ aus der Rosengasse (heute: Mihai Viteazul), wo zuletzt ICSM, später Hermes seinen Sitz hatte, wurde der Schule angegliedert in dem hier lange Zeit die deutschen Klassen untergebracht waren.

Das rumänische Lyzeum erhielt noch im selben Schuljahr (1946) eine VI. und VII. Klasse und im darauffolgenden Schuljahr 1947-1948 gab es schon die Klassen V-VIII. Im Zuge der Schulreform vom 15. August 1948 wurde das Lyzeum aufgelöst, das evangelische Gymnasium endgültig von der Kirche getrennt, Religion als Unterrichtsfach gestrichen und seine wertvolle und umfangreiche Bibliothek verbrannt. Die neue Schulreform sah nach russischem Muster einen verpflichtenden Unterricht von vier Grundschul- und nur acht Lyzeumsklassen vor. In den meisten Räumlichkeiten wurden Berufsschulen für Industrie und Landwirtschaft eingerichtet.

Erst im Jahre 1954 wurden die ersten Schritte für die Errichtung eines Lyzeums unternommen und es fanden Aufnahmeprüfungen für zwei rumänische und eine deutsche VIII. Klasse statt und es wurde auch eine IX. Klasse gegründet. Im Schuljahr 1955-1956 kam noch eine 10. Klasse hinzu. Nach russischem Modell nannte man die Lyzeen von nun an „Mittelschulen“. Der erste Jahrgang mit 11 Klassen absolvierte im Jahr 1959, und zwar führte damals die Schule den Namen „11 jährige Mädchen und Knaben-Mittelschule“.

Anlässlich des 50-jährigen Jubiläums der deutschen Abteilung im Jahre 2009 entstand eine Ausstellung die Einblicke in die damaligen Lehrverhältnisse gewährte. Zum aktuellen 10jährigen Jubiläum dieser Schule wird ein Teil der Ausstellung hier in der Außenstelle Langendorf gezeigt.

Schulleiter waren der gefürchtete **Ion Țârlea**, der unsere Hosentaschen untersuchte, um festzustellen ob sich Tabakreste von Zigaretten darin befanden; gefolgt vom Geographielehrer **Constantin Georgescu**, der fantastische lehrreiche Schulreisen organisierte. Die Leitung der deutschen Klassen übernahm nach **Walter Kentsch** der eminente Mathelehrer **Hans Schneider** inne hatte. Da muß ergänzend noch hinzugefügt werden, daß die deutsche Abteilung des Mühlbacher Gymnasiums in der Person von **Martin Bottesch** einen anderen ausgezeichneten Mathelehrer besaß. Mehrere Generationen rumänischer Schüler hatten das Privileg in diesem Fach einen anderen erstklassigen Mathelehrer zu haben, und zwar den strengen aber besonders befähigten, aus Bessarabien stammenden, **Boris Guzun**.

Sprechen wir von den Lehrern, die in der Geschichte der Mühlbacher Schule unvergesslich geblieben sind, müssen auch andere hervorragende Lehrkräfte genannt werden. Sie zeichneten sich nicht nur durch ihr pädagogisches Niveau und Feingefühl aus, sondern auch durch ihr wissenschaftliches Interesse oder ihre künstlerische Begabung, wie auch ihre Vorgänger aus der Gründungszeit der Schule. Schon in der Zwischenskriegszeit war in der Schule der begnadete aber sehr bescheidener Historiker **Theobald Streitfeld** tätig, der unzählige Arbeiten zur Geschichte der Stadt und des Unterwaldes geschrieben hatte, während **Michael Acker** sich leidenschaftlich der Naturkunde und der Kunst des Zeichnen zuwandte. Der Musiklehrer **Ernst Irtel** begann seine Laufbahn als Komponist und hervorragender Pianist ebenfalls in Mühlbach. Eine Zeit lang gehörte auch **Albert Klein** zum Lehrerkollegium, der zukünftige Stadtpfarrer und Bischof der evangelischen Landeskirche. Sein Sohn **Hans Klein**, der das 10-klässige Lyzeum in Mühlbach besuchte, wurde Professor am Theologischen Institut in Hermanstadt und gehört heute zu den markantesten Persönlichkeiten dieser Stadt. In das Lehrerkollegium kam in den 50er Jahren **Horst Klusch** hinzu, der später als anerkannter Volkskundler monumentale Werke über die siebenbürgische

Töpfer-und Goldschmiedekunst veröffentlichte und der Initiator des berühmten Töpfermarktes (***Târgul Olarilor***) war, der jährlich in dieser Stadt stattfindet, war. Aber auch andere Lehrer, die sich durch ihre Begabungen in verschiedenen Bereichen auszeichneten sollen nicht unerwähnt bleiben, wie z. B. die Lehrerin für Französisch und Englisch, die hervorragende Schriftstellerin **Olga Caba** oder der hochbegabte Lehrer für Rumänisch **Vasile Zdrenghia**, in dessen Fußstapfen der junge Lehrer **Valeriu Oros** getreten war. Als Verehrer von Lucian Blaga schlug er vor, daß das Lyzeum seinen Namen tragen sollte, obwohl dieser Dichter und Philosoph ein Dorn im Auge der Kommunisten war. Oros getraute sich mit einigen Schülern an der Beerdigung Blaga's im Kirchhof von Langendorf (Mai 1961) teilzunehmen, obwohl diese von den Behörden geheim gehalten und de facto abgeriegelt war.

Im Jahr 1961 wurde **Titu Bogdan** der Leiter des Lyzeums, der sich viele Jahre energisch um die Belange dieser Einrichtung kümmerte und vor allem bemüht war zusätzliche Räume aufzutreiben, die vor allem für das Internat erforderlich waren. Eine von diesen war der „Goldene Löwe“. 1965/66 beschäftigt ihn der Gedanke der Errichtung eines ganz neuen Schulgebäudes, mit dessen Bau 1969 begonnen und das 1971 fertig gestellt wurde. Dieser Beschluss war ein Meilenstein in der Geschichte der Mühlbacher Schule auch in Anbetracht dessen, daß für das neue Schulgebäude ein zwckentsprechender und idealer Standort ausgesucht wurde. Es waren auch die finanziellen Voraussetzungen gegeben das neue Lyzeum modern auszustatten um allen Anforderungen zu entsprechen. Diese neue Schuleinrichtung führte nach ihrer Gründung folgende Namen: Liceul Real-Uman (1974-1977), Liceul de Matematică-Fizică (1977-1982), Liceul Industrial (1982-1990), Liceul Teoretic Real-Umanist (1990-1995), Colegiul „Lucian Blaga“ (1996-1999), Colegiul Național „Lucian-Blaga“ (ab 1999).

Die Schüler des Mühlbacher Lyzeums waren auf Landesebene vor allem für ihre sportlichen Leistungen bekannt. Sie begannen schon relativ früh, mit zunehmenden Erfolgen, zuerst zu elft Handball und kurz danach zu siebt „Kleinfeldhandball“, zu spielen. Ihr Trainer war **Florin Fleșeriu**, dem es gelungen war Mühlbach zu einem Handballzentrum mit nationalem Stellenwert emporzuheben. Auf der Bistra im Mühlbachtal richtete er für seine Handballspieler ein Sommerlager mit traumhaften Trainingsbedingungen ein. In allen seinen Vorhaben, stand ihm seine Frau Annemarie (geb. Batzoni), auch eine hervorragende Sportlerin, zur Seite. Als Anerkennung seiner sportlichen Leistungen im Dienste des Handballs, wurde die neue Sporthalle, in unmittelbarer Nähe der alten Turnhalle, nach ihm benannt. Zu den Mühlbacher Handballspielern, die für die Nationalmannschaften als „Bundeskiker“ rekrutiert wurden, gehören: **Rudolf Schumann** (Absolvent 1960), der praktisch im Hof der Turnhalle aufgewachsen ist; der aus Hermannstadt stammende **Dieter Roth** (Absolvent 1963) und **Simon Schobel** (Absolvent 1969), der in seiner steilen Laufbahn in Deutschland zum Bundestrainer emporgestieg.

Wir kennen kaum einen Bereich, in dem sich Absolventinnen und Absolventen des Lyzeums aus Mühlbach nicht durch hervorstechende Leistungen ausgezeichnet und ihre *alma mater* weit über die Grenzen dieser Stadt bekannt gemacht haben. Zu diesen gehören eine Reihe anerkannter Architekten, Ingenieure, Wissenschaftler oder Universitätsprofessoren. Stellvertretend sollen nur zwei nennen: **Marius Bojiță** (Absolvent 1960), Professor an der Medizinischen Universität Klausenburg, der erste von der Pharmazeutischen Fakultät ernannte Rektor und **Vasile Iancu** Rektor der Technischen Universität Klausenburg (Absolvent 1963).

Es ist kein leichtes Unterfangen die Geschichte der Schule in Mühlbach, die sich über viele Jahrhunderte hinzieht, in wenigen Seiten zusammenzufassen. Schülerinnen und Schüler dieser erst 10 Jahre alten Lehranstalt soll in diesem Abriss die Tradition des deutschsprachigen Unterrichts in Mühlbach veranschaulicht werden. Schon seit langer Zeit ist für die rumänische Bevölkerung dieser Stadt der Besuch einer deutschen Schule eine Selbstverständlichkeit. Rumänische Schülerinnen und Schüler waren in der deutschen Schule stets willkommen. Dieses ebnete und ebnet auch heute den Weg für ein harmonisches Mit-und Zueinander frei von Vorurteilen-auch außerhalb der Schule. Während die deutsche Sprache früher vor allem geistige Weiten öffnete, hat sie inzwischen einen pragmatischen Stellenwert erhalten. Sie erweitert das Spektrum der Möglichkeiten im Bildungsweg und bietet Chancen in einer globalisierten Welt.

**Foto 1 : Gimnaziul Inferior Evanghelic din Sebeș (circa 1900)
Das Evangelische Untergymnasium in Mühlbach (um 1900)**

**Foto 2: Sala de gimnastică a Gimnaziului Inferior Evanghelic (1916)
Die Turnhalle des Evangelischen Untergymnasiums (1916)**

Foto 3: Prima promoție a Liceului cu 10 clase din Sebeș (1957).
În primul rând, așezați, profesorii: Theobald Streitfeld, Olga Caba, Vera Romanenko,
Ingrid Konrad (Popa), Dore Wonner și Michael Acker
Der erste Jahrgang des Mühlbacher 10-klassigen Lyzeums (1957).
In der ersten Reihe, sitzend, die Professoren: Theobald Streitfeld, Olga Caba, Vera Romanenko,
Ingrid Konrad (Popa), Dore Wonner und Michael Acker.

Foto 4: Școala Medie Mixtă de 11 ani redenumită
Die umbenannte 11 jährige Mädchen-und Knaben Mittelschule

**Foto 5: Etnograful Horst Klusch și colecția sa de ceramică (2006)
Volkskundler Horst Klusch und seine Keramik Sammlung (2006)**

**Foto 6: Echipa de handbal la o competiție la Deva (1958),
condusă de profesorii Ștefan Morar și Alexandru Tatu
Die Handballmannschaft bei einem Wettkampf in Deva (1958)
unter der Leitung der Professoren Ștefan Morar und Alexandru Tatu**

Material fotografic suplimentar. Excursie organizată de profesorul Constantin Georgescu în 1958
Zusätzliches Bildmaterial. Von Professor Constantin Georgescu organisierte Rundreise im Jahr 1958

Foto 7: Profesorii Constantin Georgescu și Ovidiu Răureanu
Professoren Constantin Georgescu und Ovidiu Răureanu

Foto 8: Croazieră pe Dunăre la Brăila
Donaufahrt bei Brăila

**Foto 9: La Marea Neagră
Am Schwarzen Meer**

**Foto 10: La Iași, în fața bisericii „Trei Ierarhi”
In Jassy vor der „Trei Ierarchi”-Kirche**

**Foto 11: Fotografie de grup cu profesorii: Dore Wonner, Constantin Georgescu, Lucia Bogănicu, Elisabeta Albu, Marcela Nicoară
Gruppenbild mit dem Lehrern: Dore Wonner, Constatin Georgescu, Lucia Bogănicu, Elisabeta Albu, Marcela Nicoară**

**Foto 12: Festivitatea de absolvire a primei serii a Școlii Medii Mixte de 11 clase în curtea școlii (1959)
Abschlussfeier der ersten Serie der 11-klassigen Mädchen-und Knabenschule im Schulhof (1959)**

Foto 13: Predarea cheii elevei Karin Boer din clasa a 10-a de către premiantul (Primus) clasei a 11-a, Hans Georg Acker, la festivitatea de absolvire. Pe cheie erau gravate numele absolvenților
Schlüsselübergabe an die Schülerin Karin Boer aus der 10. Klasse vom Klassenbesten (Primus) der 11. Klasse Hans Georg Acker bei der Abschlussfeier. Auf dem Schlüssel befanden sich die Namen der Absolventen.

UN CĂRTURAR MAI PUȚIN CUNOSCUȚ: VICTOR ROTH (1874-1936), PRIMUL ISTORIC DE ARTĂ AL SAȘILOR TRANSILVĂNENI

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Liceul German Sebeș

De-a lungul ultimului mileniu, comunitatea săsească a Sebeșului a fost cea care a modelat destinele acestuia și care, prin modul de organizare, tipul de mentalitate, disciplina, rigoarea și seriozitatea specifică popoarelor germanice i-a conturat imaginea de burg european cochet și primitor. Din rândurile acestei comunități s-au ridicat o serie de personalități, preoți, episcopi, scriitori, istorici, muzicieni de talie națională și chiar europeană, printre acestea la loc de cinste aflându-se preotul, istoricul și academicianul Victor Roth (1874-1936), al cărui parcurs bio-bibliografic voi încerca să-l schițez în cele ce urmează.

Cunoscut și apreciat în mediul academic german, în spațiul românesc Victor Roth este o personalitate cu un parcurs biografic necunoscut și într-o egală măsură necercetat, cu excepția unor mici fragmente biografice publicate în paginile unor monografii locale sau dicționare ale membrilor Academiei Române (elaborate într-un mod fugitiv și superficial). Victor Roth s-a născut la 28 aprilie 1874, la Sebeș, în familia profesorului Andreas Roth. Și-a început formația intelectuală pe plan local, unde a urmat școala primară și gimnaziul, continuată în cadrul Liceului „Johannes Honterus” din Brașov și desăvârșită la facultățile de filologie și teologie ale universităților din Tübingen, Halle, Erlangen și Cluj. Din partea Universității din Tübingen, instituție fondată în anul 1477, la momentul respectiv o puternică citadelă a luteranismului, într-o mare catolică, în anul 1897, a primit titlul de doctor în filologie, pentru teza de doctorat dedicată liricii poetului german Ludwig Uhland.

În anul 1897, a revenit în Transilvania cu gândul de a întreprinde o serie de cercetări privind arhitectura și arta plastică săsească, însă, în condițiile în care încă nu exista un instrumentar de cercetare clar conturat, s-a orientat spre învățământ. Astfel, în același an a preluat conducerea școlii germane din localitatea Cincu (Großschenk), comitatul Brașov, pentru ca în anul 1898 să treacă la Gimnaziul Evanghelic din Sebeș.

O chemare lăuntrică l-a îndemnat să aleagă calea sacerdoțiului, în anul 1902 fiind hirotonit preot pe seama parohiei evanghelice Laslea (Großlasseln), comitatul Târnava Mare. Datorită temeinicei sale pregătiri intelectuale, preocupărilor științifice și talentului oratoric, în anul 1910 a fost transferat la Sibiu, iar în anul 1918, la cererea sa, la Sebeș, unde a păstorit comunitatea evanghelică locală până la sfârșitul vieții.

În toată această primă perioadă a vieții, a tatonărilor și a căutărilor, Victor Roth și-a început primele cercetări privind arhitectura și arta plastică a comunității săsești transilvănene. Primele apariții editoriale, concretizate sub forma unor articole și studii de sinteză, sunt dedicate istoriei arhitecturii săsești în Transilvania, continuate cu studii și cercetări privind elementele de artă plastică, artă decorativă specifice sașilor transilvăneni. Astfel, prin neobosita activitate de cercetare, care i-a dublat activitatea didactică și sacerdotală, Victor Roth s-a impus ca primul istoric care s-a aplecat asupra arhitecturii și artei plastice săsești din Transilvania.

De-a lungul anilor, în urma stagiilor de cercetare efectuate în bibliotecile și arhivele din Austria, Germania, Cehia și Italia, acesta a publicat o serie de lucrări, extrem de valoroase, actuale până în zilele noastre, dintre care amintim: *Geschichte des Deutschen Baukunst in Siebenbürgen* (1905), *Geschichte des Deutschen Plastik in Siebenbürgen* (1906), *Geschichte des Deutschen Kunstgewerbes in Siebenbürgen* (1908), *Beiträge zur Kunstgeschichte Siebenbürgens* (1914), *Die Siebenbürgischen Altäre* (1916), *Goldschmiedearbeiten*-în două volume (1922), *Kunstdenkmaler aus den Sachsischen Kirchen*

Siebenbürgens (1922), *Sechs Kunstlerselbstbildnisse des 14 Jahrhunderts* (1927), *Die Evangelische Kirche A. B. in Mühlbach* (1929), *Die Deutsche Kunst in Siebenbürgen* (1934), *Andreas Waldhütter: ein Siebenbürgischer Pfarrerroman* (publicată postum, în anul 2005). Prin intermediul acestor lucrări, publicate în țară sau străinătate, precum și prin numeroasele studii și articole publicate în paginile unor periodice și volume de specialitate, Victor Roth a reușit să se impună ca un om de știință desăvârșit, apreciat și respectat în mediul academic românesc și german.

În paralel, Victor Roth s-a implicat și în susținerea publicațiilor de limbă germană editate la Sebeș în prima jumătate a secolului al XX-lea. Astfel, acesta a deținut funcția de redactor-șef al periodicului „Der Unterwald” și a colaborat cu publicația „Mühlbacher Wochenblatt”.

Alături de alți intelectuali sași, precum Emil Sigerus și Arthur Coulin, a participat la activitățile organizate de asociația sibiană „Sebastian Hann” (denumită astfel în cinstea starostei breslei aurarilor din Sibiu din a doua jumătate a secolului al XVII-lea, Sebastian Hann, unul dintre cei mai mari artiști orfevari și aurari din Transilvania), ce milita pentru intensificarea preocupărilor privind cercetarea elementelor de artă locală.

Perioada interbelică a coincis cu legarea și consolidarea unei relații de prietenie cărturărească, între Victor Roth și Nicolae Iorga, cel dintâi fiind invitat, în mai multe rânduri, să susțină prelegeri în cadrul cursurilor Universității Populare de Vară de la Vălenii de Munte (inițiate în anul 1908). Tot de această prietenie, în perioada 1931-1932 (în care Nicolae Iorga s-a aflat în fruntea guvernului României), se leagă și transferul unei părți a arhivei vechiului Scaun Săsesc al Sebeșului la București, în arhiva Bibliotecii Academiei Române (unde se află și astăzi; n. a. mulțumim istoricului Costin Feneșan pentru furnizarea acestei informații, transmisă prin colegul și prietenul Mircea-Gheorghe Abrudan).

Datorită bogatei activități științifice, cunoscută și apreciată în întreg spațiul german (prin volumele publicate în Austria și Germania), în anul 1921 a primit, din partea Universității din Viena, titlul de „Doctor Honoris Causa”, iar în anul 1926 a fost trecut în rândul „nemuritorilor” Academiei Române, în calitate de membru de onoare. Mult mai târziu, în anul 2003, memoria clericului, istoricului și academicianului Victor Roth a fost cinstită și prin acordarea, post-mortem, a titlului de cetățean de onoare al Municipiului Sebeș.

S-a stins din viață la 19 aprilie 1936, la 22 aprilie fiind condus pe ultimul drum de credincioșii săi, pornind din fața altarului care i-a vegheat întreaga viață de creștin, pe care l-a studiat și slujit ani de-a rândul. A fost înhumat în cimitirul parohial evanghelic, ducând cu sine în mormânt o experiență istorică de o viață și o adevărată școală istoriografică, desăvârșită de cercetătorii care i-au călcat și îi calcă pe urme.

Sper ca aceste rânduri să constituie o umilă contribuție la cunoașterea vieții și activității clericului, istoricului și academicianului sebeșean Victor Roth, care s-a făcut remarcant prin aportul său la îmbogățirea zestrei culturale a comunității săsești din România, prin volumele, studiile și articolele publicate, prin conferințele susținute în cadrul Academiei Române și Universității Populare de Vară de la Vălenii de Munte, precum și prin generațiile de tineri instruite cu seriozitate și profesionalism

Bibliografie:

- 1) Armbruster, Adolf; Berindei, Dan; Bocșan, Nicolae; Ștefănescu, Ștefan, *Enciclopedia istoriografiei românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978;
- 2) Bunea, Olivia; Moga, Ana; Micu, Floarea; Scheau, Sanflora; Mărginean, Angela, *Sebeș. Geografie și istorie locală*, Alba-Iulia, Editura Unirea, f. a.;
- 3) Cărpinișianu, Radu (coordonator), *Vârstele orașului Sebeș-750 de ani de atestare documentară (1245-1995)*, Sebeș, Editura Alba Print, 1995;
- 4) Conrad, Gustav, „Viktor Roth”, în volumul *Am Kreuzweg der Geschichte. Mühlbach im Unterwald*, coordonat de Gerhard M. Wagner, Bayern, Frick Kreativbüro&Onlinedruckerei, 2014;
- 5) Rusu, N., Dorina; Porumb, Marius; Mândruț, Stelian, *Membrii Academiei Române din Transilvania (1866-2016). Dicționar*, București/Cluj-Napoca, Editura Academiei Române/Editura Mega, 2016;
- 6) Stanciu, Daniela-Maria, „Deutsche Persönlichkeiten aus Rumänien, Mitglieder der Rumänischen Akademie (1882-2014)”, în *Transylvanian Review*, volum XXV, număr 1, 2016;
- 7) ***, *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950, Band 9*, Wien, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1986.

EIN WENIGER BEKANNTER GELEHRTER: VICTOR ROTH (1874-1936), DER ERSTE KUNSTHISTORIKER DER SIEBENBÜRGER SACHSEN

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Im Verlauf des letzten Jahrtausends war es die sächsische Gemeinschaft von Mühlbach (Sebeș), die die Geschichte der Stadt nachhaltig prägte und ihr durch ihre Organisationsform, Mentalität, Disziplin, rigide Ordnungsvorstellungen sowie die für die germanischen Völker charakteristische Ernsthaftigkeit das Gepräge einer gepflegten, einladenden und zugleich repräsentativen europäischen Bürgerstadt verlieh. Aus den Reihen dieser Gemeinschaft gingen zahlreiche Persönlichkeiten hervor-Pfarrer, Bischöfe, Schriftsteller, Historiker und Musiker von nationalem, ja sogar europäischem Rang. Unter ihnen nimmt der Pfarrer, Historiker und Akademiker Victor Roth (1874-1936) einen besonderen Ehrenplatz ein, dessen biobibliographischer Werdegang im Folgenden nachgezeichnet werden soll.

Obgleich Victor Roth im deutschsprachigen akademischen Umfeld bekannt und hochgeschätzt war, gilt er im rumänischen Raum bis heute als eine Persönlichkeit, deren biographischer Werdegang weitgehend unbekannt und zugleich nur unzureichend erforscht ist. Abgesehen von vereinzelten biographischen Fragmenten, die in lokalen Monographien oder in-meist knapp und eher oberflächlich abgefassten-Nachschlagewerken zu Mitgliedern der Rumänischen Akademie veröffentlicht wurden, fehlt bislang eine umfassende wissenschaftliche Aufarbeitung seines Lebens und Wirkens. Victor Roth wurde am 28. April 1874 in Mühlbach als Sohn des Lehrers Andreas Roth geboren. Seine intellektuelle Ausbildung begann er vor Ort mit dem Besuch der Volksschule und des Gymnasiums, setzte sie am Johannes-Honterus-Gymnasium in Kronstadt (Brașov) fort und vollendete sie an den Universitäten Tübingen, Halle, Erlangen und Klausenburg (Cluj), wo er Philologie und Theologie studierte. An der Universität Tübingen, einer 1477 gegründeten Institution, die zu jener Zeit als bedeutende Hochburg des Luthertums in einem überwiegend katholischen Umfeld galt, erlangte er im Jahr 1897 den Dokortitel in Philologie mit einer Dissertation über die Lyrik des deutschen Dichters Ludwig Uhland.

Nach seiner Rückkehr nach Siebenbürgen im Jahr 1897 kehrte Victor Roth mit der Absicht zurück, Forschungen zur sächsischen Architektur und bildenden Kunst durchzuführen. Da es zu jener Zeit jedoch noch an einem klar konturierten wissenschaftlichen Instrumentarium fehlte, orientierte er sich zunächst in Richtung des Schulwesens. Noch im selben Jahr übernahm er die Leitung der deutschen Schule in Großschenk (Cincu), Komitat Kronstadt, bevor er 1898 an das Evangelische Gymnasium in Mühlbach wechselte.

Ein innerer Antrieb bewog Victor Roth schließlich dazu, den geistlichen Dienst zu ergreifen; im Jahr 1902 wurde er zum Pfarrer der evangelischen Gemeinde Großlasseln (Laslea), Komitat Groß-Kokelburg (Târnava Mare), ordiniert. Aufgrund seiner fundierten intellektuellen Ausbildung, seiner wissenschaftlichen Interessen sowie seiner ausgeprägten rhetorischen Begabung wurde er 1910 nach Hermannstadt (Sibiu) versetzt und 1918-auf eigenen Wunsch-nach Mühlbach, wo er die örtliche evangelische Gemeinde bis zu seinem Lebensende betreute.

In dieser frühen Schaffensphase, die von Annäherungen und Suchbewegungen geprägt war, nahm Victor Roth seine ersten systematischen Forschungen zur Architektur und bildenden Kunst der siebenbürgisch-sächsischen Gemeinschaft auf. Seine frühen editorischen Beiträge, veröffentlicht in Form von Aufsätzen und zusammenfassenden Studien, waren zunächst der Geschichte der sächsischen Architektur in Siebenbürgen gewidmet und wurden in der Folge durch Untersuchungen zur bildenden und dekorativen Kunst der Siebenbürger Sachsen ergänzt. Durch diese unermüdliche Forschungstätigkeit, die seine pädagogische und seelsorgerische Arbeit begleitete, profilierte sich Victor Roth als der erste Historiker, der sich eingehend und systematisch mit der sächsischen Architektur und bildenden Kunst Siebenbürgens befasste.

Auf der Grundlage umfangreicher Forschungsaufenthalte in Bibliotheken und Archiven Österreichs, Deutschlands, Tschechiens und Italiens veröffentlichte Victor Roth im Laufe der Jahre eine Reihe grundlegender Werke, die bis heute ihre wissenschaftliche Aktualität bewahrt haben. Zu nennen sind insbesondere *Geschichte der deutschen Baukunst in Siebenbürgen* (1905), *Geschichte der deutschen*

Plastik in Siebenbürgen (1906), *Geschichte des deutschen Kunstgewerbes in Siebenbürgen* (1908), *Beiträge zur Kunstgeschichte Siebenbürgens* (1914), *Die siebenbürgischen Altäre* (1916), die zweibändige Studie *Goldschmiedearbeiten* (1922), *Kunstdenkmäler aus den sächsischen Kirchen Siebenbürgens* (1922), *Sechs Künstlerselbstbildnisse des 14. Jahrhunderts* (1927), *Die Evangelische Kirche A. B. in Mühlbach* (1929) sowie das Spätwerk *Die deutsche Kunst in Siebenbürgen* (1934). Postum erschien zudem der Roman *Andreas Waldhütter: ein siebenbürgischer Pfarrerroman* (2005). Durch diese im In- und Ausland publizierten Arbeiten sowie durch zahlreiche Fachstudien und Aufsätze in wissenschaftlichen Periodika und Sammelbänden etablierte sich Victor Roth als ein vollendeter Gelehrter, der sowohl im rumänischen als auch im deutschsprachigen akademischen Raum hohe Anerkennung und nachhaltige Wertschätzung erfuhr.

Parallel zu seiner wissenschaftlichen Tätigkeit engagierte sich Victor Roth aktiv für die Förderung der deutschsprachigen Presse, die in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts in Mühlbach erschien. In diesem Zusammenhang war er als Chefredakteur der Zeitschrift „Der Unterwald“ tätig und arbeitete zugleich als Mitarbeiter des „Mühlbacher Wochenblatts“.

Gemeinsam mit anderen sächsischen Intellektuellen, darunter Emil Sigerus und Arthur Coulin, beteiligte sich Roth zudem an den Aktivitäten des Hermannstädter Vereins „Sebastian Hann“, der nach dem gleichnamigen Zunftmeister der Goldschmiede aus der zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts benannt war-einer der bedeutendsten Gold- und Silberschmiedekünstler Siebenbürgens- und sich die Intensivierung der Erforschung lokaler Kunstformen zum Ziel gesetzt hatte.

Die Zwischenkriegszeit fiel mit der Entstehung und Festigung einer gelehrten Freundschaft zwischen Victor Roth und Nicolae Iorga zusammen. Innerhalb deren wurde Roth mehrfach eingeladen, Vorträge im Rahmen der Sommerkurse der Volksuniversität von Vălenii de Munte zu halten, die im Jahr 1908 ins Leben gerufen worden waren. Mit dieser Freundschaft steht

auch die Überführung eines Teils des Archivs des ehemaligen Sächsischen Stuhls von Mühlbach nach Bukarest in Zusammenhang, die in den Jahren 1931-1932 erfolgte, als Nicolae Iorga an der Spitze der rumänischen Regierung stand. Die betreffenden Archivbestände befinden sich heute im Archiv der Bibliothek der Rumänischen Akademie. (Anm. d. Verf.: Für die Übermittlung dieser Information danken wir dem Historiker Costin Feneșan; sie wurde durch den Kollegen und Freund Mircea-Gheorghe Abrudan vermittelt).

In Anerkennung seiner umfangreichen wissenschaftlichen Tätigkeit wurde Victor Roth im Jahr 1921 von der Universität Wien mit dem Titel Doctor Honoris Causa ausgezeichnet. Im Jahr 1926 erfolgte seine Aufnahme in die Rumänische Akademie als Ehrenmitglied. Weit später, im Jahr 2003, wurde das Andenken des Geistlichen, Historikers und Akademikers Victor Roth zudem durch die posthume Verleihung der Ehrenbürgerwürde der Stadt Mühlbach gewürdigt.

Victor Roth verstarb am 19. April 1936; wenige Tage später wurde er von seiner Gemeinde auf seinem letzten Weg begleitet und auf dem evangelischen Pfarrfriedhof beigesetzt. Mit ihm schloss sich ein Lebensweg, der eine reiche historische Erfahrung und eine nachhaltige historiographische Tradition hinterließ, die von nachfolgenden Generationen von Forschern weitergeführt und vertieft wurde.

Die vorliegenden Ausführungen verstehen sich als ein bescheidener Beitrag zur besseren Kenntnis von Leben und Wirken des aus Mühlbach stammenden Geistlichen, Historikers und Akademikers Victor Roth, dessen Werk die kulturelle Identität der siebenbürgisch-sächsischen Gemeinschaft nachhaltig bereichert hat.

Literaturverzeichnis:

- 1) Armbruster, Adolf; Berindei, Dan; Bocșan, Nicolae; Ștefănescu, Ștefan: *Enciclopedia istoriografiei românești*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1978.
- 2) Bunea, Olivia; Moga, Ana; Micu, Floarea; Scheau, Sanflora; Mărginean, Angela: *Sebeș. Geografie și istorie locală*. Alba Iulia: Editura Unirea, o. J.
- 3) Cărpinișianu, Radu (Hg.): *Vârstele orașului Sebeș-750 de ani de atestare documentară (1245–1995)*. Sebeș: Editura Alba Print, 1995.
- 4) Conrad, Gustav: „Viktor Roth”. In: Wagner, Gerhard M. (Hg.), *Am Kreuzweg der Geschichte. Mühlbach im Unterwald*. Bayern: Frick Kreativbüro & Onlinedruckerei, 2014.
- 5) Rusu, Dorina N.; Porumb, Marius; Mândruț, Stelian: *Membrii Academiei Române din Transilvania (1866-2016). Dicționar*. București/Cluj-Napoca: Editura Academiei Române/Editura Mega, 2016.
- 6) Stanciu, Daniela-Maria: „Deutsche Persönlichkeiten aus Rumänien, Mitglieder der Rumänischen Akademie (1882–2014)”. In: *Transylvanian Review*, Bd. XXV, Nr. 1, 2016.
- 7) ***, *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950. Bd. 9*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1986.

JURNALUL UNUI DASCĂL-DESPRE (NE)ASUMAREA PĂRINȚILOR ZILELOR NOASTRE

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Liceul German Sebeș

În ultima perioadă, pe fondul valului de informații revărsate și răstălmăcite prin intermediul rețelelor moderne de comunicare, dar mai ales sub influența unor formatori în domeniul parenting-ului modern, care își dau cu părerea în legătură cu sistemul public de educație fără să fi petrecut măcar o oră la catedră, a început o adevărată „vânătoare de vrăjitoare” printre profesori. Mereu și mereu, profesorii sunt arătați cu degetul și trași la răspundere pentru performanța școlară scăzută a elevilor, pentru eșecurile pe care aceștia le înregistrează atât în plan școlar, cât și în plan personal. Este foarte ușor să arunci pisica în ograda celui alt și să critici de pe margine un sistem care încă se mai zbate să șlefuiască mințile tinerilor și să scoată „oameni” din aceștia, în pofida piedicilor care se ridică la tot pasul. Dar să aruncăm un ochi dincolo de gard, în ograda părinților și să vedem cum își asumă ei eșecul propriilor copii (sau mai bine spus dacă își asumă eșecul propriilor copii).

Educația postpandemică se aseamănă cu o citadelă aflată sub un permanent asediu. Școala online a arătat, cel puțin în cazul României, tarele sistemului educațional; din liniștea casei, din spatele calculatorului, atât elevii, cât mai ales părinții acestora, au putut constata lipsurile unui sistem educațional subfinanțat (pornind de la aspectele ce țin de logistică și ajungând până la resursa umană). Tehnologizarea comunicării părinte-diriginte, părinte-profesor, părinte-școală, prezența fizică tot mai redusă a părintelui în viața școlii a condus la apariția și accentuarea unei neîncredere reciproce, exploatată sistematic de către elevi în propriul detriment/dezavantaj. Această neîncredere a generat, în rândul părinților, un puternic sentiment de neasumare (neasumare care, în cele din urmă, a condus la proiectarea eșecului educației asupra școlii și asupra profesorilor). Nu doresc să arunc o aură imaculată asupra cadrelor didactice, care au și ele o parte de vină în eșecul înregistrat de elevii lor, dar vreau să atrag atenția asupra faptului că vina aceasta este în bună măsură a părinților care, din păcate, nu impun nicio limită propriilor copii și privesc dascălii ca pe niște simple dădace a acestora, nu ca pe niște formatori.

Neasumarea părinților se manifestă, în primul rând, prin nerecunoașterea failibilității propriilor copii, ce poate fi urmărită prin deja celebra expresie: „Copilul meu nu ar face niciodată așa ceva!”. Din start, părinții pornesc cu o constatare care pune la îndoială cuvântul și autoritatea dirigintei sau a profesorului de la clasă, aceasta accentuând neîncrederea dintre cele două părți care, în mod normal, ar trebui să funcționeze la unison.

Lipsa de motivație a elevilor este pusă tot pe seama profesorilor, părinții uitând faptul că elevul care nu muncește pentru a obține un lucru/o recompensă nu-și va dori niciodată mai mult de la școală/de la viață. Caz concret: la clasa la care sunt diriginte, un părinte mi-a reproșat faptul că elevii sunt demotivați din cauza profesorilor, care îi suprasolicită cu evaluări și teme (de parcă nu acestea ar fi activitățile care fac parte din procesul educațional). Lipsa de motivație pleacă de acasă, unde tinerii primesc totul pe tavă, fără a depune efort, fără a oferi nimic în schimbul confortului asigurat de către părinți. La școală, utilizarea metodelor moderne de predare-învățare-evaluare, dialogurile profesor/diriginte-elev, empatia manifestată de profesori față de anumite dificultăți încercate de elev, pregătirile pentru olimpiadele și concursurile școlare, activitățile extracurriculare nu reușesc să-i scoată pe elevi din zona lor de confort. Prea puțini sunt cei care își mai doresc să performeze, să „scoată capul în lume” și să-și dovedească aptitudinile și competențele formate în cadrul școlii (iar aceștia sunt priviți ca elementul de alteritate dintr-o clasă sau, mai rău, sunt trași în jos de cei care nu vor să ceară mai mult de la școală și de la viață datorită siguranței confortului asigurat de către părinți).

Rigoarea sistemelor de evaluare, respectiv vina pentru notele obținute de elevi sunt proiectate tot asupra profesorilor. Părinții nu se mai întreabă de ce copiii lor au luat o notă mică, ci se întreabă direct de ce un profesor a dat o notă mică, aceasta indicând o altă dimensiune a neasumării părinților, preluată, mai apoi, de copiii care au început să pună la îndoială capacitatea cadrelor didactice de a-i evalua la „adevărata lor valoare” (valoare care, de cele mai multe ori, este la limita mediocrității).

Dincolo de toate aceste aspecte semnalate, neasumarea părinților se manifestă, prin excelență, în cazurile de violență/bullying școlar. Niciun părinte nu acceptă faptul că un copil care este liniștit, cumpătat

acasă, poate fi un zbir la școală, o pacoste care tulbură liniștea unei clase și întregul proces educațional. Petrecând puțin timp alături de proprii copii, părinții uită faptul că profesorul de la clasă, dirigintele sau chiar directorul unei unități școlare petrece, în medie, 5-6 ore, alături de elevii unității școlare, pe care îi observă în mediul lor și care poate face aprecieri documentate pe marginea comportamentului lor. Pe toate canalele mass-media ne sunt prezentate din ce în ce mai multe cazuri de violență școlară, unele duse la extrem, întâlnite aproape în toate unitățile școlare. Simplele injurii aduse colegilor, actele de violență fizică îndreptate împotriva colegilor de clasă/școală sau chiar, lucru și mai trist, împotriva profesorilor, au devenit o constantă a zilelor noastre, pe care părinții refuză să o accepte. Refuzând să accepte comportamentul copilului, părintele refuză și să caute consiliere pentru eradicarea sau măcar limitarea acesteia. Această neasumare nu face decât să adâncească ruptura dintre părinte și școală, colaborarea dintre cei doi stâlpi ai formării unui tânăr, ruptură care, în viitorul nu foarte îndepărtat, o să conducă la noi și noi tragedii în rândul elevilor.

Sigur, această stare a lucrurilor nu este generalizată. Încă avem părinți conștienți de faptul că bazele educației se pun acasă, de faptul că relația părinte-diriginte-școală trebuie să aibă la bază respectul și încrederea reciprocă, părinți care mereu se interesează de soarta copiilor lor și care asumă derapajele înregistrate de aceștia. Am avut ocazia să colaborez cu părinți care mi-au dat tot concursul în ceea ce a presupus activitatea de diriginte și care mi-au spus că mereu vor pune preț pe recomandările profesorilor/dirigintelui și mai puțin pe observațiile formulate de copil. Din păcate, acest tip de părinte a devenit rara avis, cel puțin în ultimii ani.

Înainte de a încheia, vreau să atrag atenția asupra faptului că aceste gânduri nu vin din partea unui teoretician al procesului educațional, ci din partea unui practicant al acestuia, din partea unui dascăl îngrijorat care asistă, aproape neputincios, la degradarea valorilor promovate de-a lungul ultimelor două secole de școala românească. Gândurile exprimate sunt strict rezultatul activității de diriginte și al interacțiunii cu părinții și nu constatări rezumate din zecile de studii, articole și reportaje care semnalează efectele produse de (ne)asumarea părinților zilelor noastre. Dacă noi, dascălii, cei care stăpânim meșteșugul cuvântului, nu tragem semnale de alarmă asupra direcției greșite în care ne îndreptăm, dacă nu încercăm să atragem atenția părinților asupra efectelor produse de parenting-ul modern practicat fără discernământ, riscăm să pierdem tinerele generații de elevi, de care depinde, până la urmă, supraviețuirea națiunii române.

TAGEBUCH EINES LEHRERS-ÜBER DIE (NICHT-)VERANTWORTUNGSÜBERNAHME VON ELTERN HEUTE

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Deutsches Lyzeum Mühlbach

In letzter Zeit-vor dem Hintergrund einer wahren Informationsflut, die sich über moderne Kommunikationsnetzwerke ergießt und dort nicht selten verzerrt oder verdreht wird-und nicht zuletzt unter dem Einfluss selbsternannter Expertinnen und Experten für modernes Parenting, die sich über das öffentliche Bildungssystem äußern, ohne je auch nur eine Stunde selbst vor einer Klasse gestanden zu haben, hat eine regelrechte „Hexenjagd“ auf Lehrkräfte begonnen. Immer wieder werden Lehrerinnen und Lehrer an den Pranger gestellt und für die schwächeren schulischen Leistungen der Schülerinnen und Schüler verantwortlich gemacht, ebenso für deren Misserfolge-sei es im schulischen oder im persönlichen Bereich. Es ist leicht, die Verantwortung dem anderen zuzuschieben und von außen ein System zu kritisieren, das sich trotz zahlreicher Hindernisse weiterhin bemüht, junge Menschen zu fördern, ihre Denkfähigkeit zu schärfen und sie zu verantwortungsbewussten Persönlichkeiten heranzubilden. Doch werfen wir einmal einen Blick über den Gartenzaun-in das Terrain der Eltern-und fragen wir uns, inwiefern sie das Scheitern ihrer eigenen Kinder mittragen (oder besser gesagt: ob sie überhaupt bereit sind, es mitzutragen).

Die postpandemische Bildung gleicht einer Zitadelle, die unter ständigem Beschuss steht. Der Online-Unterricht hat-zumindest im Fall Rumäniens-die Schwachstellen des Bildungssystems schonungslos offengelegt. Aus der vermeintlichen Sicherheit des eigenen Zuhauses, hinter dem Bildschirm, konnten sowohl die Schülerinnen und Schüler als auch-und vor allem-deren Eltern die Defizite eines chronisch unterfinanzierten Systems erkennen: von logistischen Mängeln bis hin zu strukturellen Problemen im Bereich der personellen Ressourcen. Die zunehmende Technologisierung der Kommunikation zwischen Eltern und Klassenleitungen, zwischen Eltern und Lehrkräften sowie zwischen Eltern und Schule insgesamt, verbunden mit der immer selteneren physischen Präsenz der Eltern im schulischen Alltag, hat ein wachsendes gegenseitiges Misstrauen entstehen lassen und verstärkt ein Misstrauen, das von Schülerinnen und Schülern nicht selten systematisch ausgenutzt wird, zu ihrem eigenen Nachteil. Aus diesem Vertrauensverlust ist bei vielen Eltern eine spürbare Zurückhaltung entstanden, Verantwortung zu übernehmen-eine Haltung, die letztlich dazu geführt hat, das Scheitern im Bildungsprozess einseitig der Schule und den Lehrkräften zuzuschreiben. Ich beabsichtige keineswegs, die Lehrkräfte mit einem Heiligenschein zu versehen; auch sie tragen ihren Anteil an den Misserfolgen ihrer Schülerinnen und Schüler. Dennoch möchte ich darauf aufmerksam machen, dass ein erheblicher Teil dieser Verantwortung bei den Eltern liegt, die ihren Kindern bedauerlicherweise kaum Grenzen setzen und Lehrpersonen allzu oft als bloße Aufpasser ihrer Kinder betrachten-nicht als Erziehende und Begleiter im Bildungsprozess.

Die Nicht-Übernahme von Verantwortung seitens der Eltern zeigt sich in erster Linie in der Weigerung, die Fehlbarkeit der eigenen Kinder anzuerkennen-eine Haltung, die sich in dem mittlerweile fast sprichwörtlich gewordenen Satz widerspiegelt: „Mein Kind würde so etwas niemals tun!“. Von Beginn an gehen viele Eltern somit von einer Annahme aus, die das Wort und die Autorität der Klassenleitung oder der unterrichtenden Lehrkraft infrage stellt. Dadurch wird das ohnehin fragile Vertrauensverhältnis zwischen beiden Seiten weiter belastet-obwohl Schule und Elternhaus im Idealfall im Gleichklang handeln und gemeinsam Verantwortung tragen sollten.

Der Mangel an Motivation bei Schülerinnen und Schülern wird ebenfalls den Lehrkräften angelastet, wobei viele Eltern dabei übersehen, dass ein junger Mensch, der nicht bereit ist, für etwas zu arbeiten oder sich eine Belohnung zu verdienen, weder von der Schule noch vom Leben jemals mehr erwarten wird.

Ein konkretes Beispiel: In der Klasse, deren Leitung ich inne habe, warf mir ein Elternteil vor, die Schülerinnen und Schüler seien aufgrund der Lehrkräfte demotiviert, da sie durch Leistungsüberprüfungen und Hausaufgaben überfordert würden-als gehörten gerade diese nicht selbstverständlich zum Bildungsprozess. Der Mangel an Motivation entsteht jedoch im Elternhaus, wo Jugendliche oftmals alles auf dem Silbertablett serviert bekommen, ohne Anstrengung, ohne Gegenleistung für den von den Eltern gewährten Komfort. In der Schule hingegen vermögen selbst der Einsatz moderner Lehr-, Lern- und Bewertungsmethoden, der Dialog zwischen Lehrkraft beziehungsweise Klassenleitung und Schülern, die von Lehrkräften gezeigte Empathie gegenüber individuellen Schwierigkeiten, die gezielte Vorbereitung auf Olympiaden und schulische Wettbewerbe sowie zahlreiche außerschulische Aktivitäten viele Jugendliche nicht aus ihrer Komfortzone zu holen. Nur noch wenige sind bereit, Leistung zu zeigen, „den Kopf aus der Masse zu heben“ und ihre in der Schule entwickelten Fähigkeiten und Kompetenzen unter Beweis zu stellen. Und gerade diese werden nicht selten als Fremdkörper innerhalb der Klassengemeinschaft wahrgenommen oder-schlimmer noch-von jenen nach unten gezogen, die aufgrund der Sicherheit elterlichen Komforts weder von der Schule noch vom Leben mehr verlangen wollen.

Die Strenge der Bewertungssysteme sowie die Verantwortung für die von Schülerinnen und Schülern erzielten Noten werden ebenfalls den Lehrkräften zugeschrieben. Eltern fragen sich kaum noch, warum ihr Kind eine schlechte Note erhalten hat; stattdessen lautet die unmittelbare Frage, weshalb eine Lehrkraft eine schlechte Note vergeben hat. Darin zeigt sich eine weitere Dimension der elterlichen Nicht-Übernahme von Verantwortung-eine Haltung, die von den Kindern übernommen wird. Diese beginnen zunehmend, die Fähigkeit der Lehrkräfte infrage zu stellen, sie nach ihrem „wahren Wert“ zu beurteilen-ein Wert, der nicht selten an der Grenze zur Mittelmäßigkeit liegt.

Über all diese bereits genannten Aspekte hinaus zeigt sich die Nicht-Übernahme von Verantwortung seitens der Eltern in besonders deutlicher Weise in Fällen von schulischer Gewalt und Mobbing. Kein Elternteil möchte akzeptieren, dass ein Kind, das zu Hause ruhig und besonnen erscheint, in der Schule zum Tyrannen werden kann-zu einer Störquelle, die den Frieden einer ganzen Klasse und den gesamten Bildungsprozess beeinträchtigt. Da viele Eltern nur wenig Zeit mit ihren eigenen Kindern verbringen, übersehen sie, dass die unterrichtende Lehrkraft, die Klassenleitung oder sogar die Schulleitung durchschnittlich fünf bis sechs Stunden täglich mit den Schülerinnen und Schülern verbringt. Sie erleben die Jugendlichen in ihrem sozialen Umfeld und sind daher in der Lage, fundierte Beobachtungen und begründete Einschätzungen ihres Verhaltens vorzunehmen. Über sämtliche Medienkanäle werden uns zunehmend Fälle schulischer Gewalt präsentiert-manche davon in extremer Ausprägung-, die nahezu in allen Bildungseinrichtungen anzutreffen sind. Beleidigungen gegenüber Mitschülerinnen und Mitschülern, körperliche Übergriffe gegen Klassen- oder Schulkollegen oder-noch bedrückender-sogar gegen Lehrkräfte sind zu einer bedrückenden Konstante unserer Zeit geworden, die viele Eltern nicht wahrhaben wollen. Indem Eltern das Verhalten ihres Kindes nicht anerkennen, verweigern sie zugleich den Schritt, Beratung oder Unterstützung in Anspruch zu nehmen, um dieses Verhalten zu überwinden oder zumindest einzudämmen. Diese fehlende Verantwortungsübernahme vertieft lediglich die Kluft zwischen Elternhaus und Schule-zwischen den beiden tragenden Säulen in der Entwicklung eines jungen Menschen. Eine Kluft, die in nicht allzu ferner Zukunft weitere tragische Entwicklungen im schulischen Umfeld nach sich ziehen könnte.

Gewiss, dieser Zustand lässt sich nicht verallgemeinern. Es gibt nach wie vor Eltern, die sich bewusst sind, dass die Grundlagen der Erziehung im Elternhaus gelegt werden, dass die Beziehung zwischen Eltern, Klassenleitung und Schule auf gegenseitigem Respekt und Vertrauen beruhen muss-Eltern, die sich kontinuierlich für den Werdegang ihrer Kinder interessieren und auch deren Fehlentwicklungen nicht ausklammern, sondern Verantwortung dafür übernehmen. Ich hatte das Privileg, mit Eltern zusammenzuarbeiten, die mich in meiner Tätigkeit als Klassenleiter in jeder Hinsicht unterstützt haben und die mir versicherten, den Empfehlungen der Lehrkräfte beziehungsweise der Klassenleitung stets größeres Gewicht beizumessen als den subjektiven Darstellungen ihrer Kinder. Bedauerlicherweise ist dieser Elterntyp in den letzten Jahren-zumindest meiner Wahrnehmung nach-zu einer *rara avis* geworden.

Bevor ich zum Schluss komme, möchte ich betonen, dass diese Gedanken nicht von einem Theoretiker des Bildungsprozesses stammen, sondern von einem Praktiker-von einem Lehrer, der mit wachsender Sorge nahezu machtlos mitansehen muss, wie die Werte, die die rumänische Schule in den vergangenen zwei Jahrhunderten getragen und vermittelt hat, allmählich erodieren. Die hier formulierten Überlegungen sind ausschließlich das Ergebnis meiner Tätigkeit als Klassenleiter und der unmittelbaren Interaktion mit Eltern. Sie sind keine zusammengefassten Befunde aus Dutzenden von Studien, Artikeln oder Reportagen, die auf die Folgen der (Nicht-) Übernahme von Verantwortung durch heutige Eltern hinweisen. Wenn wir als Lehrkräfte, die die Kunst des Wortes beherrschen, nicht den Mut finden, auf die falsche Richtung aufmerksam zu machen, in die wir uns bewegen, wenn wir nicht versuchen, Eltern für die Auswirkungen eines unreflektiert praktizierten modernen Parenting zu sensibilisieren, dann laufen wir Gefahr, die jungen Generationen zu verlieren-jene Generationen von Schülerinnen und Schülern, von deren Entwicklung letztlich auch das Fortbestehen der rumänischen Nation abhängt.

FUMATUL-ÎNTRE TENTAȚIE, INFLUENȚĂ SOCIALĂ ȘI CONȘTIENTIZARE

Prof. Ioana Giurgiuman, Sidonia Boca, Ana Capătă, Abigail Salome Cibu, Raul Florin Dumitru, Natalia Nicoleta Filip, Nadine Kellinger, Andrei Nicolae Medrea, Daniel Aron Nan, Noemi Streulea, Mathias Thiess, Dragoș Ionuț Trufin, Liceul German Sebeș

În fiecare an, elevii clasei a XI-a desfășoară, în cadrul obiectului de studiu „Sociologie”, o anchetă sociologică aplicată, menită să observe și să analizeze fenomene sociale relevante pentru tineri. În anul școlar 2025-2026, au fost realizate două anchete importante: una privind influența primei impresii în evaluarea socială, iar cealaltă, subiectul acestui material, privind percepțiile și comportamentele legate de fumat în rândul adolescenților.

Grupul de lucru a decis să desfășoare ancheta pe tema fumatului deoarece fumatul și vapatul rămân subiecte actuale și sensibile, cu impact direct asupra sănătății și stilului de viață al tinerilor. Într-un context social în care presiunile de grup, accesibilitatea și curiozitatea pot influența deciziile individuale, am considerat necesară o înțelegere mai profundă a modului în care elevii percep acest comportament, care este rolul influenței sociale și cât de conștienți sunt de riscurile implicate.

Chestionarul aplicat a vizat mai multe dimensiuni: frecvența comportamentului de fumat sau vapat, percepția riscurilor, influența anturajului, nivelul de expunere în spațiile publice sau acasă, precum și atitudinile față de măsurile de reglementare. Rezultatele reflectă o realitate complexă: deși majoritatea elevilor conștientizează riscurile pentru sănătate, expunerea zilnică și influențele sociale conduc adesea la comportamente de imitare și normalizare a fumatului.

Această cercetare face parte dintr-un proces educativ mai amplu, prin care elevii învață cum să formuleze ipoteze, să aplice metode de cercetare sociologică (chestionarul fiind principalul instrument), să analizeze date și să formuleze concluzii relevante. Totodată, proiectul oferă o perspectivă critică asupra realităților sociale din jurul lor.

Contextul cercetării. Ancheta a fost realizată de către elevii clasei a XI-a, în cadrul obiectului de studiu „Sociologie”, având ca temă percepțiile și comportamentele legate de fumat și vapat. Scopul cercetării a fost să identifice motivele care determină consumul de tutun în rândul adolescenților, influențele sociale implicate și nivelul de conștientizare asupra riscurilor.

Metodologia cercetării:

Instrument folosit: chestionar anonim, online.

Număr de respondenți: 41.

Eșantion: preponderent elevi, majoritatea peste 18 ani.

Gen: 22 băieți (54%), 19 fete (46%).

Durata colectării și interpretării datelor: 2 săptămâni.

Analiza: interpretare cantitativă și corelativă.

Rezultate și interpretări sociologice:

1. Statutul de fumător:

49% dintre respondenți nu au fumat niciodată;

22% fumează sau vapează în mod regulat;

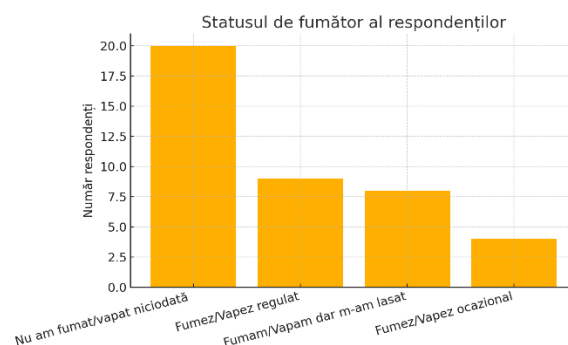
20% s-au lăsat de fumat;

10% fumează ocazional.

2. Percepția riscurilor:

63% au acordat scorul maxim privind nocivitatea fumatului;

34% au oferit scoruri medii (3–4);

Această diversitate arată pluralitatea comportamentelor și o realitate mixtă în raportarea la fumat: prevenție, experimentare, consum stabil, dar și tentative de renunțare.

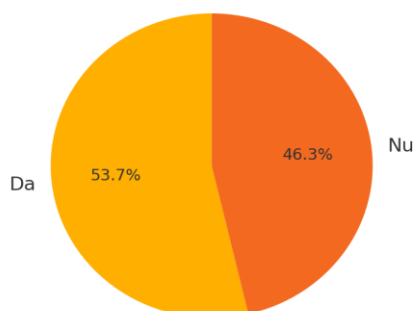

Datele sugerează o percepție realistă, dar nu suficient de motivantă pentru a împiedica inițierea comportamentului.

3. Influența socială:

54% dintre respondenți recunosc influența anturajului asupra deciziei de a fuma.

Influența grupului social asupra fumatului

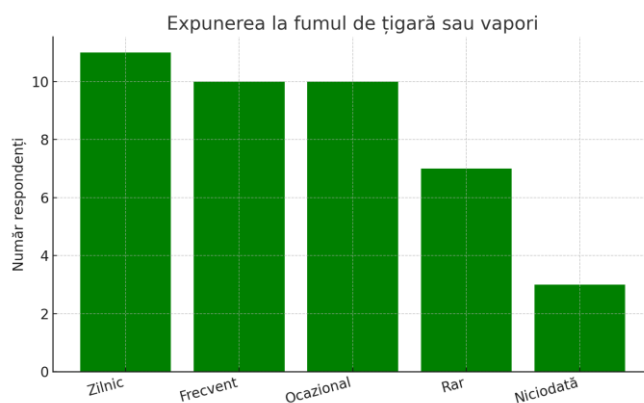
Această constatare validează teoria învățării sociale: comportamentele riscante sunt adesea imitate în contexte de grup.

4. Expunerea la fum:

27% sunt expuși zilnic;

49% frecvent sau ocazional;

Doar 3 persoane declară că nu sunt expuse deloc.

Fumatul este o prezență constantă în spațiile publice și familiale.

5. Dificultatea renunțării:

7 persoane au încercat să renunțe fără succes;

6 au reușit să renunțe;

5 nu au încercat încă.

Renunțarea este dificilă, iar datele sugerează prezența unei dependențe reale.

6. Motivațiile pentru fumat:

Gust/plăcere-10;

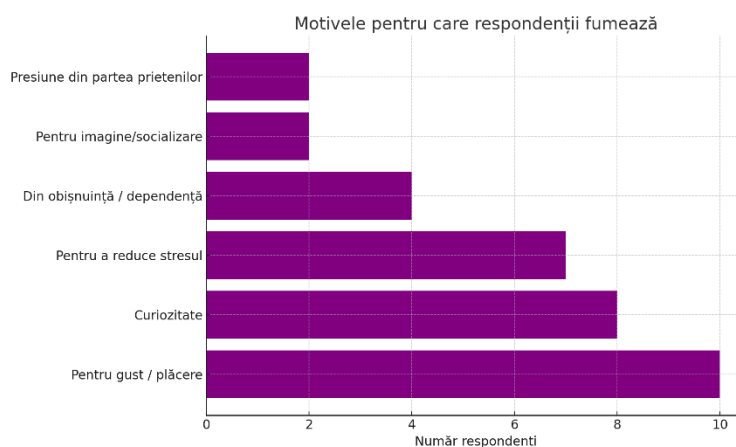
Curiozitate-8;

Reducerea stresului-7;

Obișnuință/dependență-4;

Imagine/socializare-2;

Presiune socială-2.

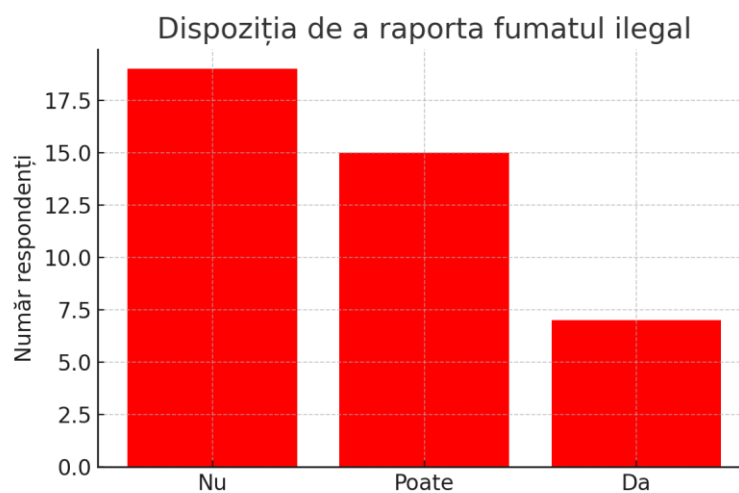
Fumatul are o puternică dimensiune emoțională și simbolică.

7. Raportarea fumatului ilegal:

19-nu ar raporta;

15-posibil;

7-ar raporta.

Există o reticență semnificativă în a sesiza comportamente ilegale, semn al lipsei de încredere în autorități.

Concluzii și recomandări. Fumatul este perceput ca fiind nociv, dar totodată acceptat social, în special din cauza expunerii frecvente și a influențelor de grup. Adolescenții care fumează caută eliberarea de stres, integrarea în grup sau satisfacerea curiozității, iar cei care nu fumează invocă responsabilitatea față de propria sănătate.

Recomandările formulate de elevi sunt: crearea unor zone speciale de fumat în afara școlii; creșterea vizibilității campaniilor anti-fumat în rândul tinerilor; organizarea de ateliere de educație pentru sănătate în licee.

RAUCHEN-ZWISCHEN VERSUCHUNG, SOZIALEM EINFLUSS UND BEWUSSTWERDUNG

Prof. Ioana Giurgiuman, Sidonia Boca, Ana Capătă, Abigail Salome Cibu, Raul Florin Dumitru, Natalia Nicoleta Filip, Nadine Kellinger, Andrei Nicolae Medrea, Daniel Aron Nan, Noemi Streulea, Mathias Thiess, Dragoș Ionuț Trufin, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Jedes Jahr führen die Schüler*innen der 11. Klasse im Rahmen des „Soziologieunterrichts“ eine angewandte soziologische Untersuchung durch, mit dem Ziel, gesellschaftlich relevante Phänomene aus der Perspektive Jugendlicher zu beobachten und zu analysieren. Im Schuljahr 2025-2026 wurden zwei bedeutende Untersuchungen durchgeführt: eine zur Rolle des ersten Eindrucks bei der sozialen Wahrnehmung und eine zweite-Gegenstand dieses Beitrags-zu den Einstellungen und Verhaltensweisen von Jugendlichen in Bezug auf das Rauchen.

Die Arbeitsgruppe entschied sich für das Thema Rauchen, da sowohl Tabakkonsum als auch das Dampfen/Vapen aktuelle und zugleich sensible Themen darstellen, die unmittelbare Auswirkungen auf die Gesundheit und den Lebensstil junger Menschen haben. In einem sozialen Umfeld, in dem Gruppendruck, Zugänglichkeit und Neugier individuelle Entscheidungen stark beeinflussen können, erschien es uns notwendig, ein tieferes Verständnis dafür zu entwickeln, wie Schüler*innen dieses Verhalten wahrnehmen, welche Rolle sozialer Einfluss spielt und inwieweit ihnen die damit verbundenen Risiken bewusst sind.

Der eingesetzte Fragebogen untersuchte mehrere Dimensionen: die Häufigkeit des Rauchens oder Dampfens, die Risikowahrnehmung, den Einfluss des sozialen Umfelds, das Ausmaß der Exposition in öffentlichen oder häuslichen Räumen sowie die Einstellung zu regulatorischen Maßnahmen. Die Ergebnisse spiegeln eine komplexe Realität wider: Obwohl die Mehrheit der Schüler*innen sich der gesundheitlichen Risiken bewusst ist, führen die tägliche Exposition und soziale Einflüsse häufig zu nachahmendem Verhalten und zur Normalisierung des Rauchens.

Diese Untersuchung ist Teil eines umfassenderen Bildungsprozesses, in dem die Schüler*innen lernen, Hypothesen zu formulieren, soziologische Forschungsmethoden anzuwenden (wobei der Fragebogen das Hauptinstrument darstellt), Daten zu analysieren und relevante Schlussfolgerungen zu ziehen. Gleichzeitig bietet das Projekt eine kritische Auseinandersetzung mit den sozialen Realitäten ihres unmittelbaren Umfelds.

Kontext der Untersuchung. Die Untersuchung wurde von Schüler*innen der 11. Klasse im Rahmen des „Soziologieunterrichts“ durchgeführt und hatte das Ziel, Einstellungen und Verhaltensweisen in Bezug auf das Rauchen und Dampfen zu erfassen. Ziel der Forschung war es, die Beweggründe für den Tabakkonsum unter Jugendlichen, die damit verbundenen sozialen Einflüsse sowie das Bewusstseinsniveau hinsichtlich der Risiken zu identifizieren.

Methodologie der Untersuchung:

Instrument verwendet: anonymer Online-Fragebogen;

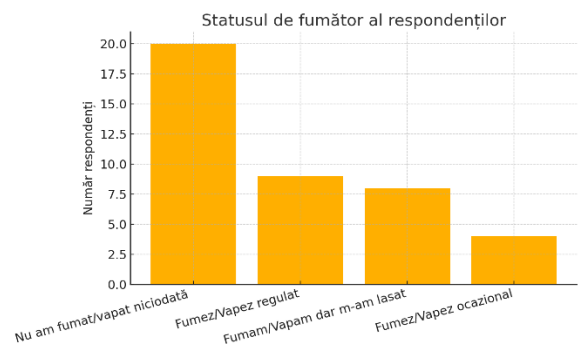
Anzahl der Befragten: 41;

Stichprobe: überwiegend Schüler*innen, die Mehrheit über 18 Jahre alt;

Geschlecht: 22 Jungen (54%), 19 Mädchen (46%);

Dauer der Datenerhebung und -auswertung: 2 Wochen;

Analyse: quantitative und korrelative Interpretation.

Ergebnisse und soziologische Interpretationen:

1. Raucherstatus

49% der Befragten haben noch nie geraucht;

22% rauchen oder dampfen regelmäßig;

20% haben mit dem Rauchen aufgehört;

10% rauchen gelegentlich.

Diese Vielfalt verdeutlicht die Pluralität der Verhaltensweisen und eine gemischte Realität im Umgang mit dem Rauchen: Prävention, Experimentierverhalten, regelmäßiger Konsum sowie Versuche des Aufhörens.

2. Risikowahrnehmung:

63% der Befragten vergaben die höchste Bewertung für die Schädlichkeit des Rauchens;
34% gaben mittlere Bewertungen (3-4) an.

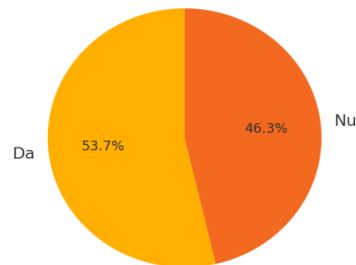

Die Daten deuten auf eine realistische Risikowahrnehmung hin, die jedoch nicht ausreichend motivierend ist, um die Initiierung des Verhaltens wirksam zu verhindern.

3. Sozialer Einfluss:

54% der Befragten erkennen an, dass ihr soziales Umfeld ihre Entscheidung zu rauchen beeinflusst hat.

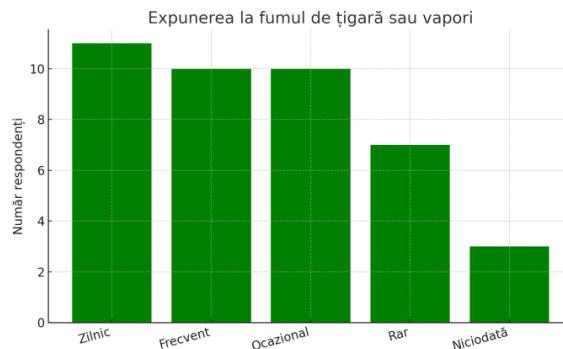
Influența grupului social asupra fumatului

Diese Feststellung bestätigt die Theorie des sozialen Lernens: Risikoverhalten wird häufig in Gruppenkontexten nachgeahmt.

4. Rauchbelastung:

27% sind täglich dem Rauch ausgesetzt;
49% häufig oder gelegentlich;
Nur 3 Personen gaben an, überhaupt nicht exponiert zu sein.

Rauchen ist in öffentlichen und familiären Räumen allgegenwärtig.

5. Schwierigkeit des Aufhörens:

7 Personen haben versucht, mit dem Rauchen aufzuhören, jedoch ohne Erfolg;

6 Personen ist es gelungen, aufzuhören;

5 Personen haben noch keinen Versuch unternommen;

23 Personen haben keine Angabe gemacht.

Das Aufhören erweist sich als schwierig, und die Daten deuten auf das Vorhandensein einer tatsächlichen Abhängigkeit hin.

6. Rauchmotive:

Geschmack/Genuss-10;

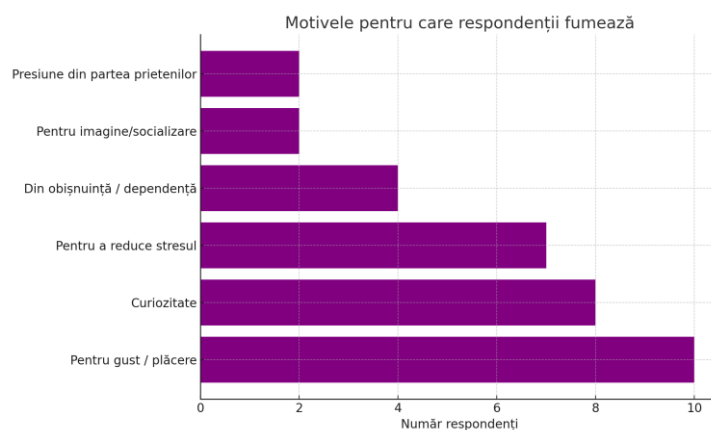
Neugier-8;

Stressabbau-7;

Gewohnheit/Abhängigkeit-4;

Image/Sozialisierung-2;

Sozialer Druck-2.

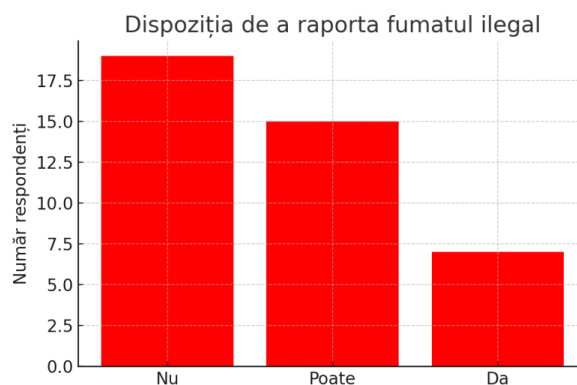
Das Rauchen besitzt eine ausgeprägte emotionale und symbolische Dimension.

7. Meldung von illegalem Rauchen:

19-würden es nicht melden;

15-möglicherweise;

7-würden es melden.

Es besteht eine deutliche Zurückhaltung, illegales Verhalten zu melden-ein Hinweis auf mangelndes Vertrauen in die Behörden.

Schlussfolgerungen und Empfehlungen. Das Rauchen wird zwar als gesundheitsschädlich wahrgenommen, ist jedoch zugleich gesellschaftlich akzeptiert-insbesondere aufgrund häufiger Exposition

und gruppendynamischer Einflüsse. Rauchende Jugendliche suchen darin oft Stressabbau, soziale Integration oder die Befriedigung von Neugier, während Nichtraucher ihre Entscheidung häufig mit der Verantwortung für die eigene Gesundheit begründen.

Die von den Schüler*innen formulierten Empfehlungen lauten: einrichtung spezieller Raucherzonen außerhalb des Schulgeländes, erhöhung der Sichtbarkeit von Anti-Raucher-Kampagnen unter Jugendlichen, organisation von gesundheitsbezogenen Bildungsworkshops an weiterführenden Schulen.

PSIHOLOGIA-ÎNTRE TEORIE ȘI EXERCITIUL VOINȚEI. O LECȚIE DESPRE MOTIVAȚIE, VOINȚĂ ȘI AUTOCONTROL ÎN CLASA A X-A

**Prof. Ioana Giurgiuman, Alisa-Oana-Antonia Truța, Flavius-Claudiu Dura,
Eduard Andrei Manciulea, Liceul German Sebeș**

Studiul psihologiei în clasa a X-a reprezintă mai mult decât parcurgerea unor concepte teoretice din sfera științelor socio-umane. În contextul formării adolescentului, această disciplină oferă un cadru esențial pentru înțelegerea propriilor procese psihice, pentru dezvoltarea autocontrolului și pentru asumarea responsabilă a deciziilor personale. Studiul contribuie la formarea unei personalități autonome, capabile să analizeze situații concrete de viață, să gestioneze conflicte interioare și să transforme intențiile în acțiuni coerente.

În mod special temele legate de motivație și voință se dovedesc a fi de un real interes pentru elevii clasei a X-a. Adolescența este o etapă caracterizată prin numeroase provocări: gestionarea timpului, presiunea performanței școlare, tentațiile mediului digital, oboseala, dorința de afirmare și nevoia de apartenență la grup. În acest context, înțelegerea mecanismelor voinței devine un instrument practic, nu doar un conținut curricular.

În cadrul unității de învățare dedicate proceselor reglatorii, elevii au abordat tema „*Voința-etapele actului voluntar*”, aplicând noțiunile teoretice într-o activitate practică, desfășurată în grupe de lucru, intitulată „*Drumul spre scop*”.

Sarcina a presupus analiza unei situații-problemă din viața reală, prin identificarea etapelor actului voluntar: impulsul inițial, conflictul de motive, decizia, obstacolele (interne și externe), forma efortului voluntar și modalitatea de verificare a rezultatului.

Pentru a ilustra succesiunea și semnificația etapelor actului voluntar, grupa formată din Alisa-Oana-Antonia Truța, Flavius-Claudiu Dura și Eduard Andrei Manciulea a analizat următoarea situație-problemă:

***Un elev își dorește să obțină o notă mare la examenul de Bacalaureat,
dar este distras de telefon și afectat de oboseală***

Textul de mai jos reprezintă demersul lor argumentativ:

Impulsul-impulsul este dorința elevului de a obține o notă mare la examenul de Bacalaureat și de a-și asigura reușita academică.

Motivele aflate în conflict-pe de o parte, elevul își dorește să învețe și să își atingă scopul. Pe de altă parte, distragerea provocată de telefon și starea de oboseală îl împiedică să se concentreze. Acestea reprezintă motivele aflate în conflict cu dorința sa de a reuși.

Decizia-elevul decide să limiteze timpul petrecut pe telefon și să își organizeze mai eficient programul de învățare. Utilizarea excesivă a telefonului scade productivitatea și reduce timpul alocat studiului. De asemenea, petrecerea îndelungată a timpului în mediul online poate provoca atât oboseală psihică, cât și fizică. Pentru a avea succes, este important să învețe eficient, nu doar mai mult.

Obstacolele-principalele obstacole sunt tentația de a folosi telefonul și starea de oboseală, care afectează concentrarea și randamentul, precum și angajamentele sociale tentante, la care ar dori să participe. Acestea pot încetini progresul și pot diminua motivația elevului.

Forma efortului voluntar-efortul voluntar constă în autocontrol, disciplină și perseverență. Elevul trebuie să se automotiveze, să conștientizeze consecințele nepromovării examenului și oportunitățile pe care le-ar putea pierde. De asemenea, trebuie să își gestioneze timpul în mod responsabil, având în vedere că perioada de pregătire este limitată.

Modalitatea de verificare a rezultatului-rezultatul efortului depus se verifică prin performanța obținută la examenul de Bacalaureat.

Exercițiul a evidențiat faptul că elevii nu doar recunosc etapele actului voluntar, ci le pot aplica în situații concrete și actuale. Analiza realizată de ei surprinde cu claritate conflictul motivațional specific adolescenței, rolul autocontrolului și importanța organizării eficiente a timpului. În mod deosebit, discuțiile ulterioare au scos în evidență faptul că etapa deciziei și menținerea efortului voluntar sunt percepute ca fiind cele mai dificile, întrucât presupun depășirea tentațiilor imediate și amânarea recompensei.

Prin astfel de activități, studiul psihologiei devine un exercițiu de reflecție și autoanaliză. Elevii înțeleg că voința nu este o trăsătură fixă, ci un proces care poate fi educat și consolidat prin conștientizarea motivelor, formularea clară a scopurilor și asumarea responsabilității personale.

Psihologia, abordată aplicativ, își dovedește relevanța formativă: îi ajută pe tineri să își înțeleagă propriile mecanisme interioare, să identifice obstacolele care îi împiedică să progreseze și să transforme intențiile în rezultate concrete. Dincolo de manual și definiții, disciplina devine un ghid pentru viață, oferind instrumente reale pentru construirea unui drum conștient „spre scop”.

PSYCHOLOGIE-ZWISCHEN THEORIE UND DER ÜBUNG DES WILLENS. EINE LEKTION FÜRS LEBEN ÜBER MOTIVATION, WILLENSKRAFT UND SELBSTKONTROLLE IN DER 10. KLASSE

**Prof. Ioana Giurgiuman, Alisa-Oana-Antonia Truța, Flavius-Claudiu Dura,
Eduard Andrei Manciualea, Deutsches Lyzeum Mühlbach**

Das Fach Psychologie in der 10. Klasse bedeutet weit mehr als das bloße Durcharbeiten theoretischer Konzepte aus dem Bereich der Sozial- und Humanwissenschaften. Im Kontext der Persönlichkeitsentwicklung von Jugendlichen bietet dieses Fach einen wesentlichen Rahmen, um die eigenen psychischen Prozesse zu verstehen, Selbstkontrolle zu entwickeln und persönliche Entscheidungen verantwortungsbewusst zu treffen. Der Unterricht trägt zur Ausbildung einer eigenständigen Persönlichkeit bei einer Persönlichkeit, die in der Lage ist, konkrete Lebenssituationen zu analysieren, innere Konflikte zu bewältigen und Absichten in konsequentes Handeln umzusetzen.

Besonders die Themen Motivation und Willenskraft erweisen sich für die Schülerinnen und Schüler der 10. Klasse als von großem Interesse. Die Jugendzeit ist eine Lebensphase, die von zahlreichen Herausforderungen geprägt ist: Zeitmanagement, Leistungsdruck in der Schule, die Versuchungen der digitalen Welt, Müdigkeit, der Wunsch nach Anerkennung und das Bedürfnis nach Zugehörigkeit zur Gruppe. In diesem Zusammenhang wird das Verständnis der Mechanismen des Willens zu einem praktischen Werkzeug nicht nur zu einem bloßen Unterrichtsinhalt.

Im Rahmen der Unterrichtseinheit zu den regulatorischen Prozessen beschäftigten sich die Schülerinnen und Schüler mit dem Thema „*Der Wille-die Phasen des willentlichen Handelns*“ und setzten die theoretischen Inhalte in einer praktischen Gruppenarbeit mit dem Titel „*Der Weg zum Ziel*“ um.

Die Aufgabe bestand darin, eine Problemsituation aus dem realen Leben zu analysieren, indem die einzelnen Phasen des willentlichen Handelns identifiziert wurden: der anfängliche Impuls, der Konflikt der Motive, die Entscheidung, die Hindernisse (innere und äußere), die Form der willentlichen Anstrengung sowie die Überprüfung des Ergebnisses.

Um die Abfolge und die Bedeutung der einzelnen Phasen des willentlichen Handelns zu veranschaulichen, analysierte die Gruppe bestehend aus Alisa-Oana-Antonia Truța, Flavius-Claudiu Dura und Eduard Andrei Maciualea folgende Problemsituation:

***Ein Schüler möchte bei der Abiturprüfung eine hohe Note erzielen,
wird jedoch durch sein Handy abgelenkt und von Müdigkeit beeinträchtigt***

Der folgende Text stellt ihre argumentativ ausgearbeitete Analyse dar:

Der Impuls-Der Impuls ist der Wunsch des Schülers, bei der Abiturprüfung eine hohe Note zu erzielen und sich damit seinen schulischen Erfolg zu sichern.

Die Motive im Konflikt-Einerseits möchte der Schüler lernen und sein Ziel erreichen. Andererseits hindern ihn die Ablenkung durch das Handy und die Müdigkeit daran, sich zu konzentrieren. Diese stellen die Motive dar, die im Konflikt mit seinem Wunsch stehen, erfolgreich zu sein.

Die Entscheidung-Der Schüler beschließt, die Zeit, die er am Handy verbringt, zu begrenzen und seinen Lernplan effizienter zu organisieren. Eine übermäßige Nutzung des Handys verringert die Produktivität und reduziert die für das Lernen verfügbare Zeit. Zudem kann ein längerer Aufenthalt in der Online-Welt sowohl geistige als auch körperliche Müdigkeit verursachen. Um erfolgreich zu sein, ist es wichtig, effizient zu lernen nicht nur mehr

Die Hindernisse-Die wichtigsten Hindernisse sind die Versuchung, das Handy zu benutzen, sowie die Müdigkeit, die die Konzentration und Leistungsfähigkeit beeinträchtigen. Hinzu kommen verlockende soziale

Verpflichtungen, an denen er gern teilnehmen würde. Diese Faktoren können seinen Fortschritt verlangsamen und seine Motivation verringern.

Die Form der willentlichen Anstrengung-Die willentliche Anstrengung besteht aus Selbstkontrolle, Disziplin und Ausdauer. Der Schüler muss sich selbst motivieren, sich der Folgen eines Nichtbestehens der Prüfung bewusstwerden und die Chancen erkennen, die er dadurch verlieren könnte. Zudem muss er seine Zeit verantwortungsvoll einteilen, da die Vorbereitungszeit begrenzt ist.

Die Überprüfung des Ergebnisses-Das Ergebnis der geleisteten Anstrengung zeigt sich in der bei der Abiturprüfung erzielten Leistung.

Die Übung hat gezeigt, dass die Schülerinnen und Schüler die Phasen des willentlichen Handelns nicht nur erkennen, sondern sie auch auf konkrete und aktuelle Situationen anwenden können. Ihre Analyse macht den für die Jugend typischen Motivationskonflikt, die Rolle der Selbstkontrolle sowie die Bedeutung einer effizienten Zeitorganisation deutlich sichtbar. Besonders in den anschließenden Diskussionen wurde deutlich, dass die Phase der Entscheidung und das Durchhalten der willentlichen Anstrengung als die schwierigsten Schritte empfunden werden, da sie die Überwindung unmittelbarer Versuchungen und das Aufschieben einer direkten Belohnung erfordern.

Durch solche Aktivitäten wird der Psychologieunterricht zu einem Raum für Reflexion und Selbstanalyse. Die Schülerinnen und Schüler erkennen, dass der Wille keine feststehende Eigenschaft ist, sondern ein Prozess, der durch das Bewusstmachen der eigenen Motive, das klare Formulieren von Zielen und die Übernahme persönlicher Verantwortung entwickelt und gestärkt werden kann. Wird Psychologie anwendungsorientiert vermittelt, zeigt sie ihre formative Bedeutung: Sie hilft jungen Menschen, ihre inneren Mechanismen zu verstehen, Hindernisse zu erkennen, die sie am Weiterkommen hindern, und Absichten in konkrete Ergebnisse umzusetzen. Über Lehrbuch und Definitionen hinaus wird das Fach so zu einem Wegbegleiter fürs Leben, der reale Werkzeuge für den bewussten Aufbau eines eigenen „*Weges zum Ziel*“ bietet.

UMBRELE INTERACȚIUNII: BULLYING, CYBERBULLYING ȘI RECONFIGURAREA SIGURANȚEI ȘCOLARE

Prof. Daniel Ioan Mihalca, Liceul German Sebeș

Introducere. În peisajul educațional contemporan, școala nu mai reprezintă doar un spațiu al transferului de cunoștințe, ci și un ecosistem social complex, unde interacțiunile dintre elevi pot oscila între camaraderie și agresiune. Bullying-ul și extensia sa digitală, cyberbullying-ul, au încetat de mult să fie privite drept simple „etape de maturizare” sau „glume copilărești”. Acestea reprezintă forme sistematice de abuz care lasă cicatrici profunde asupra sănătății mentale și dezvoltării academice. Opinia mea este că prevenția acestor comportamente nu este doar o responsabilitate administrativă, ci o imperativă morală care necesită o schimbare de paradigmă în cultura școlară.

I. Anatomia agresiunii: de la curtea școlii, la spațiul virtual. Bullying-ul tradițional se bazează pe un dezechilibru de putere, manifestat prin agresiuni fizice, verbale sau excludere socială. Totuși, apariția cyberbullying-ului a schimbat regulile jocului. Spre deosebire de agresiunea față în față, cea digitală oferă agresorului un paravan de anonimat și o audiență potențial infinită.

- **Permanența și invazivitatea:** Dacă în trecut acasă era un refugiu, astăzi agresiunea urmărește victima prin intermediul smartphone-ului, 24/7.
- **Lipsa empatiei imediate:** În spațiul virtual, agresorul nu vede reacția fizică a victimei (lacrimile, frica), ceea ce duce la o desensibilizare periculoasă și la o escaladare a cruzimii.

II. Argumente personale: impactul psihologic și „tăcerea martorilor”. O concluzie a studiilor desfășurate în școli este că cea mai insidioasă componentă a bullying-ului nu este neapărat forța fizică, ci **distrugerea sistematică a stimei de sine**. Din experiența observațiilor în mediul școlar, s-a constatat că un copil agresat nu pierde doar liniștea prezentului, ci și încrederea în viitor. Agresiunea repetată funcționează ca un „picurător de venin” care convinge victima că este defectă, că merită tratamentul primit sau că izolarea este singura soluție de supraviețuire.

Consider că una dintre cele mai mari probleme ale bullying-ului nu este doar acțiunea în sine, ci **pasivitatea celor din jur**. Într-o comunitate școlară, martorii joacă un rol crucial. Adesea, teama de a nu deveni următoarea țintă îi transformă pe elevi în spectatori tăcuți, ceea ce validează, în ochii agresorului, comportamentul toxic.

Un aspect care mă preocupă profund este **rolul martorului**. Într-o dinamică de grup, agresorul rareori acționează fără un public. Publicul este cel care îi oferă validarea de care are nevoie pentru a-și hrăni ego-ul. În opinia mea, tăcerea celor care privesc este adesea percepută de victimă ca o formă de complicitate. Atunci când colegii nu intervin, se creează un climat de „normalitate a abuzului”.

Argumentez că trebuie să trecem de la o cultură a „pârâciosului”, la una a **responsabilității civice**. Elevii trebuie să înțeleagă că a raporta un abuz nu este un act de trădare a unui coleg, ci un act de protejare a unei comunități. Fără o intervenție activă a martorilor, bullying-ul devine o structură de putere paralelă celei de învățământ, unde legea celui mai tare dictează ierarhia socială, anulând valorile democratice pe care școala le promovează.

Din perspectiva mea, un mediu care tolerează „micile înțepături” verbale pregătește terenul pentru traume majore. Victimele bullying-ului dezvoltă adesea anxietate socială, depresie și, în cazuri extreme, idei de abandon școlar sau auto-vătămare. Nu este vorba doar despre „a fi puternic”, ci despre dreptul fundamental de a învăța într-un mediu sigur.

III. Strategii de prevenție: dincolo de regulamente. Prevenția eficientă nu se realizează prin afișe pe holurile școlii, ci prin acțiuni concrete și susținute:

- Educația emoțională-introducerea orelor de **alfabetizare emoțională** și **empatie** atât la orele de consiliere, cât și la orele de dirigenție;
- Stabilirea clară a canalelor de raportare-crearea unor mecanisme sigure și anonime prin care elevii să poată raporta abuzurile fără teamă de represalii;
- Implicarea părinților-workshop-uri pentru recunoașterea semnelor de victimizare (retragere, scăderea notelor). Stimularea prezenței părinților la ședințele cu părinții;

- Politica „Zero Toleranță”-aplicarea consecventă a sancțiunilor, dar însoțită de consiliere obligatorie pentru agresor.

IV. Rolul tehnologiei și al educației digitale: dincolo de ecran. În ceea ce privește cyberbullying-ul, cred că ne aflăm în fața unei provocări fără precedent pentru care sistemul educațional nu este încă pe deplin echipat. Spațiul digital a eliminat „bariera de siguranță” a casei. În opinia mea, educația digitală nu ar trebui să se limiteze la cum să folosim un editor de text, ci la cum să ne comportăm într-o lume în care **cuvintele tastate au greutate fizică**.

Consider că școala trebuie să devină un laborator de **cetățenie digitală**. Elevii trebuie să înțeleagă că „amprenta digitală” este permanentă și că actele lor online au consecințe juridice și sociale reale. Prevenția înseamnă să-i învățăm pe tineri cum să utilizeze setările de confidențialitate, cum să blocheze conținutul toxic și, cel mai important, cum să ofere sprijin victimelor în mediul online.

Susțin ideea că cyberbullying-ul este mai periculos decât bullying-ul tradițional din trei motive fundamentale:

1. **Viralitatea:** o fotografie umiltoare sau un comentariu răutăcios se pot propaga la sute de persoane în câteva secunde, transformând o neînțelegere privată într-o execuție publică digitală.
2. **Permanența:** internetul nu uită. O victimă a cyberbullying-ului poate fi bântuită de acele postări ani de zile, fiindu-i afectată reputația chiar și la admiterea la facultate sau la angajare.
3. **Dezinhibiția online:** în spatele unui ecran, barierele morale scad. Este mult mai ușor să fii crud atunci când nu vezi ochii persoanei pe care o rănești.

Consider că prevenția în mediul virtual trebuie să se bazeze pe conceptul de **cetățenie digitală**. Școala are datoria de a implementa programe de „alfabetizare media” prin care elevii să învețe să distingă între libertatea de exprimare și discursul instigator la ură. Mai mult, este esențial să învățăm tinerii despre „igiena digitală”: raportarea profilurilor false, utilizarea setărilor de blocare și protejarea datelor personale. Tehnologia nu este inamicul, ci lipsa de educație privind utilizarea ei etică este cea care transformă un instrument de conectare într-o armă de distrugere emoțională.

Concluzie. Combaterea bullying-ului și a cyberbullying-ului nu este o cursă de viteză, ci un maraton al educației de caracter. În opinia mea, succesul unei instituții de învățământ nu ar trebui măsurat doar prin mediile la examene, ci și prin gradul de siguranță și respect pe care îl simte fiecare elev. Doar printr-o colaborare strânsă între profesori, părinți și elevi putem demonta mecanismele urii și putem construi o școală în care diversitatea este celebrată, nu pedepsită.

Bibliografie:

- 1) Organizația „Salvați Copiii România” (2022). *Bullying-ul în mediul școlar: Studiu privind fenomenul de violență asupra copiilor*;
- 2) Ministerul Educației (România). *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 221/2019 prin care este prevenit bullying-ul în spațiile școlare*;
- 3) Cyberbullying Research Center (cyberbullying.org);
- 4) StopBullying.gov.

SCHATTEN DER INTERAKTION: MOBBING, CYBERMOBBING UND DIE NEUGESTALTUNG DER SCHULISCHEN SICHERHEIT

Prof. Daniel Ioan Mihalca, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Einführung. In der zeitgenössischen Bildungslandschaft stellt die Schule nicht mehr nur einen Raum für den Wissenstransfer dar, sondern auch ein komplexes soziales Ökosystem, in dem die Interaktionen zwischen den Schülerinnen und Schülern zwischen Kameradschaft und Aggression schwanken können. Mobbing und seine digitale Erweiterung, Cybermobbing, werden schon lange nicht mehr als bloße „Reifungsphasen“ oder „kindische Scherze“ betrachtet. Sie stellen systematische Formen des Missbrauchs dar, die tiefe Narben in der psychischen Gesundheit und in der akademischen Entwicklung hinterlassen. Meiner Meinung nach ist die Prävention dieser Verhaltensweisen nicht nur eine administrative Verantwortung, sondern ein moralischer Imperativ, der einen Paradigmenwechsel in der Schulkultur erfordert.

I. Die Anatomie der Aggression: vom Schulhof in den virtuellen Raum. Traditionelles Mobbing beruht auf einem Ungleichgewicht der Macht, das sich durch körperliche oder verbale Übergriffe oder durch soziale Ausgrenzung äußert. Das Aufkommen des Cybermobbings hat jedoch die Spielregeln verändert. Im Unterschied zur direkten, persönlichen Aggression bietet die digitale Form dem Täter einen Schutz durch Anonymität und ein potenziell unbegrenztes Publikum.

- **Permanenz und Invasivität:** Wenn früher das Zuhause ein Zufluchtsort war, verfolgt die Aggression heute das Opfer über das Smartphone, 24/7.
- **Fehlende unmittelbare Empathie:** Im virtuellen Raum sieht der Täter die körperliche Reaktion des Opfers (Tränen, Angst) nicht, was zu einer gefährlichen Abstumpfung und zu einer Eskalation der Grausamkeit führt.

II. Persönliche Argumente: Die psychologischen Auswirkungen und das „Schweigen der Zeugen“. Eine Schlussfolgerung aus in Schulen durchgeführten Studien ist, dass die heimtückischste Komponente des Mobbings nicht unbedingt die körperliche Gewalt ist, **sondern die systematische Zerstörung des Selbstwertgefühls.** Aus der Erfahrung von Beobachtungen im schulischen Umfeld wurde festgestellt, dass ein gemobbtes Kind nicht nur die Ruhe der Gegenwart verliert, sondern auch das Vertrauen in die Zukunft. Wiederholte Aggression wirkt wie ein „Giftröhrer“, der das Opfer davon überzeugt, dass es fehlerhaft ist, dass es die erhaltene Behandlung verdient oder dass Isolation die einzige Lösung zum Überleben ist.

Ich bin der Ansicht, dass eines der größten Probleme des Mobbings nicht nur die Handlung selbst ist, sondern auch **die Passivität derjenigen, die danebenstehen.** In einer Schulgemeinschaft spielen die Zeugen eine entscheidende Rolle. Oft verwandelt die Angst, nicht selbst zum nächsten Ziel zu werden, die Schülerinnen und Schüler in stille Zuschauer, was in den Augen des Täters das toxische Verhalten bestätigt.

Ein Aspekt, der mich zutiefst beschäftigt, ist **die Rolle des Zeugen.** In einer Gruppendynamik handelt der Täter selten ohne Publikum. Das Publikum ist es, das ihm die Bestätigung gibt, die er braucht, um sein Ego zu nähren. Meiner Meinung nach wird das Schweigen derjenigen, die zuschauen, vom Opfer oft als eine Form der Mitschuld wahrgenommen. Wenn die Mitschüler nicht eingreifen, entsteht ein Klima der „Normalität des Missbrauchs“.

Ich argumentiere, dass wir von einer Kultur des „Petzen“ zu einer Kultur der bürgerschaftlichen Verantwortung übergehen müssen. Die Schülerinnen und Schüler müssen verstehen, dass das Melden eines Missbrauchs kein Akt des Verrats an einem Mitschüler ist, sondern ein Akt des Schutzes einer Gemeinschaft. Ohne ein aktives Eingreifen der Zeugen wird Mobbing zu einer Machtstruktur, die parallel zur schulischen Struktur existiert, in der das Gesetz des Stärkeren die soziale Hierarchie bestimmt und die demokratischen Werte aufhebt, die die Schule fördert.

Aus meiner Sicht bereitet ein Umfeld, das „kleine“ verbale Sticheleien toleriert, den Boden für schwere Traumata. Opfer von Mobbing entwickeln häufig soziale Angst, Depressionen und in extremen Fällen Gedanken an Schulabbruch oder Selbstverletzung. Es geht nicht nur darum, „stark zu sein“, sondern um das grundlegende Recht, in einer sicheren Umgebung zu lernen.

III. Präventionsstrategien: über Regelwerke hinaus. Eine wirksame Prävention wird nicht durch Plakate in den Schulfluren erreicht, sondern durch konkrete und kontinuierliche Maßnahmen:

- Emotionale Bildung-die Einführung von Unterrichtseinheiten zur **emotionalen Kompetenz und Empathie** sowohl im Beratungsunterricht als auch in Klassenleiterstunden;
- Klare Festlegung der Meldewege-die Schaffung sicherer und anonymer Mechanismen, durch die Schülerinnen und Schüler Missbrauch ohne Angst vor Vergeltung melden können;
- Einbeziehung der Eltern-Workshops zur Erkennung von Anzeichen der Viktimisierung (Rückzug, Notenverschlechterung). Förderung der Teilnahme der Eltern an Elternabenden;
- „Null-Toleranz“-Politik-die konsequente Anwendung von Sanktionen, begleitet von einer verpflichtenden Beratung für den Täter.

IV. Die Rolle der Technologie und der digitalen Bildung: jenseits des Bildschirms. Was das Cybermobbing betrifft, bin ich der Meinung, dass wir vor einer beispiellosen Herausforderung stehen, für die das Bildungssystem noch nicht vollständig gerüstet ist. Der digitale Raum hat die „Sicherheitsbarriere“ des Zuhauses aufgehoben. Meiner Ansicht nach sollte sich digitale Bildung nicht darauf beschränken, wie man einen Texteditor benutzt, sondern darauf, wie man sich in einer Welt verhält, in der **getippte Worte ein physisches Gewicht haben**.

Ich bin der Ansicht, dass die Schule zu einem Labor für **digitale Bürgerschaft** werden muss. Die Schülerinnen und Schüler müssen verstehen, dass der „digitale Fußabdruck“ dauerhaft ist und dass ihre Handlungen im Internet reale rechtliche und soziale Konsequenzen haben. Prävention bedeutet, jungen Menschen beizubringen, wie sie Datenschutzeinstellungen nutzen, wie sie toxische Inhalte blockieren und vor allem, wie sie Opfer im Online-Umfeld unterstützen können.

Ich vertrete die Ansicht, dass Cybermobbing aus drei grundlegenden Gründen gefährlicher ist als traditionelles Mobbing:

1. **Viralität:** Ein demütigendes Foto oder ein bösartiger Kommentar kann sich innerhalb weniger Sekunden an Hunderte von Personen verbreiten und ein privates Missverständnis in eine digitale öffentliche Hinrichtung verwandeln.
2. **Permanenz:** Das Internet vergisst nicht. Ein Opfer von Cybermobbing kann noch Jahre lang von diesen Beiträgen verfolgt werden, wobei sein Ruf sogar bei der Zulassung zur Universität oder bei einer Bewerbung beeinträchtigt wird.
3. **Online-Enthemmung:** Hinter einem Bildschirm sinken die moralischen Hemmschwellen. Es ist viel leichter, grausam zu sein, wenn man die Augen der Person, die man verletzt, nicht sieht.

Ich bin der Ansicht, dass Prävention im virtuellen Raum auf dem **Konzept der Digitalen Bürgerschaft** beruhen muss. Die Schule hat die Pflicht, Programme zur „Medienkompetenz“ umzusetzen, durch die die Schülerinnen und Schüler lernen, zwischen Meinungsfreiheit und Hassrede zu unterscheiden. Darüber hinaus ist es wesentlich, jungen Menschen „digitale Hygiene“ beizubringen: das Melden falscher Profile, die Nutzung von Blockiereinstellungen und den Schutz persönlicher Daten. Technologie ist nicht der Feind, sondern der Mangel an Bildung über ihre ethische Nutzung ist das, was ein Instrument der Verbindung in eine Waffe der emotionalen Zerstörung verwandelt.

Schlussfolgerung. Die Bekämpfung von Mobbing und Cybermobbing ist kein Sprint, sondern ein Marathon der Charakterbildung. Meiner Meinung nach sollte der Erfolg einer Bildungseinrichtung nicht nur anhand der Durchschnittsnoten bei Prüfungen gemessen werden, sondern auch am Maß an Sicherheit und Respekt, das jede Schülerin und jeder Schüler empfindet. Nur durch eine enge Zusammenarbeit zwischen Lehrkräften, Eltern und Schülerinnen und Schülern können wir die Mechanismen des Hasses abbauen und eine Schule aufbauen, in der Vielfalt gefeiert und nicht bestraft wird.

Literaturverzeichnis:

- 1) Organisation „Salvați Copiii România“ (2022). *Mobbing im schulischen Umfeld: Studie über das Phänomen der Gewalt gegen Kinder*;
- 2) Ministerium für Bildung (Rumänien). *Methodische Normen zur Anwendung des Gesetzes Nr. 221/2019 zur Prävention von Mobbing in schulischen Räumen*;
- 3) Cyberbullying Research Center (cyberbullying.org);
- 4) StopBullying.gov.

**INDICAȚII ȘI RECOMANDĂRI
PRIVIND REZOLVAREA UNUI SUBIECT DE BAC-DISCIPLINA ISTORIE**

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Liceul German Sebeș
Prof. Elena Damian, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

Subiect Examenul Național de Bacalaureat (sesiunea iulie 2024)

Se acordă 10 puncte din oficiu

SUBIECTUL I (30 PUNCTE)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Vlad Țepeș refuza în 1459 să mai plătească tributul, fapt care a determinat încercarea sultanului de a-l îndepărta de la tronul Țării Românești [...] A organizat apoi o campanie fulgerătoare la Sudul Dunării, începută prin cucerirea Giurgiului și incendierea unor localități ca Turtucaia, Rahova și Nicopole [...] Vlad Țepeș s-a văzut singur în fața intervenției otomane când, în primăvara lui 1462, sultanul s-a îndreptat spre Dunăre pentru a pedepsi cetezanța sa, aducând cu sine și un pretendent la tron [...] Înaintarea otomană s-a desfășurat atât pe mare, cât și pe uscat. Flota turcească a pătruns pe Dunăre, prilej cu care a încercat cucerirea Chilie, iar armata de pe uscat a trecut Dunărea pe la Turnu Măgurele, unde cu toată stăruința sa, Vlad Țepeș nu i-a putut opri [...] Învățând din experiența Belgradului, unde turcii s-au retras după rănirea gravă a sultanului, Vlad Țepeș a organizat faimosul atac de la Târgoviște [...] despre care pomenesc toate izvoarele relative la campania din 1462”.

(M. Oproiu, *Istoria medie a românilor*)

B. „Autoritățile nu puteau tolera răscoala Țărilor Române care lovea Imperiul Otoman sub aspect politic, militar și economic. În plus, răscoala era un îndemn pentru creștinii cucerți din Balcani [...] De aceea, zeci de mii de oameni (poate 50.000), sub comanda marelui vizir Sinan-Pașa, sunt puși în mișcare spre Dunăre. Mihai [Viteazul] avea 8000 de oșteni, plus 2000 de ardeleni comandați de Albert Király; poate să fi strâns cu totul 15.000 de oameni. Domnul avea nevoie de sprijinul deplin al principelui Transilvaniei, Sigismund Báthory [...] La 20 mai 1595, un tratat între Transilvania și Țara Românească se semna la Alba-Iulia [...] Trupele turcești au trecut fluviul pe un pod de vase, la începutul lui august 1595. Domnul nu putea lupta în câmp deschis din cauza disproporției forțelor. A ales un loc special la Călugăreni [...] Lupta s-a dat la 13/23 august 1595 [...] Pentru victoria deplină, lupta de la Călugăreni ar fi trebuit continuată a doua zi [...] ceea ce Mihai [Viteazul] nu a putut face. Domnul Țării Românești a trebuit să se retragă cu oastea la Stoieniști, în așteptarea lui Sigismund [Báthory]”.

(I. A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1) Numiți lupta din 1595 precizată în sursa B (2 puncte).

Indicații/Recomandări: Verbul „numiți” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual; se punctează atât răspunsul prin precizare/menționare, cât și răspunsul în enunț.

Rezolvare: Lupta de la Călugăreni **SAU** Lupta din anul 1595 precizată în sursa istorică B este cea de la Călugăreni.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

2) Precizați, din sursa A, o informație referitoare la acțiunile otomanilor din 1462 (2 puncte).

Indicații/Recomandări: Verbul „precizați” din deschiderea cerinței, însoțit de formula „o informație”, presupune extragerea unui citat din sursa istorică indicată; se punctează atât răspunsul prin citat, cât și răspunsul prin reformulare acestuia.

Rezolvare: „în primăvara lui 1462, sultanul s-a îndreptat spre Dunăre pentru a pedepsi cutezanța sa” **SAU** Acțiunile otomanilor din anul 1462 au vizat pedepsirea domnitorului Vlad Țepeș.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

3) Menționați câte un domn al Țării Românești la care se referă sursa A, respectiv sursa B (**6 puncte**).

Indicații/Recomandări: Verbul „menționați” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual; formularea „la care se referă sursa A, respectiv sursa B” presupune extragerea unui nume de domnitor din sursa A și un nume de domnitor din sursa B; se punctează atât răspunsul prin precizare/menționare, cât și răspunsul în enunț. **!!!** Dacă cerința ar fi implicat formularea „la care se referă atât sursa A, cât și sursa B”, aceasta presupunea extragerea unui nume regăsit în ambele surse istorice.

Rezolvare: Sursa A: Vlad Țepeș, sursa B: Mihai Viteazul **SAU** Domnitorul Țării Românești menționat în sursa A este Vlad Țepeș, iar domnitorul Țării Românești menționat în sursa B este Mihai Viteazul.

!!! Pentru acest tip de cerință se pot acorda punctaje intermediare (3 sau 6 puncte).

4) Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că domnul organizează o campanie militară în Sudul Dunării (**3 puncte**).

Indicații/Recomandări: Verbul „scrieți” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual; se punctează atât răspunsul prin precizare/menționare, cât și răspunsul în enunț.

Rezolvare: Sursa A **SAU** Sursa care susține faptul că domnitorul organizează o campanie în Sudul Dunării este sursa A.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

5) Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză, respectiv efect*) (**7 puncte**).

Indicații/Recomandări: Selectarea informațiilor aflate în relație cauză-efect trebuie să pornească de la identificarea corectă a conectorilor inserați în cuprinsul surselor istorice; acești conectori pot fi de două feluri: **conectori de cauzalitate** (cuvinte precum: „datorită”, „deoarece”, „fiindcă”, „întrucât”, „din cauză că” etc.) sau **conectori de efect** (cuvinte precum: „prin urmare”, „ca urmare”, „drept urmare”, „în consecință”, „de aceea”, „așadar”, „astfel încât” etc.). Prezența unui conector de cauzalitate în sursele istorice indică faptul că propoziția/pasajul care urmează după acesta conține cauza, iar propoziția/pasajul situat înaintea acestuia conține efectul. Prezența unui conector de efect în sursele istorice indică faptul că propoziția/pasajul care urmează după acesta conține efectul, iar propoziția/pasajul situat înaintea acestuia conține cauza.

Rezolvare: În cazul de față, în sursa istorică B au fost identificați conectorii „**de aceea**” (conector de efect) și „**din cauza**” (conector de cauzalitate).

„**De aceea**”-Cauză: „*Autoritățile nu puteau tolera răscoala Țărilor Române care lovea Imperiul Otoman sub aspect politic, militar și economic*”. Efect: „*De aceea, zeci de mii de oameni (peste 50.000), sub comanda marelui vizir Sinan-Pașa sunt puși în mișcare spre Dunăre*”.

„**Din cauza**”-Cauză: „*din cauza disproporției forțelor*”. Efect: „*Domnul nu putea lupta în câmp deschis*”.

Cum verificăm identificarea corectă a relației cauză-efect? Punem întrebarea „De ce?” sau „Din ce cauză?”. **Exemplu 1:** De ce/Din ce cauză peste 50.000 de soldați otomani sunt puși în mișcare spre Dunăre, sub comanda marelui vizir Sinan-Pașa? Pentru că Imperiul Otoman nu putea tolera răscoala Țărilor Române care-i afecta interesele politice, militare și economice. **Exemplu 2:** De ce/Din ce cauză domnitorul nu putea lupta în câmp deschis? Pentru că raportul de forțe era disproporționat.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

6) Prezentați alte două acțiuni diplomatice la care au participat românii în secolele al XV-lea-al XVI-lea, în afara celei la care se referă sursa B (**6 puncte**).

Indicații/Recomandări: Verbul „prezentați” din deschiderea cerinței presupune un răspuns dezvoltat, bazat pe informațiile acumulate de elev pe parcursul studierii istoriei românilor. Pentru început, trebuie menționate cele două acțiuni diplomatice, iar mai apoi prezentate, prin realizarea unei expuneri care să conțină două informații referitoare la fiecare acțiune diplomatică în parte.

Rezolvare: Două acțiuni diplomatice la care au participat românii în secolele al XV-lea-al XVI-lea au fost: Tratatul de la Iași și Tratatul de la Mănăstirea Dealu. Tratatul de la Iași a fost încheiat în anul 1475 între Ștefan cel Mare, domnitorul Moldovei și Matia Corvin, regele Ungariei. Prin acest tratat, Ștefan cel Mare a devenit vasal al regelui Matia Corvin, în schimbul promisiunii unui ajutor pentru susținerea luptei antiotomane. Tratatul de la Mănăstirea Dealu a fost încheiat în anul 1598 între Mihai Viteazul, domnitorul Țării Românești și Rudolf al II-lea, împăratul Imperiului Habsburgic. Prin acest tratat, Mihai Viteazul a devenit vasal al împăratului Rudolf al II-lea, în schimbul promisiunii unui ajutor pentru susținerea luptei antiotomane.

!!! Pentru acest tip de cerință se pot acorda punctaje intermediare (1, 2, 3, 4, 5 sau 6 puncte).

7) Menționați o asemănare între două fapte istorice desfășurate de români în secolul al XIV-lea (4 puncte).

Indicații/Recomandări: Verbul „menționați” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual; mai întâi se menționează cele două fapte istorice, iar mai apoi se surprinde asemănarea dintre acestea.

Rezolvare: Două fapte istorice desfășurate de români în secolul al XIV-lea au fost: bătălia de la Rovine și Tratatul de la Brașov. Acestea se asemănau prin caracterul lor antiotoman.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

SUBIECTUL II (30 PUNCTE)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

A. „La data izbucnirii Primului Război Mondial [...] opinia publică românească [...] cu gândul la eliberarea națională a românilor din provinciile aflate sub stăpânire austro-ungară [...] Transilvania, Banat, Bucovina-avea să opteze pentru intrarea în război alături de puterile Antantei (Franța, Rusia, Anglia), împotriva alianței Puterilor Centrale (Germania, Austro-Ungaria; apoi Bulgaria și Turcia) [...] În 1914, șeful guvernului, I. I.C. Brătianu, ca și alți lideri politici, au susținut cu hotărâre neutralitatea [...] S-a desfășurat în timpul neutralității [...] o amplă dezbatere publică menită să lămurească dilema intrării României în război, alături de o alianță sau alta, în cele din urmă opțiunea mării majorități a opiniei publice înclinând balanța în favoarea intrării României în război alături de puterile Antantei, împotriva Puterilor Centrale [...] Pe baza tratatului încheiat cu Antanta, un nou Consiliu de Coroană, convocat la 14 august 1916, a hotărât, în sfârșit, intrarea imediată a României în război [...] Armata română-în noaptea de 14/15 august 1916-a intrat în Transilvania [...] Succesul a fost de scurtă durată, fiindcă [...] armata română, neajutată la timp de aliați, este obligată să se retragă, în fața trupelor germane și austro-ungare. Retragerea la Sud de Carpați s-a făcut în urma unor bătălii [...] cu grele pierderi umane, cu deosebire pe Valea Jiului [...] În același timp, România era atacată de inamic și pe frontul de Sud, de către trupele germane, conduse de generalul Mackensen, cărora se alăturau trupele bulgare și turcești, în condițiile în care aliații nu-și îndepliniseră angajamentul de a acoperi Sudul României cu ofensiva lor. Astfel, în decembrie 1916, Capitala era ocupată, o bună parte a teritoriului național intrând sub ocupația militară a Puterilor Centrale. De la această dată, armata română și, odată cu ea, autoritățile și principalele instituții ale statului, se retrag în Moldova [...] Seria marilor bătălii victorioase din lunile iulie-august 1917 a început cu cea de la Mărăști [...] a continuat cu celebra bătălie de la Mărășești, cea mai de seamă victorie românească în timpul Primului Război Mondial [...] Concomitent cu cea din urmă s-a desfășurat și bătălia de la Oituz, înaintarea inamicului pe valea Trotușului, de asemenea, fiind oprită”.

(N. Isar, *Istoria modernă a românilor, 1774/1784-1919*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1) Numiți o mare alianță precizată în sursa dată (2 puncte).

Indicații/Recomandări: Verbul „numiți” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual; se punctează atât răspunsul prin precizare/menționare, cât și răspunsul în enunț.

Rezolvare: Antanta/Puterile Centrale **SAU** Alianța precizată în sursa istorică dată este Antanta/Puterile Centrale.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

2) Precizați secolul la care se referă sursa dată (2 puncte).

Indicații/Recomandări: Verbul „precizați” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual; se punctează atât răspunsul prin precizare/menționare, cât și răspunsul în enunț.

Rezolvare: Secolul XX **SAU** Secolul la care se referă sursa istorică dată este secolul XX.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

3) Menționați șeful guvernului din 1914 și o caracteristică a opiniei publice din România, la care se referă sursa dată **(6 puncte)**.

Indicații/Recomandări: Verbul „menționați” din deschiderea cerinței presupune un răspuns scurt, punctual (cu precizarea că elevul trebuie să fie atent la formularea care implică două cerințe: atât menționarea șefului guvernului, cât și a unei caracteristici a opiniei publice din România); se punctează atât răspunsul prin precizare/menționare, cât și răspunsul în enunț.

Rezolvare: I. I. C. Brătianu, „*opinia publică românească [...] cu gândul la eliberarea națională a românilor din provinciile aflate sub stăpânire austro-ungară [...] Transilvania, Banat, Bucovina-avea să opteze pentru intrarea în război alături de puterile Antantei*” **SAU** Șeful guvernului menționat în sursa istorică dată este I. I. C. Brătianu, iar o caracteristică a opiniei publice din România este aceea că aceasta a influențat intrarea în război de partea Antantei, împotriva Puterilor Centrale.

!!! Pentru acest tip de cerință se acordă punctaje intermediare (3 sau 6 puncte).

4) Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la evenimentele din anul 1917 **(6 puncte)**.

Indicații/Recomandări: Verbul „menționați” din deschiderea cerinței, însoțit de formula „două informații” presupune extragerea a două citate din sursa istorică indicată; se punctează atât răspunsul prin citat, cât și răspunsul prin reformulare acestuia.

Rezolvare: „*Seria marilor bătălii victorioase din lunile iulie-august 1917 a început cu cea de la Mărăști*” și „*a continuat cu celebra bătălie de la Mărășești, cea mai de seamă victorie românească în timpul Primului Război Mondial*” **SAU** Evenimentele militare ale anului 1917 au debutat cu bătălia victorioasă de la Mărăști și au continuat cu bătălia de la Mărășești, în urma căreia românii au obținut cea mai importantă victorie de pe parcursul Primului Război Mondial.

!!! Pentru acest tip de cerință se acordă punctaje intermediare (3 sau 6 puncte).

5) Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la acțiunile militare desfășurate în anul 1916, susținându-l cu două informații selectate din sursă **(10 puncte)**.

Indicații/Recomandări: Răspunsul la acest tip de cerință implică formularea unui punct de vedere și însoțirea lui de două informații selectate din sursa istorică dată. Recomandăm, pentru început, identificarea celor două informații referitoare la acțiunile militare desfășurate în anul 1916, iar mai apoi formularea punctului de vedere, prin rezumarea celor două informații. Nu recomandăm formulări precum „în opinia mea”, „după părerea mea”, „consider că”, având în vedere faptul că se cere formularea unui punct de vedere pe baza sursei istorice date și nu un punct de vedere personal.

Rezolvare: Conform sursei istorice date, acțiunile militare desfășurate în anul 1916 au dus la ocuparea unei părți a teritoriului românesc și a Bucureștiului de către trupele Puterilor Centrale, precum și la evacuarea armatei și a instituțiilor de stat în Moldova. **Acest punct de vedere este susținut de următoarele informații:** „*Astfel, în decembrie 1916, Capitala era ocupată, o bună parte a teritoriului național intrând sub ocupația militară a Puterilor Centrale*” și „*De la această dată, armata română și, odată cu ea, autoritățile și principalele instituții ale statului, se retrag în Moldova*”.

!!! Pentru acest tip de cerință se acordă 10 puncte sau 7 puncte. Punctajul se acordă pentru răspunsul care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informația/informațiile selectate din sursa istorică. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informația/informațiile selectate din sursa istorică.

6) Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia democrația din România Mare se consolidează în perioada 1921-1930 (se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) **(4 puncte)**.

Indicații/Recomandări: Răspunsul la acest tip de cerință implică patru părți: o premisă (pornind de la textul cerinței), menționarea unui fapt istoric, prezentarea faptului istoric și o concluzie (se poate reveni la textul

premisei). Se punctează prezentarea faptului istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.

Rezolvare: Democrația din România Mare se consolidează în perioada 1921-1930. Aceasta este dovedită de adoptarea Constituției din anul 1923. Legea fundamentală amintită a fost adoptată în contextul realizării Marii Uniri, a introducerii votului universal și a nevoii de uniformizare a organizării de stat. Constituția din anul 1923 respecta principiul separării puterilor în stat. Puterea legislativă era deținută de către Parlament și rege, puterea executivă era deținută de către Guvern și rege, iar puterea judecătorească era deținută de către Înalta Curte de Justiție și Casație. Erau garantate drepturile și libertățile cetățenești, cel mai important drept politic garantat fiind dreptul de vot universal. Drept urmare, votul era garantat pentru bărbații care au împlinit vârsta de 21 de ani. În concluzie, putem afirma faptul că democrația din România Mare s-a consolidat în perioada 1921-1930.

!!! Pentru acest tip de cerință nu se acordă punctaje intermediare.

SUBIECTUL III (30 PUNCTE)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre **România postbelică**, având în vedere:

- precizarea unei acțiuni politice desfășurate în România între anii 1946-1960 și menționarea a două aspecte referitoare la aceasta;
- menționarea a două măsuri adoptate în politica internă a României între anii 1964-1985;
- prezentarea unui fapt istoric din perioada național-comunismului prin care România participă la relațiile internaționale;
- formularea unui punct de vedere referitor la consolidarea democrației postdecembriste în perioada 1990-1995 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Indicații/Recomandări:

- structura unui eseu istoric implică trei părți: introducere (10% din spațiul alocat eseului), cuprins (80% din spațiul alocat eseului) și încheiere/concluzie (10% din spațiul alocat eseului);
- introducerea trebuie să conțină 2-3 propoziții care să reflecte principalele caracteristici ale temei propuse spre analiză; în funcție de tema propusă, elevul trebuie să țină cont de contextul istoric, să respecte timpul și spațiul istoric;
- cuprinsul trebuie să conțină 4 paragrafe (câte un paragraf pentru fiecare cerință); cerințele care încep cu verbele „precizați” sau „menționați” presupun un răspuns scurt, punctual; cerințele care încep cu verbul „prezentați” presupun un răspuns dezvoltat; cerințele care încep cu verbul „formulați un punct de vedere” (susținut cu un argument istoric) presupun elaborarea unui punct de vedere pe o anumită temă, susținut de un argument istoric, care trebuie prezentat (elevul să aibă în vedere evidențierea relației cauză-efect și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea sau concluzia);
- încheierea/concluzia trebuie să conțină 2-3 propoziții care să rezume informațiile prezentate în cuprinsul eseului istoric;
- în elaborarea eseului istoric, elevul trebuie să utilizeze un limbaj istoric adecvat, să scoată în evidență relația cauză-efect, să respecte succesiunea cronologică/logică a faptelor și proceselor istorice și să se încadreze în limita de spațiu precizată.

Rezolvare:

Introducere: La finalul celui de-Al Doilea Război Mondial, sub presiunea Uniunii Sovietice, în România puterea politică a fost acaparată de către Partidul Comunist Român. Între anii 1946-1948, Partidul Comunist Român, cu sprijin sovietic, a reușit să impună un prim-ministru comunist în anul 1945, în persoana

lui Petru Groza, să falsifice alegerile parlamentare în anul 1946, să-l oblige pe regele Mihai I să abdice și să părăsească țara în anul 1947, pentru ca la începutul anului 1948 să proclame Republica Populară Română.

Cerința 1: Instaurarea regimului comunist în România s-a realizat prin adoptarea unei noi legi fundamentale: Constituția din anul 1948. Conform acestei legi fundamentale, denumirea oficială a statului era Republica Populară Română. De asemenea, aceasta a introdus Marea Adunare Națională ca organ legislativ, înzestrat și cu o serie de atribuții executive.

Cerința 2: Regimul comunist în România a cunoscut două etape: etapa stalinistă, în care statul a fost condus de către Gheorghe Gheorghiu-Dej și etapa național-comunistă, în care statul a fost condus de către Nicolae Ceaușescu. În etapa național-comunistă a fost adoptată o nouă lege fundamentală, Constituția din anul 1965 și a fost instituit cultul liderului Nicolae Ceaușescu.

Cerința 3: Perioada regimului național-comunist a fost marcată de implicarea României în relațiile internaționale, în contextul desfășurării Războiului Rece. În anul 1968, în Cehoslovacia a izbucnit o revoluție anticomunistă, eveniment cunoscut sub numele de „Primăvara de la Praga”, oprită prin intervenția militară a statelor comuniste membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia. România a fost singurul stat comunist care a refuzat să participe la invadarea Cehoslovaciei și care a condamnat public agresiunea statelor comuniste împotriva acesteia. Drept urmare, România a câștigat un capital de imagine favorabil, fiind vizitată de liderii unor state occidentale și primind împrumuturi avantajoase din partea unor organisme financiare internaționale. Prin acest gest, care se dorea a fi o demonstrație a independenței României față de Uniunea Sovietică, Nicolae Ceaușescu a apărut în ochii liderilor occidentali drept un reformator al sistemului comunist.

Cerința 4: În decembrie 1989, regimul comunist din România s-a prăbușit în urma desfășurării unei revoluții. Prin urmare, România a revenit la un sistem politic de tip democratic. Consolidarea regimului democratic postdecembrist s-a realizat prin adoptarea unei noi legi fundamentale. În anul 1991, a fost adoptată o constituție care a prevăzut faptul că România este o republică semi-prezidențială, în care se respectă principiul separării puterilor în stat. Puterea legislativă era deținută de către un Parlament bicameral, format din Camera Deputaților și Camera Senatului, puterea executivă era deținută de către Guvern și președinte, iar puterea judecătorească era deținută de către Înalta Curte de Justiție și Casație. Constituția din 1991 garanta drepturile și libertățile cetățenești, precum dreptul la viață, dreptul la educație, dreptul la sănătate, dreptul la întrunire și asociere, libertatea presei, dreptul de vot universal. Așadar, dreptul de vot universal era garantat pentru toți cetățenii care au împlinit vârsta de 18 ani.

Concluzie: În concluzie, pe baza informațiilor prezentate, putem afirma faptul că în perioada postbelică, România a cunoscut două regimuri politice diferite, cu practicile aferente. În intervalul 1948-1989, România a cunoscut experiența regimului comunist, iar după anul 1989 revenirea la regimul democratic. Atât regimul comunist, cât și regimul democratic au avut la bază adoptarea unor legi fundamentale.

!!! Cele 30 de puncte alocate eseului istoric sunt distribuite astfel: 24 de puncte acordate pentru informația istorică, 6 puncte fiind acordate pentru ordonarea și exprimarea ideilor menționate (utilizare limbaj istoric, structurare eseu, respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor și proceselor istorice, respectarea limitei de spațiu). Atât pentru informația istorică, cât și pentru ordonarea și exprimarea ideilor menționate se acordă punctaje intermediare.

HINWEISE UND EMPFEHLUNGEN ZUR LÖSUNG EINER ABITURPRÜFUNG (GESCHICHTE)

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Deutsches Lyzeum Sebeș
Prof. Elena Damian, Nationalkollegium „Lucian Blaga” Sebeș

Nationale Abiturprüfung (Juli 2024)

10 Punkte von Amtswegen

THEMA I (30 PUNKTE)

Lesen Sie folgende Quellen aufmerksam durch:

A. „Vlad Țepeș lehnte es 1459 ab weiterhin Tribut zu zahlen, was zum Versuch des Sultans führte, ihn vom Thron der Walachei/Țara Românească zu beseitigen [...] Er organisierte anschließend einen Blitzfeldzug südlich der Donau/Dunăre, der mit der Eroberung der Stadt Giurgiu und der Anzündung einiger Ortschaften wie Turtucaia, Rahova und Nikopolis/Nicopole begann [...] Vlad Țepeș stand dem osmanischen Eingriff allein gegenüber, als der Sultan sich im Frühjahr 1462 Richtung Donau bewegte um seine Kühnheit zu bestrafen, einen Anwärter auf den Thron mitbringend [...] Das osmanische Vordringen fand sowohl auf dem Meer als auch auf dem Land statt. Die türkische Flotte gelangte auf die Donau, wobei sie die Eroberung von Chilia versuchte, während die Bodentruppen die Donau bei Turnu Măgurele überschritten, wo Vlad Țepeș sie trotz all seiner Mühe nicht aufhalten konnte [...] Da er aus der Erfahrung Belgrads gelernt hatte, wo sich die Türken nach der schweren Verletzung des Sultans zurückgezogen hatten, organisierte Vlad Țepeș den berühmten Angriff bei Târgoviște [...] von dem alle Quellen berichten, die sich auf den Feldzug von 1462 beziehen”.

(M. Oproiu, *Istoria medie a românilor*)

B. „Die Behörden konnten den Aufstand der rumänischen Fürstentümer nicht dulden, die das Osmanische Reich aus politischer, militärischer und wirtschaftlicher Sicht angriff. Außerdem war der Aufstand ein Ansporn für die eroberten Christen auf dem Balkan/Balcani [...] Deshalb bewegten sich Zehntausende Menschen (wahrscheinlich 50.000), unter der Führung des Großwesirs Sinan-Pascha in Richtung Donau. Mihai [Viteazul] hatte 8000 Krieger, zusätzlich 2000 Siebenbürger unter Albert Király; möglicherweise insgesamt 15.000 Menschen. Der Fürst benötigte die volle Unterstützung des Fürsten Siebenbürgens/Transilvaniei, Sigismund Báthory [...] Am 20. Mai 1595 schloss man in Weißenburg/Alba-Iulia ein Abkommen zwischen Siebenbürgen und der Walachei [...] Die türkischen Truppen überquerten den Strom Anfang August 1595 über eine Schiffsbrücke. Der Fürst konnte wegen des Ungleichgewichts der Truppen nicht auf offenem Feld kämpfen. Er wählte einen besonderen Ort bei Călugăreni [...] Die Schlacht fand am 13./23. August 1595 statt [...] Für den vollkommenen Sieg hätte die Schlacht am folgenden Tag weitergeführt werden müssen [...] was Mihai [Viteazul] nicht machen konnte. Der Fürst der Walachei musste sich mit seinem Heer nach Stoienesti zurückziehen und auf Sigismund [Báthory] warten”.

(I. A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

Lösen Sie ausgehend von diesen Quellen folgende Aufgaben:

1) Nennen Sie die Schlacht von 1595 aus der Quelle B (2 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „nennen” in der Einleitung der Aufgabe impliziert eine kurze, auf den Punkt gebrachte Antwort; sowohl die Antwort wird für die Genauigkeit/Erwähnung bewertet als auch die Antwort in der Erklärung.

Lösung: Die Schlacht von Călugăreni **ODER** Die in der historischen Quelle B erwähnte Schlacht von 1595 ist die Schlacht von Călugăreni.

!!! Für diese Art von Aufgabe werden keine Zwischennoten gegeben.

2) Finden Sie in Quelle A, eine Information bezüglich der osmanischen Handlungen aus dem Jahr 1462 (2 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „finden“ in der Einleitung der Aufgabe, begleitet von der Formel „eine Information“, impliziert die Entnahme eines Zitats aus der angegebenen historischen Quelle; sowohl die Antwort durch Zitat als auch die Antwort durch Umformulierung werden bewertet.

Lösung: „*der Sultan sich im Frühjahr 1462 Richtung Donau bewegte um seine Kühnheit zu bestrafen*“ **ODER** Die osmanischen Aktionen im Jahr 1462 dienten der Bestrafung von Vlad Țepeș.

!!! Für diese Art von Aufgaben werden keine Zwischennoten gegeben.

3) Nennen Sie einen Herrscher der Walachei, der in Quelle A bzw. Quelle B erwähnt wird (6 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: das Verb „erwähnen“ in der Einleitung der Aufgabe impliziert eine kurze Antwort; die Formulierung „auf die Quelle A und Quelle B beziehen“ impliziert die Entnahme eines Herrschernamens aus der Quelle A und eines Herrschernamens aus Quelle B; die Antwort wird sowohl durch die Klarstellung/Erwähnung als auch durch die Antwort in der Erklärung hervorgehoben. **!!!** Hätte die Aufgabe die Formulierung „sowohl in Quelle A als auch in Quelle B genannt“ beinhaltet, hätte sie die Entnahme eines in beiden historischen Quellen vorkommenden Namens bedeutet.

Lösung: Quelle A: Vlad Țepeș, Quelle B: Mihai Viteazul **ODER** In der Quelle A genannte Herrscher der Walachei ist Vlad Țepeș, und der in der Quelle B genannte Herrscher der Walachei ist Mihai Viteazul.

!!! Für diese Art von Aufgaben können Zwischennoten (3 oder 6 Punkte) gegeben werden.

4) Schreiben Sie auf das Prüfungsblatt den Buchstaben für die Quelle, in der behauptet wird, dass der Fürst einen Feldzug südlich der Donau unternommen hat (3 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „schreiben“ in der Einleitung der Aufgabe impliziert eine kurze, auf den Punkt gebrachte Antwort; die Antwort wird sowohl durch Angabe/Erwähnung als auch in der Erklärung gekennzeichnet.

Lösung: Quelle A **ODER** Die Quelle, die besagt, dass der Herrscher einen Feldzug im Süden der Donau organisiert, ist Quelle A.

!!! Für diese Art von Aufgaben werden keine Zwischennoten gegeben.

5) Schreiben Sie eine Ursache-Folge-Beziehung zwischen zwei Informationen aus der Quelle B. Bestimmen Sie die Rolle jeder dieser Informationen (Ursache bzw. Folge) (7 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Die Auswahl von Informationen über Ursache und Wirkung muss von der korrekten Identifizierung der in den historischen Quellen eingefügten Konnektoren ausgehen; diese Konnektoren können zweierlei sein: **Kausalitätskonnektoren** (Wörter wie: „aufgrund“, „weil“, „denn“, „da“, „aufgrund der Tatsache, dass“ usw.) oder **Konnektoren der Wirkung** (Wörter wie: „als Folge“, „als Ergebnis“, „als Konsequenz“, „folglich“, „deshalb“, „daher“, „deshalb“, „damit“ usw.). Das Vorhandensein eines Kausalitätskonnektors in historischen Quellen zeigt an, dass der darauf folgende Satz/Passage die Ursache und der davor liegende Satz/Passage die Wirkung enthält. Das Vorhandensein eines Wirkungskonnektors in historischen Quellen zeigt an, dass der darauf folgende Satz/Passage die Wirkung und der davor liegende Satz/Passage die Ursache enthält.

Lösung: In diesem Fall wurden die Konnektoren „deshalb“ (Wirkungskonnektor) und „wegen“ (Kausalitätskonnektor) in der historischen Quelle B identifiziert.

„Deshalb“-Ursache: „*Die Behörden konnten den Aufstand der rumänischen Fürstentümer nicht dulden, die das Osmanische Reich aus politischer, militärischer und wirtschaftlicher Sicht angriff*“. Folge: „*Deshalb bewegten sich Zehntausende Menschen (wahrscheinlich 50.000), unter der Führung des Großwesirs Sinan-Pascha in Richtung Donau*“.

„Wegen“-Ursache: „*wegen des Ungleichgewichts der Truppen*“. Folge: „*Der Fürst konnte nicht auf offenem Feld kämpfen*“.

Wie überprüfen wir, ob die Ursache-Wirkungs-Beziehung korrekt ermittelt wurde? Wir stellen die Frage „Warum?“ oder „Aus welchem Grund?“. Beispiel 1: Warum/aus welchem Grund werden mehr als 50.000 osmanische Soldaten unter dem Kommando des Großwesirs Sinan Pascha in Richtung Donau in Marsch

gesetzt? Weil das Osmanische Reich die Rebellion der rumänischen Gebiete nicht dulden konnte, die seinen politischen, militärischen und wirtschaftlichen Interessen schadete. **Beispiel 2:** Warum war der Herrscher nicht in der Lage, auf offenem Feld zu kämpfen? Weil das Kräfteverhältnis unausgewogen war.

!!! Für diese Art von Aufgaben werden keine Zwischennoten gegeben.

6) Stellen Sie zwei diplomatische Handlungen dar, an denen die Rumänen im 15.-16. Jahrhundert teilgenommen haben, andere als die aus Quelle B (**6 Punkte**).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „darstellen“ in der Einleitung der Aufgabe erfordert eine ausgearbeitete Antwort, die auf den Informationen basiert, die der Schüler im Laufe des Studiums der rumänischen Geschichte gelernt hat. Zunächst sollten die beiden diplomatischen Handlungen erwähnt und dann vorgestellt werden, indem eine Darstellung mit zwei Informationen über jede diplomatische Handlung erstellt wird.

Lösung: Zwei diplomatische Aktionen, an denen Rumänen im 15. und 16. teilgenommen haben: Der Vertrag von Iași/Jassy und der Vertrag vom Klosters Dealu. Der Vertrag von Iași/Jassy wurde 1475 zwischen Ștefan dem Großen, dem Herrscher von Moldau, und Matthias Corvinus, dem König von Ungarn, geschlossen. Durch diesen Vertrag wurde Ștefan cel Mare/Ștefan der Große zum Vasallen von König Matthias Corvinus und erhielt im Gegenzug das Versprechen, den Kampf gegen die Osmanen zu unterstützen. Der Vertrag vom Kloster Dealu wurde 1598 zwischen Mihai Viteazul/Mihai der Tapfere, dem Herrscher der Walachei, und Rudolf II., dem Kaiser des Habsburgerreiches, geschlossen. Durch diesen Vertrag wurde Mihai Viteazul/Mihai der Tapfere zum Vasallen des Kaisers Rudolf II. und erhielt im Gegenzug das Versprechen, den Kampf gegen die Osmanen zu unterstützen.

!!! Für diese Art von Aufgaben können Zwischennoten (1, 2, 3, 4, 5 oder 6 Punkte) gegeben werden.

7) Erwähnen Sie eine Ähnlichkeit zwischen zwei geschichtlichen Ereignissen der Rumänen aus dem 14. Jahrhundert (**4 Punkte**).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „erwähnen“ in der Einleitung der Aufgabe erfordert eine kurze, präzise Antwort; erwähnen Sie zunächst die beiden historischen Fakten und erfassen Sie dann die Ähnlichkeit zwischen ihnen.

Lösung: Zwei historische Ereignisse, die im 14. Jahrhundert stattfanden, waren: die Schlacht von Rovine und der Vertrag von Brașov/Kronstadt. Sie ähneln sich in ihrem anti-osmanischen Charakter.

!!! Für diese Art von Aufgabe werden keine Zwischennoten gegeben.

THEMA II (30 PUNKTE)

Lesen Sie folgende Quelle aufmerksam durch:

A. „Zum Zeitpunkt des Ausbruchs des Ersten Weltkriegs [...] entschied sich die öffentliche rumänische Auffassung [...] im Hinblick auf die nationale Befreiung der Rumänen aus den Provinzen, die sich unter österreichisch-ungarischer Herrschaft befanden [...] Siebenbürgen/Transilvania, Banat, Bukowina/Bucovina-für den Kriegseintritt auf Seiten der Entente/Antanta (Frankreich, Russland, England), gegen die Mittelmächte/Puterile Centrale (Deutschland, Österreich-Ungarn; danach Bulgarien und Türkei) [...] I. I. C. Brătianu, der Regierungschef, wie auch andere politische Führer verfochten im Jahr 1914 die Neutralität [...] Während der Neutralität [...] fand eine große öffentliche Debatte statt, mit dem Zweck, das Dilemma des Eintritts Rumäniens/România in den Krieg auf der einen oder der anderen Seite zu klären. Letztendlich entschied sich die große Mehrheit der Öffentlichkeit zugunsten des Eintritts Rumäniens auf Seiten der Entente, gegen die Mittelmächte [...] Aufgrund des Vertrags mit der Entente beschloss ein neuer Kronrat, der am 14. August 1916 einberufen worden war, endlich den sofortigen Kriegseintritt Rumäniens [...] Die rumänische Armee marschierte in der Nacht des 14./15. August 1916 in Siebenbürgen ein [...] Der Erfolg war von kurzer Dauer, da [...] sich die rumänische Armee ohne die rechtzeitige Unterstützung der Alliierten vor den deutschen und österreichisch-ungarischen Truppen zurückziehen musste. Der Rückzug südlich der Karpaten/Carpați geschah infolge einiger Schlachten [...] mit schweren menschlichen Verlusten, vor allem im Schittal/Valea Jiului [...] Gleichzeitig wurde Rumänien auch an der Südfront von den deutschen Truppen unter dem General Mackensen angegriffen, die von bulgarischen und türkischen Truppen

unterstützt wurden, während die Alliierten ihr Versprechen, den Süden Rumäniens mit ihrer Offensive abzudecken nicht einhielten. In der Folge wurde die Hauptstadt im Dezember 1916 besetzt, sodass ein großer Teil des nationalen Territoriums unter die militärische Besatzung der Mittelmächte gelangte. Ab diesem Zeitpunkt zog sich die rumänische Armee und mit ihr die Behörden und die wichtigsten staatlichen Institutionen in die Moldau/Moldova zurück [...] Die Folge der großen siegreichen Schlachten im Juli-August 1917 begann mit jener bei Mărăști [...] gefolgt von jener bei Mărășești, dem bedeutsamsten rumänischen Sieg während des Ersten Weltkriegs [...] Zeitgleich mit diesem Sieg fand auch die Schlacht bei Oituz statt, wobei das Vordringen des Feindes im Troțuș-Tal/Valea Troțușului aufgehalten wurde”.

(N. Isar, *Istoria modernă a românilor, 1774/1784-1919*)

Lösen Sie ausgehend von dieser Quelle folgende Aufgaben:

1) Nennen Sie ein wichtiges Bündnis aus der Quelle (2 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „nennen“ in der Einleitung der Aufgabe erfordert eine kurze, auf den Punkt gebrachte Antwort; sowohl die Antwort durch Erwähnung als auch die in einem Satz gegebene Antwort werden notiert.

Lösung: Die Entente/Zentralmächte **ODER** das in der angegebenen historischen Quelle genannte Bündnis ist die Entente/Zentralmächte.

!!! Für diese Art von Aufgabe werden keine Zwischennoten gegeben.

2) Bestimmen Sie das Jahrhundert, auf das sich die Quelle bezieht (2 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „bestimmen“ in der Einleitung der Aufgabe impliziert eine kurze, auf den Punkt gebrachte Antwort; sowohl die Antwort durch Bestimmung/Erwähnung als auch die Antwort in der Erklärung werden markiert.

Lösung: 20. Jahrhundert **ODER** Das Jahrhundert, auf das sich die angegebene historische Quelle bezieht, ist das 20. Jahrhundert.

!!! Für diese Art von Aufgabe werden keine Zwischennoten gegeben.

3) Erwähnen Sie den Regierungschef von 1914 und ein Merkmal der öffentlichen rumänischen Auffassung, auf welches sich die Quelle bezieht (6 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „erwähnen“ in der Einleitung der Aufgabe impliziert eine kurze Antwort (wobei der Schüler auf die Formulierung achten muss, die zwei Aufgaben impliziert: sowohl die Erwähnung des Regierungschefs als auch ein Merkmal der öffentlichen Auffassung in Rumänien); sowohl die Antwort durch Erwähnung als auch die Antwort in der Erklärung werden bewertet.

Lösung: I. I. C. Brătianu, „Zum Zeitpunkt des Ausbruchs des Ersten Weltkriegs [...] entschied sich die öffentliche rumänische Auffassung [...] im Hinblick auf die nationale Befreiung der Rumänen aus den Provinzen, die sich unter österreichisch-ungarischer Herrschaft befanden [...] Siebenbürgen/Transilvania, Banat, Bukowina/Bucovina-für den Kriegseintritt auf Seiten der Entente/Antanta“ **ODER** Der in der historischen Quelle erwähnte Regierungschef ist I. I. C. Brătianu, und charakteristisch für die öffentliche Auffassung in Rumänien ist es, dass sie den Kriegseintritt auf der Seite der Entente gegen die Mittelmächte beeinflusst hat.

!!! Für diese Art von Aufgaben werden Zwischennoten (3 oder 6 Punkte) gegeben.

4) Erwähnen Sie aus der Quelle zwei Informationen bezüglich der Ereignisse aus dem Jahr 1917 (6 Punkte).

Hinweise/Empfehlungen: Das Verb „erwähnen“ in der Einleitung der Aufgabe, begleitet von der Formulierung „zwei Informationen“, impliziert die Entnahme von zwei Zitaten aus der angegebenen historischen Quelle; sowohl die Antwort durch Zitat als auch die Antwort durch Umformulierung werden bewertet.

Lösung: „Die Folge der großen siegreichen Schlachten im Juli-August 1917 begann mit jener bei Mărăști [...]“ und „gefolgt von jener bei Mărășești, dem bedeutsamsten rumänischen Sieg während des Ersten Weltkriegs“ **ODER** Die militärischen Ereignisse des Jahres 1917 begannen mit der siegreichen Schlacht von

Mărășești und setzten sich mit der Schlacht von Mărășești fort, in der die Rumänen den wichtigsten Sieg des Ersten Weltkriegs errangen.

!!! Für diese Art von Aufgaben werden Zwischennoten (3 oder 6 Punkte) gegeben.

5) Formulieren Sie, anhand der Quelle, einen Standpunkt zu den militärischen Handlungen aus dem Jahr 1916. Stützen Sie diesen mit zwei Informationen aus der Quelle (**10 Punkte**).

Hinweise/Empfehlungen: Die Antwort auf diese Art von Aufgabe besteht darin, einen Standpunkt zu formulieren und ihn mit zwei Informationen aus der angegebenen historischen Quelle zu untermauern. Wir empfehlen, zunächst die beiden Informationen über die militärische Aktion im Jahr 1916 zu identifizieren und dann Ihren Standpunkt zu formulieren, indem man die beiden Informationen zusammenfasst. Wir empfehlen keine Formulierungen wie „meiner Meinung nach“, „meiner Auffassung nach“, „ich denke“, da es erforderlich ist, einen Standpunkt auf der Grundlage der gegebenen historischen Quelle zu formulieren und nicht einen persönlichen Standpunkt.

Lösung: Der angegebenen historischen Quelle zufolge führten die 1916 durchgeführten Militäraktionen zur Besetzung eines Teils des rumänischen Territoriums und București/Bukarests durch die Mittelmächte sowie zur Evakuierung der Armee und der staatlichen Einrichtungen in Moldau. **Dieser Standpunkt wird durch folgende Informationen gestützt:** „In der Folge wurde die Hauptstadt im Dezember 1916 besetzt, sodass ein großer Teil des nationalen Territoriums unter die militärische Besatzung der Mittelmächte gelangte“ und „Ab diesem Zeitpunkt zog sich die rumänische Armee und mit ihr die Behörden und die wichtigsten staatlichen Institutionen in die Moldau/Moldova zurück“.

!!! Für diese Art von Aufgabe werden 10 Punkte oder 7 Punkte gegeben. Die Punkte bekommt man für die Antwort, die sowohl den Standpunkt als auch die aus der historischen Quelle ausgewählten Information/Informationen enthält. Es werden keine Punkte für den Standpunkt allein oder für die aus der historischen Quelle ausgewählten Informationen gegeben.

6) Argumentieren Sie anhand eines relevanten geschichtlichen Ereignisses die Behauptung, dass die Demokratie in Großrumänien/România Mare in der Zeitspanne 1921-1930 gefestigt wurde (Bewertet wird die Darstellung eines relevanten geschichtlichen Ereignisses und die Verwendung der Konnektoren, die Ursache und Schlussfolgerung ausdrücken) (**4 Punkte**).

Hinweise/Empfehlungen: Die Antwort auf diese Art von Aufgabe besteht aus vier Teilen: einer Prämisse (ausgehend vom Text der Aufgabe), einer historischen Tatsache, einer Darstellung der historischen Tatsache und einer Schlussfolgerung (Man kann auf den Text der Prämisse zurückkommen). Betonen Sie die Darstellung des relevanten historischen Sachverhalts und die Verwendung von Konnektoren, die die Kausalität und die Schlussfolgerung ausdrücken.

Lösung: Zwischen 1921 und 1930 wurde die Demokratie in Großrumänien konsolidiert. Dies zeigte sich in der Verabschiedung der Verfassung von 1923. Dieses Grundgesetz wurde im Zusammenhang mit der Großen Vereinigung, der Einführung des allgemeinen Wahlrechts und der Notwendigkeit der Vereinheitlichung der staatlichen Organisation verabschiedet. In der Verfassung von 1923 wurde der Grundsatz der Gewaltenteilung beachtet. Die Legislative lag beim Parlament und beim König, die Exekutive bei der Regierung und beim König und die Judikative beim Obersten Gerichtshof und der Kassationskammer. Die Rechte und Freiheiten der Bürger wurden garantiert, das wichtigste garantierte politische Recht war das allgemeine Wahlrecht, als Folge durften alle Männer ab 21 Jahren wählen. Abschließend lässt sich sagen, dass die Demokratie in Großrumänien zwischen 1921 und 1930 gefestigt wurde.

!!! Für diese Art von Aufgabe werden keine Zwischennoten gegeben.

THEMA III (30 PUNKTE)

Erarbeiten Sie auf etwa zwei Seiten ein Essay über **Rumänien in der Nachkriegszeit**. Beachten Sie dabei Folgendes:

- Die Bestimmung einer politischen Handlung, die in Rumänien in der Zeitspanne 1946-1960 stattgefunden hat, und die Erwähnung zweier Aspekte, die sich auf diese beziehen;

- Die Erwähnung zweier Maßnahmen aus der Innenpolitik Rumäniens in der Zeitspanne 1964-1985;
- Die Darstellung eines geschichtlichen Ereignisses aus der Zeit des Nationalkommunismus, durch welches Rumänien an den internationalen Beziehungen teilgenommen hat;
- Die Formulierung eines Standpunkts zur Festigung der Demokratie der Nachwendezeit/democrația postdecembristă in der Zeitspanne 1990-1995. Stützen Sie diesen mit Hilfe eines geschichtlichen Arguments.

Anmerkung! Benotet wird auch die Verwendung des **geeigneten geschichtlichen Wortschatzes**, die **Strukturierung des Essays**, die Hervorhebung der **Beziehung Ursache-Folge**, die Erarbeitung des **geschichtlichen Arguments** (die Darstellung eines relevanten geschichtlichen Ereignisses und die Verwendung der Konnektoren, die Kausalität und Schlussfolgerung ausdrücken), die Beachtung der chronologischen/logischen Reihenfolge und die **Einhaltung der vorgegebenen Seitenanzahl**.

Hinweise/Empfehlungen:

- der Aufbau eines historischen Essays besteht aus drei Teilen: Einleitung (10% des Essays), Inhaltsverzeichnis (80% des Essays) und Schluss (10% des Essays);
- die Einleitung sollte 2-3 Sätze enthalten, die die Hauptmerkmale des für die Analyse vorgeschlagenen Themas widerspiegeln; je nach vorgeschlagenem Thema sollte der Schüler den historischen Kontext berücksichtigen und die historische Zeit und den Raum beachten;
- der Inhalt muss 4 Absätze enthalten (ein Absatz für jede Aufgabe); Aufgaben, die mit den Verben „bestimmen“ oder „erwähnen“ beginnen, erfordern eine kurze, auf den Punkt gebrachte Antwort; Aufgaben, die mit dem Verb „präsentieren“ beginnen, erfordern eine ausführliche Antwort; Aufgaben, die mit dem Verb „argumentieren“ beginnen, erfordern die Entwicklung eines Standpunkts zu einem bestimmten Thema, der durch ein historisches Argument gestützt wird, das vorgestellt werden sollte (der Schüler sollte die Ursache-Wirkung-Beziehung und die Verwendung von Konnektoren, die die Ursache oder die Schlussfolgerung ausdrücken, betonen);
- die Schlussfolgerung sollte 2-3 Sätze enthalten, die die im historischen Inhalt dargestellten Informationen zusammenfassen;
- beim Verfassen des historischen Inhaltes sollte der Schüler eine angemessene historische Sprache verwenden, die Ursache-Wirkungs-Beziehung betonen, die chronologische/logische Abfolge historischer Fakten und Prozesse beachten und die angegebene Länge des Essays haben.

Lösung:

Einleitung: Am Ende des Zweiten Weltkriegs wurde die politische Macht in Rumänien unter dem Druck der Sowjetunion von der Kommunistischen Partei Rumäniens übernommen. Zwischen 1946 und 1948 gelang es der Kommunistischen Partei Rumäniens mit sowjetischer Unterstützung im Jahr 1945 einen kommunistischen Ministerpräsidenten, Petru Groza, einzusetzen, 1946 die Parlamentswahlen zu fälschen, 1947 König Mihai I. zur Abdankung und zum Verlassen des Landes zu zwingen und Anfang 1948 die Rumänische Volksrepublik auszurufen.

Aufgabe 1: Die Errichtung des kommunistischen Regimes in Rumänien erfolgte durch die Verabschiedung eines neuen Grundgesetzes: der Verfassung von 1948. Nach diesem Grundgesetz lautete der offizielle Name des Staates Rumänische Volksrepublik. Außerdem wurde die Große Nationalversammlung als gesetzgebendes Organ mit Exekutivbefugnissen eingeführt.

Aufgabe 2: Das kommunistische Regime in Rumänien durchlief zwei Phasen: die stalinistische Phase, in der der Staat von Gheorghe Gheorghiu-Dej geführt wurde, und die nationalkommunistische Phase, in der der Staat von Nicolae Ceaușescu geführt wurde. In der nationalkommunistischen Phase wurde ein neues Grundgesetz, die Verfassung von 1965, verabschiedet und der Führerkult um Nicolae Ceaușescu eingeführt.

Aufgabe 3: Die Zeit des nationalkommunistischen Regimes war durch die Einbindung Rumäniens in die internationalen Beziehungen im Rahmen des Kalten Krieges gekennzeichnet. Im Jahr 1968 brach in der Tschechoslowakei eine antikommunistische Revolution aus, die als Prager Frühling bekannt wurde und durch die militärische Intervention der kommunistischen Mitgliedstaaten der Warschauer

Vertragsorganisation niedergeschlagen wurde. Rumänien war das einzige kommunistische Land, das sich weigerte, an der Invasion der Tschechoslowakei teilzunehmen und die Aggression der kommunistischen Staaten gegen diesen Staat öffentlich verurteilte. Infolgedessen gewann Rumänien ein positives Aussehen, wurde von den Führern der westlichen Länder besucht und erhielt günstige Kredite von internationalen Finanzinstitutionen. Diese Geste, die die Unabhängigkeit Rumäniens von der Sowjetunion demonstrieren sollte, erschien Nicolae Ceaușescu in den Augen der westlichen Führern als Reform des kommunistischen Systems.

Aufgabe 4: Im Dezember 1989 brach das kommunistische Regime in Rumänien nach einer Revolution zusammen. Infolgedessen kehrte Rumänien zu einem demokratischen politischen System zurück. Die Konsolidierung des demokratischen Regimes nach Dezember 1989 wurde durch die Verabschiedung eines neuen Grundgesetzes erreicht. 1991 wurde eine Verfassung verabschiedet, die Rumänien zu einer semipräsidentiellen Republik machte, in der der Grundsatz der Gewaltenteilung eingehalten wurde. Die Legislativgewalt lag bei einem Zweikammerparlament, das sich aus der Abgeordnetenversammlung und dem Senat zusammensetzte, die Exekutivgewalt bei der Regierung und dem Präsidenten und die Judikative beim Obersten Justiz- und Kassationsgerichtshof. Die Verfassung von 1991 garantierte die Rechte und Freiheiten der Bürger, wie das Recht auf Leben, das Recht auf Bildung, das Recht auf Gesundheit, das Versammlungs- und Vereinigungsrecht, die Pressefreiheit und das allgemeine Wahlrecht. Das allgemeine Wahlrecht wurde somit für alle Bürger über 18 Jahren garantiert.

Schlussfolgerung: Auf der Grundlage der vorgelegten Informationen können wir abschließend feststellen, dass Rumänien in der Nachkriegszeit zwei verschiedene politische Regime und die damit verbundenen Praktiken erlebt hat. Zwischen 1948-1989 erlebte Rumänien das kommunistische Regime und nach 1989 die Rückkehr zu einem demokratischen Regime. Sowohl das kommunistische als auch das demokratische Regime basierten auf der Annahme von Grundgesetzen.

!!! Die 30 Punkte, die für den historischen Aufsatz gegeben werden, teilen sich wie folgt: 24 Punkte werden für die historischen Informationen gegeben, 6 Punkte werden für die Anordnung und den Ausdruck der erwähnten Ideen gegeben (Verwendung der historischen Sprache, Strukturierung des Aufsatzes, Einhaltung der chronologischen/logischen Abfolge der historischen Fakten und Prozesse, Einhaltung der Raumbegrenzung). Eine Zwischennote wird sowohl für die historischen Informationen als auch für die Anordnung und den Ausdruck der erwähnten Ideen gegeben.

GRĂDINIȚA ȘI CREȘA „BLAUER STERN”-REZULTATUL UNUI PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT PENTRU SUSȚINEREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ÎN LIMBA GERMANĂ LA SEBEȘ

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Liceul German Sebeș

La mijlocul anului 2024, compania Star Assembly Sebeș, în colaborare cu Primăria Municipiului Sebeș și Asociația Comitetului de Părinți al Liceului German Sebeș, a demarat un proiect ambițios, de construire a unei creșe și grădinițe, în cadrul cărora pregătirea viitorilor școlari să fie realizată în limba germană. În momentul demarării acestui proiect, prin mijlocirea unui comunicat publicat de ziarul „Unirea”, domnul Gheorghe Achim, directorul general al companiei Star Assembly Sebeș, a prezentat atât scopul Grădiniței și Creșei „Blauer Stern”, cât și misiunea pe care acestea urmează să le asume în comunitatea locală: *„Ne dorim ca acest proiect să devină un model de excelență educațională, contribuind la dezvoltarea unei generații bine pregătite, cu valori solide și respect pentru mediu. Credem cu tărie că investiția în educație este cel mai important pas pentru viitor, iar această grădiniță și creșă va reprezenta, sperăm, un punct de referință pentru comunitatea noastră. Alături de partenerii noștri, Asociația Comitetului de Părinți al Liceului German Sebeș, Primăria Municipiului Sebeș și ceilalți colaboratori implicați în acest proiect emblematic, suntem mândri de eforturile depuse până acum. Le mulțumim pentru coordonare, implicare și sprijinul acordat în materializarea acestui obiectiv important, care a transformat o viziune ambițioasă în realitate. De asemenea, apreciem contribuția părinților și educatorilor, care împărtășesc aceleași valori și aceeași dorință de a le oferi copiilor cele mai bune condiții pentru dezvoltare. Acest proiect demonstrează că, prin colaborare și implicare activă, putem construi nu doar infrastructură educațională, ci și un viitor mai bun pentru generațiile următoare”* (intervenție preluată de pe site-ul oficial al ziarului „Unirea”-www.ziarulunirea.ro).

Finanțarea acestui proiect a fost susținută de compania Star Assembly Sebeș, acesta fiind cel mai complex demers social, educațional și cultural derulat la Sebeș de către compania amintită. Terenul necesar

edificării creșei și grădiniței a fost pus la dispoziție de către Primăria Municipiului Sebeș, iar lucrările de construcție au fost coordonate și supervizate de către reprezentanții Asociației Comitetului de Părinți al Liceului German Sebeș. Am amintit această diviziune a sarcinilor în cadrul proiectului pentru a dovedi faptul că, atunci când se dorește cu adevărat, poate exista un parteneriat între mediul de afaceri, autoritatea locală și societatea civilă. Iar rezultatul a fost pe măsura așteptărilor: o creșă și o grădiniță modernă, dotate la cele mai înalte standarde,

cu un corp didactic bine pregătit, pentru care cererile de înscriere nu au întârziat să apară.

Grădinița și Creșa „Blauer Stern” sunt situate în zona de Vest a Municipiului Sebeș, aflată în imediata vecinătate a platformei industriale și acoperă o suprafață de peste 5000 de metri pătrați (din care 1450 metri pătrați suprafață construită). Suprafața construită este împărțită în trei module: un modul destinat grupelor de creșă, un modul destinat grupelor de grădiniță și un modul rezervat spațiilor administrative (birouri, cabinet medical, izolator, cancelarie, sală de mese). Cele trei module sunt unite printr-un spațiu deschis, ce se pretează a fi utilizat pentru activități comune cu antepreșcolarii și preșcolarii Grădiniței și Creșei „Blauer Stern” sau pentru ședințele cu părinții acestora. În plus, pentru activitățile recreative, terasele exterioare au fost amenajate ca spații de joacă (respectând toate normele privitoare la confortul și siguranța copiilor).

După finalizarea construcției, prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Sebeș număr 224/2025, Grădinița și Creșa „Blauer Stern” au intrat în inventarul domeniului public al Municipiului Sebeș și au fost date în administrarea Liceului German Sebeș. Inaugurate la data de 1 septembrie 2025, în prezența reprezentanților companiei Star Assembly Sebeș, a autorităților județene și locale, a Forumului Democrat al

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

Germanilor din România, a Inspectoratului Școlar Județean Alba, Grădinița și Creșa „Blauer Stern” oferă cadrul propice pentru formarea timpurie, în limba germană, a celor 105 antepreșcolari (împărțiți în trei grupe) și preșcolari (împărțiți în trei grupe) înscriși în anul școlar 2025/2026. Aceștia vor constitui o adevărată pepinieră de școlari ai Liceului German Sebeș și o garanție a continuării tradiției învățământului în limba germană la Sebeș.

DER KINDERGARTEN UND DIE KINDERKRIPPE „BLAUER STERN“-EINE ÖFFENTLICH-PRIVATE PARTNERSCHAFT ZUR FÖRDERUNG DES DEUTSCHSPRACHIGEN UNTERRICHTS IN MÜHLBACH

Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Mitte des Jahres 2024 startete die Firma Star Assembly Mühlbach in Zusammenarbeit mit der Stadtverwaltung Mühlbach und dem Verein des Elternkomitees des Deutschen Lyzeums Mühlbach ein ehrgeiziges Projekt: den Bau einer Kinderkrippe und eines Kindergartens, in denen die Vorbereitung der zukünftigen Schulkinder in deutscher Sprache erfolgen soll. Zum Zeitpunkt des Projektbeginns stellte Herr Gheorghe Achim, Generaldirektor der Firma Star Assembly Mühlbach, in einer im „Unirea“ veröffentlichten Mitteilung sowohl das Ziel des Kindergartens und der Kinderkrippe „Blauer Stern“ als auch deren künftige Rolle innerhalb der lokalen Gemeinschaft vor: *„Wir wünschen uns, dass dieses Projekt zu einem Modell pädagogischer Exzellenz wird und zur Entwicklung einer gut vorbereiteten Generation beiträgt-einer Generation mit festen Werten und mit Respekt für die Umwelt. Wir sind fest davon überzeugt, dass Investitionen in Bildung der wichtigste Schritt für die Zukunft sind, und wir hoffen, dass dieser Kindergarten und diese Kinderkrippe zu einem wichtigen Bezugspunkt für unsere Gemeinschaft werden. Gemeinsam mit unseren Partnern-dem Verein des Elternkomitees des Deutschen Lyzeums Mühlbach, der Stadtverwaltung Mühlbach und den weiteren an diesem beispielhaften Projekt beteiligten Partnern-sind wir stolz auf die bisherigen Anstrengungen. Wir danken ihnen für die Koordination, das Engagement und die Unterstützung bei der Verwirklichung dieses bedeutenden Vorhabens, das eine ambitionierte Vision in Realität verwandelt hat. Ebenso schätzen wir den Beitrag der Eltern und Erzieherinnen und Erzieher, die dieselben Werte teilen und denselben Wunsch haben, den Kindern die bestmöglichen Bedingungen für ihre Entwicklung zu bieten. Dieses Projekt zeigt, dass wir durch Zusammenarbeit und aktives Engagement nicht nur Bildungsinfrastruktur schaffen, sondern auch eine bessere Zukunft für die kommenden Generationen aufbauen können“* (Aussage übernommen von der offiziellen Website der Zeitung „Unirea“-www.ziarulunirea.ro).

Die Finanzierung dieses Projekts wurde von der Firma Star Assembly Mühlbach getragen; es handelt sich dabei um das umfangreichste soziale, pädagogische und kulturelle Engagement, das das Unternehmen bislang in Mühlbach verwirklicht hat. Das für den Bau der Kinderkrippe und des Kindergartens erforderliche Grundstück wurde von der Stadtverwaltung Mühlbach zur Verfügung gestellt, während die Bauarbeiten von den Vertreterinnen und Vertretern des Vereins des Elternkomitees des Deutschen Lyzeums Mühlbach koordiniert und beaufsichtigt wurden. Diese Aufteilung der Aufgaben innerhalb des Projekts sei hier bewusst erwähnt, um zu zeigen, dass eine echte Partnerschaft zwischen Wirtschaft, lokaler Verwaltung und Zivilgesellschaft möglich ist, wenn der gemeinsame Wille dazu besteht. Das Ergebnis entsprach schließlich den Erwartungen: eine moderne Kinderkrippe und ein moderner Kindergarten, ausgestattet nach hohen Standards und mit einem gut vorbereiteten pädagogischen Team, für die die Anmeldungen nicht lange auf sich warten ließen.

Der Kindergarten und die Kinderkrippe „Blauer Stern“ befinden sich im westlichen Teil der Stadt Mühlbach, in unmittelbarer Nähe der Industriepattform, und erstrecken sich über eine Fläche von mehr als 5000 Quadratmetern (davon 1450 Quadratmeter bebaute Fläche). Die bebaute Fläche ist in drei Module gegliedert: ein Modul für die Krippengruppen, ein Modul für die Kindergartengruppen sowie ein Modul für die Verwaltungsräume (Büros, Arztzimmer, Isolierraum, Lehrerzimmer und Speisesaal). Die drei Module sind

durch einen offenen Raum miteinander verbunden, der sich besonders für gemeinsame Aktivitäten der Kinder aus der Krippe und dem Kindergarten „Blauer Stern“ oder für Treffen mit den Eltern eignet. Darüber hinaus wurden für die Freizeit- und Erholungsaktivitäten auch die Außenterrassen als Spielbereiche gestaltet, wobei sämtliche Vorschriften zum Komfort und zur Sicherheit der Kinder berücksichtigt wurden.

Nach Abschluss der Bauarbeiten wurden der Kindergarten und die Kinderkrippe „Blauer Stern“ durch den Beschluss des Stadtrates der Stadt Mühlbach Nr. 224/2025 in das Inventar des öffentlichen Eigentums der Stadt Mühlbach aufgenommen und der Verwaltung des Deutschen Lyzeums Mühlbach übertragen. Die Einrichtung wurde am 1. September 2025 im Beisein der Vertreter der Firma Star Assembly Mühlbach, der lokalen und Kreisbehörden, des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien sowie des Kreisschulinspektorats Alba feierlich eröffnet. Der Kindergarten und die Kinderkrippe „Blauer Stern“ bieten nun den geeigneten Rahmen für die frühkindliche Bildung in deutscher Sprache für die 105 Krippen- und Kindergartenkinder, die im Schuljahr 2025/2026 eingeschrieben sind (aufgeteilt in jeweils drei Gruppen). Sie werden eine wichtige Grundlage für die zukünftigen Schülerinnen und Schüler des Deutsche Lyzeum Mühlbach darstellen und zugleich eine Garantie für die Fortführung der Tradition des deutschsprachigen Unterrichts in Mühlbach sein.

DEUTSCHE BIBLIOTHEK-LECTURĂ, LIMBĂ, COMUNITATE

Prof. Elena-Sorina Petra, Liceul German Sebeș

Deutsche Bibliothek este un reper al educației culturale și lingvistice din comunitatea noastră. Biblioteca oferă copiilor și adulților un spațiu deschis și prietenos de întâlnire cu limba germană, literatura și bucuria lecturii. Prin activități de lectură și colaborarea constantă cu școala, biblioteca sprijină învățarea autentică și apropie generațiile.

Biblioteca germană are program zilnic între **orele 15:00-17:00**. În fiecare **miercuri** se desfășoară activități de lectură. De asemenea, aici funcționează un **Kidsklub**, care participă la activități în **primele două miercuri ale lunii, între orele 16:00-17:00**, precum și un **Erwachsenenklub**, organizat în **a treia miercuri a lunii, între 16:00-17:00**.

Ziua Cititului Împreună, organizată în colaborare cu **Deutsche Bibliothek**, a fost un moment deosebit dedicat lecturii și bucuriei de a fi împreună. Elevi, cadre didactice și voluntari au citit, au dialogat și au descoperit povești într-o atmosferă caldă și prietenoasă. Activitatea a contribuit la cultivarea dragostei pentru carte și la apropierea de limba germană. **Descoperiți mai multe despre activitatea noastră pe:** <https://www.facebook.com/share/1BHAMRwwJn/>.

DEUTSCHE BIBLIOTHEK-LESEN, SPRACHE, GEMEINSCHAFT

Prof. Elena-Sorina Petra, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Deutsche Bibliothek ist ein wichtiger Ort der kulturellen und sprachlichen Bildung in unserer Gemeinschaft. Sie bietet Kindern und Erwachsenen einen offenen, freundlichen Raum zur Begegnung mit der deutschen Sprache, mit Literatur und mit der Freude am Lesen. Durch Leseaktivitäten und die enge Zusammenarbeit mit der Schule fördert die Bibliothek authentische Lernerfahrungen und verbindet Generationen.

Die **Deutsche Bibliothek** ist täglich von **15:00 bis 17:00 Uhr** geöffnet. Jeden **Mittwoch** finden Leseaktivitäten statt. Zusätzlich gibt es einen **Kidsklub**, der an den **ersten zwei Mittwochen im Monat von 16:00 bis 17:00 Uhr** aktiv ist, sowie einen **Erwachsenenklub**, der sich am **dritten Mittwoch im Monat von 16:00 bis 17:00 Uhr** trifft.

Der **Tag des gemeinsamen Lesens** wurde in Zusammenarbeit mit der **Deutsche Bibliothek** zu einem besonderen Moment der Begegnung mit Büchern und Geschichten. Schülerinnen und Schüler, Lehrkräfte und Freiwillige lasen gemeinsam, tauschten Eindrücke aus und erlebten das Lesen als Freude und Gemeinschaft. Die Veranstaltung förderte die Leselust und stärkte die Verbindung zur deutschen Sprache. **Weitere Informationen über unsere Aktivitäten finden Sie unter:** <https://www.facebook.com/share/1BHaMRwwJn/>.

SCÂNDURILE CARE ÎNSEAMNĂ LUMEA. MAI MULT DECÂT UN PROIECT ȘCOLAR

Prof. Delia Cristina Răulea, Liceul German Sebeș

Când, în centrul cultural, luminile se sting, cortina se ridică, iar o liniște plină de emoție cuprinde sala, pe scenă nu pășesc actori profesioniști, ci eleve și elevi ai Liceului German Sebeș. Și totuși, din primul moment se simte: aici se află tinere talente care impresionează prin pasiune, disciplină și o prezență scenică remarcabilă.

Sub titlul inspirator „Scândurile care înseamnă lumea”, proiectele de teatru ale școlii s-au dezvoltat în ultimii ani într-un adevărat punct culminant cultural, dincolo de granițele orașului.

Debutul a avut loc în anul școlar 2017-2018, cu proiectul „Teatrul unește-împreună pentru toleranță”. Încă de atunci s-a văzut cât de puternic poate teatrul să unească o comunitate. Cu multă sensibilitate și forță expresivă, elevii au transmis un mesaj clar pentru deschidere, respect și solidaritate.

Pauza care a urmat nu a fost de natură artistică, ci impusă de pandemie.

În anul școlar 2021-2022 a urmat proiectul „Legende”, care a reinterpretat, într-o manieră modernă, teme mitologice și povești atemporale.

Un succes deosebit a fost înregistrat în anul 2022-2023 cu „Clasa zburătoare 2.0”, o adaptare contemporană a romanului clasic semnat de Erich Kästner. Prietenia, curajul și loialitatea au fost redată într-un mod autentic și emoționant.

Succesul a dus, în anul școlar următor 2023-2024, la o continuare cu „Clasa zburătoare salvează lumea”. Cu mult umor, creativitate și accente critice la adresa societății, tinerii actori și-au demonstrat, din nou, talentul excepțional.

În anul școlar 2024-2025, în program s-a aflat piesa „Nu mai există basme”, o reflecție poetică asupra întrebării dacă fantezia și speranța mai au loc în vremurile noastre.

Și nu este totul: pentru luna iunie 2026 este deja anunțată următoarea premieră-„Prostia omenească”. Repetițiile sunt deja în plină desfășurare. Cine a trăit experiența producțiilor anterioare știe: publicul se poate aștepta la o nouă seară de teatru intensă.

Proiectele sunt coordonate și susținute artistic de doamna profesoară Delia Cristina Răulea. În strâns parteneriat cu Klaus Peter Krüger ia naștere, în fiecare an, un proiect care îmbină, în mod impresionant,

profesionalismul cu creativitatea școlară.

Reprezentările au avut loc nu doar în Centrul Cultural „Lucian Blaga”, ci și la Wittstock, Pritzwalk, precum și la Ambasada României din Berlin. Astfel, tinerele actrițe și tinerii actori își poartă mesajele dincolo de granițele regionale și naționale.

Ceea ce face această activitate teatrală atât de specială este talentul actoricesc remarcabil

al elevilor. Cu o dicție clară, mimică expresivă și o bucurie autentică de a fi pe scenă, ei reușesc să dea viață personajelor în mod credibil. Emoțiile sunt transformate în energie, nesiguranța în prezență scenică, individualitatea în spirit de echipă.

Teatrul la Liceul German Sebeș este mult mai mult decât un proiect școlar, este un adevărat reper cultural. Aici, tinerii nu învață doar texte pe de rost, ci și să-și asume responsabilitatea, să se asculte reciproc și să realizeze împreună lucruri mărețe.

Pentru că atunci când cortina se ridică, și pentru ei este valabil: aceste scânduri înseamnă lumea lor.

Deutsch-
rumänisches
Theaterprojekt
2025

Alex
Aron
Patrick

Sorinel

Dragos
Justin

Caleb
Natty
Andrei

Lea
Edi

Alis
Iuliana

DIE BRETTEN, DIE DIE WELT BEDEUTEN. MEHR ALS NUR EIN SCHULPROJEKT

Prof. Delia Cristina Răulea, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Wenn sich im Kulturzentrum das Licht senkt, der Vorhang sich hebt und gespannte Stille den Saal erfüllt, dann betreten keine professionellen Schauspieler die Bühne, sondern Schülerinnen und Schüler des Deutschen Lyzeums Mühlbach. Und doch spürt man vom ersten Moment an: Hier stehen junge Talente, die mit Leidenschaft, Disziplin und bemerkenswerter Bühnenpräsenz überzeugen.

Unter dem inspirierenden Titel „Die Bretter, die die Welt bedeuten“ haben sich die Theaterprojekte der Schule in den vergangenen Jahren zu einem kulturellen Höhepunkt entwickelt, weit über die Stadtgrenzen hinaus.

Den Auftakt bildete im Schuljahr 2017-2018 das Projekt „Theater verbindet-gemeinsam für Toleranz“. Bereits damals zeigte sich, wie stark Theater Gemeinschaft stiften kann. Mit viel Feingefühl und Ausdruckskraft setzten die Jugendlichen ein klares Zeichen für Offenheit, Respekt und Zusammenhalt.

Die darauffolgende Pause war nicht künstlerischer Natur, sondern der Pandemie geschuldet.

Im Schuljahr 2021-2022 folgte das Projekt „Legenden“, das mythologische Stoffe und zeitlose Erzählungen modern interpretierte.

Einen besonderen Erfolg feierte das Ensemble 2022-2023 mit „Das fliegende Klassenzimmer 2.0“, einer zeitgemäßen Adaption des Klassikers von Erich Kästner. Freundschaft, Mut und Loyalität wurden authentisch und berührend dargestellt.

Der Erfolg führte im darauffolgenden Schuljahr 2023-2024 zur Fortsetzung „Das fliegende Klassenzimmer rettet die Welt“. Mit viel Humor, Kreativität und gesellschaftskritischen Untertönen bewiesen die jungen Darsteller erneut ihr außergewöhnliches Talent.

Im Schuljahr 2024-2025 stand das Stück „Es gibt doch keine Märchen mehr“ auf dem Programm-eine poetische Auseinandersetzung mit der Frage, ob Fantasie und Hoffnung in unserer Zeit noch Platz haben.

Doch damit nicht genug: Für Juni 2026 ist bereits die nächste Premiere angekündigt-„Die menschliche Dummheit“. Schon jetzt laufen die Proben auf Hochtouren. Wer die bisherigen Produktionen erlebt hat, weiß: Das Publikum darf sich auf einen weiteren intensiven Theaterabend freuen.

Koordiniert und künstlerisch begleitet werden die Projekte von der Frau Lehrerin Delia Cristina Răulea. In enger Partnerschaft mit Klaus Peter Krüger entsteht jedes Jahr ein Projekt, das Professionalität und schulische Kreativität eindrucksvoll verbindet.

Die Aufführungen fanden nicht nur im Kulturzentrum „Lucian Blaga“ statt, sondern auch in Wittstock, Pritzwalk sowie in der Rumänischen Botschaft in Berlin. Damit tragen die jungen Schauspielerinnen und Schauspieler ihre Botschaften über regionale und nationale Grenzen hinaus.

Was diese Theaterarbeit so besonders macht, ist das außergewöhnliche schauspielerische Talent der Schülerinnen und Schüler. Mit klarer Artikulation, ausdrucksstarker Mimik und spürbarer Bühnenfreude schaffen sie es, Figuren glaubwürdig

zu verkörpern. Lampenfieber wird in Energie verwandelt, Unsicherheit in Präsenz, Individualität in Ensemblegeist.

Das Theater am Deutschen Lyzeum Mühlbach ist längst mehr als ein Schulprojekt, es ist ein kulturelles Aushängeschild. Hier lernen junge Menschen nicht nur Texte auswendig, sondern Verantwortung zu übernehmen, aufeinander zu hören und gemeinsam Großes zu schaffen.

Denn wenn sich der Vorhang hebt, gilt auch für sie: Diese Bretter bedeuten ihre Welt.

CHIMIA, SUPER-PUTEREA MEA. TREI EDIȚII, O SINGURĂ PASIUNE: ȘTIINȚA CARE PRINDE VIAȚĂ

Prof. Diana-Clara Baci, Liceul German Sebeș

La Liceul German Sebeș, chimia nu mai este doar o disciplină din programa școlară, ci o experiență care inspiră, provoacă și formează caractere. Proiectul „Chimia, super-puterea mea” a demonstrat, timp de trei ediții consecutive, că atunci când știința este predată prin experiment, creativitate și implicare, devine o adevărată super-putere.

Ediția I (2023–2024). Prima ediție a pus bazele unei inițiative educaționale ambițioase, menită să aducă chimia mai aproape de elevi. Activitățile și experimentele desfășurate au contribuit la creșterea interesului pentru această disciplină, iar elevii au descoperit că știința poate fi aplicată și fascinantă. Momentul culminant a fost participarea la evenimentul de închidere al fondului Științescu Alba, unde elevii, alături de profesorul coordonator (Diana-Clara Baci), au susținut o demonstrație live cu experimente realizate în cadrul atelierelor.

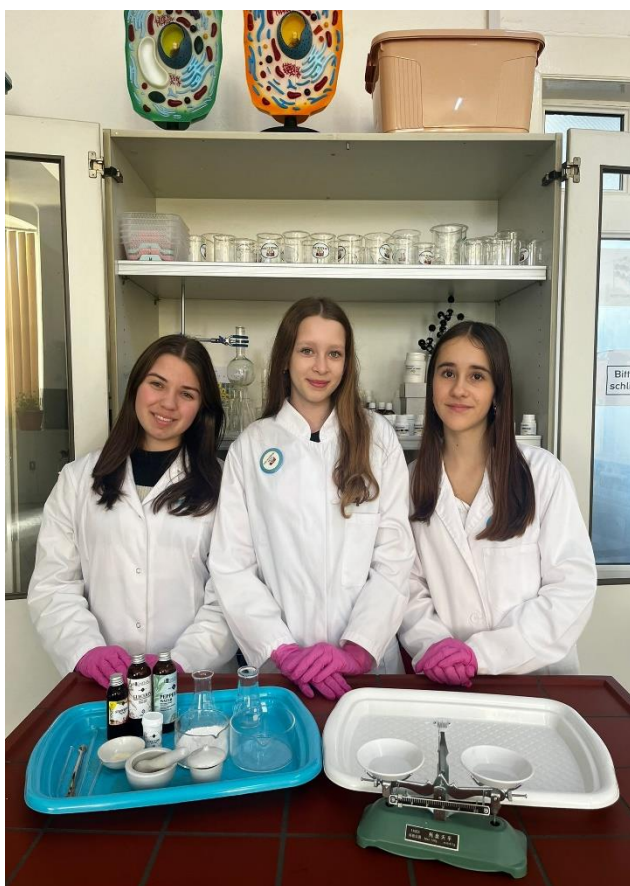
Ediția a II-a (2024-2025). A doua ediție a însemnat extindere și impact mai larg. Peste 500 de elevi din Sebeș și Răchita au participat la activități interactive și creative. Printre cele mai apreciate momente s-au numărat: atelierelor DIY, unde elevii au construit modele moleculare și atomice și au descoperit „formula” ciocolatei și a hormonilor fericirii; activitatea „Salvez Planeta!”, dedicată producerii de detergenți eco-friendly; quizul interactiv „Te provoc la știință!”; expoziția finală cu planșe, machete și experimente prezentate de elevi.

Rezultatele au fost impresionante: 500 de elevi implicați direct, 70 de profesori și părinți beneficiari indirecti și un nivel ridicat de curiozitate și entuziasm.

Ediția a III-a (2025-2026). Noua ediție aduce un plus de inovație prin utilizarea ochelarilor VR și a unui software educațional dedicat, care permite desfășurarea experimentelor într-un mediu virtual sigur și controlat. Elevii vor realiza prototipuri de filtre naturale pentru purificarea apei, vor participa la concursuri chimice interactive și vor prezenta rezultatele muncii lor într-o expoziție finală. Proiectul continuă astfel să combine tehnologia, aplicabilitatea practică și spiritul de competiție.

Un proiect, o viziune. Toate cele trei ediții au fost proiectate și câștigate de către Liceul German Sebeș, sub coordonarea profesorului de chimie, Diana-Clara Baci, care a reușit să transforme laboratorul într-un spațiu al descoperirii și al pasiunii pentru știință.

Prin consecvență, inovație și implicare, „Chimia, super-puterea mea” a devenit mai mult decât un proiect educațional, a devenit o poveste de succes care arată că știința poate inspira generații

întregi. Pentru că, uneori, adevărata super-putere nu este să ai forță extraordinară, ci să înțelegi lumea și să o transformi prin cunoaștere.

Proiectul „Chimia, super-puterea mea” este finanțat prin Fondul Științescu Alba, fond implementat de Fundația Comunitară Sibiu, în parteneriat cu Romanian-American Foundation și FFCR, împreună cu partenerul local Fundația Bosch România și cu sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Alba. Fondul Științescu este un program de finanțare pentru proiecte educaționale non-formale, care încurajează pasiunea pentru științe și tehnologie a copiilor și tinerilor de 6-19 ani.

CHEMIE, MEINE SUPERKRAFT. DREI AUSGABEN, EINE EINZIGE LEIDENSCHAFT: WENN WISSENSCHAFT LEBENDIG WIRD

Prof. Diana-Clara Baci, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Am Deutschen Lyzeum Mühlbach ist Chemie nicht mehr nur ein Fach im Lehrplan, sondern eine Erfahrung, die inspiriert, herausfordert und Charaktere formt. Das Projekt „Chemie, meine Superkraft“ hat über drei aufeinanderfolgende Ausgaben hinweg gezeigt, dass Wissenschaft, wenn sie durch Experiment, Kreativität und Engagement vermittelt wird, zu einer echten Superkraft wird.

Erster Projektdurchgang (2023-2024). Der erste Projektdurchgang legte den Grundstein für eine ambitionierte Bildungsinitiative, die darauf abzielte, Chemie den Schülerinnen und Schülern näherzubringen. Die durchgeführten Aktivitäten und Experimente trugen dazu bei, das Interesse an diesem Fach zu steigern, und die Schülerinnen und Schüler entdeckten, dass Wissenschaft anwendbar und faszinierend sein kann. Der Höhepunkt war die Teilnahme an der Abschlussveranstaltung des Științescu-Alba-Fonds, bei der die Schülerinnen und Schüler gemeinsam mit der betreuenden Lehrkraft (Diana-Clara Baci) eine Live-Demonstration mit Experimenten präsentierten, die im Rahmen der Workshops durchgeführt wurden.

Zweiter Projektdurchgang (2024-2025). Der zweite Projektdurchgang bedeutete Erweiterung und eine größere Wirkung. Über 500 Schülerinnen und Schüler aus Mühlbach und Răchita nahmen an interaktiven und kreativen Aktivitäten teil. Zu den am meisten geschätzten Momenten gehörten: die DIY-Workshops, in denen die Schülerinnen und Schüler molekulare und atomare Modelle bauten und die „Formel“ der Schokolade sowie der Glückshormone entdeckten; die Aktivität „Ich rette den Planeten!“, die der Herstellung von umweltfreundlichen Reinigungsmitteln gewidmet war; das interaktive Quiz „Ich fordere dich zur Wissenschaft heraus!“; die Abschlussausstellung mit Plakaten, Modellen und Experimenten, die von den Schülerinnen und Schülern präsentiert wurden. Die Ergebnisse waren beeindruckend: 500 direkt beteiligte Schülerinnen und Schüler, 70 Lehrkräfte und Eltern als indirekte Begünstigte sowie ein hohes Maß an Neugier und Begeisterung.

Dritter Projektdurchgang (2025-2026). Der neue Projektdurchgang bringt zusätzliche Innovation durch den Einsatz von VR-Brillen und einer speziellen Bildungssoftware, die es ermöglicht, Experimente in einer sicheren und kontrollierten virtuellen Umgebung durchzuführen. Die Schülerinnen und Schüler werden

Prototypen natürlicher Filter zur Wasserreinigung entwickeln, an interaktiven Chemiewettbewerben teilnehmen und die Ergebnisse ihrer Arbeit in einer Abschlussausstellung präsentieren. Das Projekt verbindet somit weiterhin Technologie, praktische Anwendbarkeit und Wettbewerbsgeist.

Ein Projekt, eine Vision. Alle drei Projektdurchgänge wurden vom Deutschen Lyzeum Mühlbach konzipiert und gewonnen, unter der Leitung der

Chemielehrerin Diana-Clara Baci, die es geschafft hat, das Labor in einen Raum der Entdeckung und der Leidenschaft für die Wissenschaft zu verwandeln.

Durch Konsequenz, Innovation und Engagement ist „Chemie, meine Superkraft“ mehr als ein Bildungsprojekt geworden-es ist zu einer Erfolgsgeschichte geworden, die zeigt, dass Wissenschaft ganze Generationen inspirieren kann. Denn manchmal besteht die wahre Superkraft nicht darin, außergewöhnliche Stärke zu besitzen, sondern darin, die Welt zu verstehen und sie durch Wissen zu verändern.

Das Projekt „Chemie, meine Superkraft“ wird durch den Științescu-Alba-Fonds finanziert-ein Programm, das von der Fundația Comunitară Sibiu in Partnerschaft mit der Romanian-American Foundation, der FFCR, dem lokalen Partner Fundația Bosch România sowie mit Unterstützung des Schulinspektorats des Kreises Alba umgesetzt wird. Der Științescu-Fonds ist ein Förderprogramm für non-formale Bildung, das die Leidenschaft für Naturwissenschaften und Technologie bei Kindern und Jugendlichen im Alter von 6 bis 19 Jahren weckt.

BALUL BOBOCILOR, CLASA A V-A: PRIMII PAȘI ÎNTR-O LUME DE POVESTE

Prof. Cristina Maria Orășan, Liceul German Sebeș

Elevii clasei a V-a de la Liceul German Sebeș au pășit în lumea gimnaziului cu emoție și curaj, iar acest început a fost sărbătorit printr-un eveniment special, devenit deja o tradiție a școlii noastre: Balul Bobocilor, organizat cu scopul de a-i integra și de a-i încuraja în noua etapă școlară.

Tema aleasă, „În lumea Disney”, a adus culoare, emoție și multă imaginație. Bobocii au intrat în pielea unor personaje îndrăgite și au parcurs probe variate, care le-au pus în valoare creativitatea, îndemânarea, spontaneitatea și cunoștințele.

Atmosfera a fost una destinsă, plină de zâmbete, aplauze și susținere din partea colegilor, profesorilor și a părinților.

Un sprijin important în desfășurarea balului l-au oferit elevii clasei a VIII-a A, care au fost prezentatorii evenimentului și au contribuit activ la buna organizare a probelor. Momentul artistic pregătit de aceștia, alături de o elevă din clasa a VII-a A (Ariana Maria Dragomir), a completat seara cu emoție și sensibilitate.

Momentul de premiere a subliniat un mesaj esențial: fiecare boboc este valoros. Toți participanții au fost recompensați cu diplome și premii, iar titlurile de Miss și Mister Boboc s-au acordat elevilor Ana Beschiu și Erik Elekes, încununând seara.

Balul Bobocilor a fost mai mult decât o competiție, a fost o experiență de început, o amintire frumoasă și un pas sigur spre integrarea elevilor în viața de gimnaziu.

DER BALL DER FÜNFTKLÄSSLER: DIE ERSTEN SCHRITTE IN EINE MÄRCHENHAFTE WELT

Prof. Cristina Maria Orășan, Deutsches Lyzeum Mühlbach

Die Schülerinnen und Schüler der fünften Klasse des Deutschen Lyzeum Mühlbach sind mit Aufregung und Mut in die Welt des Gymnasiums eingetreten. Dieser neue Anfang wurde mit einer besonderen Veranstaltung gefeiert, die bereits zu einer schönen Tradition unserer Schule geworden ist: der Ball der Fünftklässler. Die Veranstaltung wurde organisiert, um die Kinder in der neuen Schulphase zu integrieren und sie zu ermutigen.

Das gewählte Thema „In der Welt von Disney“ brachte Farbe, Begeisterung und viel Fantasie mit sich. Die Fünftklässler schlüpften in die Rolle beliebter Figuren und meisterten verschiedene Aufgaben, bei denen sie ihre Kreativität, Geschicklichkeit, Spontaneität und ihr Wissen unter Beweis stellen konnten.

Die Atmosphäre war entspannt und herzlich, geprägt von Lächeln, Applaus und großer Unterstützung durch Mitschülerinnen und Mitschüler, Lehrkräfte und Eltern.

Eine wichtige Rolle bei der Durchführung des Balls spielten die Schülerinnen und Schüler der Klasse VIII A. Sie moderierten die Veranstaltung und trugen aktiv zur guten Organisation der Aufgaben bei. Der künstlerische Beitrag, den sie gemeinsam mit einer Schülerin der Klasse VII A (Ariana Maria Dragomir) vorbereiteten, verlieh dem Abend zusätzliche Emotion und Sensibilität.

Die Preisverleihung unterstrich eine wesentliche Botschaft: Jeder Fünftklässler ist wertvoll. Alle Teilnehmenden wurden mit Urkunden und Preisen ausgezeichnet, und die Titel Miss und Mister Fünftklässler gingen an Ana Beschiu und Erik Elekes und krönten damit den Abend.

Der Ball der Fünftklässler war mehr als ein Wettbewerb-er war ein besonderes Anfangserlebnis, eine schöne Erinnerung und ein sicherer Schritt zur gelungenen Integration in das Gymnasialleben.

SPIRITUL SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ ÎN INIMA SEBEȘULUI. TÂRGUL DE CRĂCIUN ORGANIZAT DE ELEVII LICEULUI GERMAN SEBEȘ

Elev Andreea Sivan, Liceul German Sebeș

Un eveniment devenit tradiție. În fiecare an, luna decembrie aduce cu sine o atmosferă de poveste, plină de emoție, lumină și generozitate la Liceul German Sebeș. Elevii școlii noastre reușesc să aducă spiritul Crăciunului direct în centrul Sebeșului organizând un Târg de Crăciun pe clase, eveniment care a atras atenția și aprecierea întregii comunități locale. Târgul de Crăciun are loc chiar în mijlocul orașului, transformând o zi obișnuită de iarnă într-o adevărată sărbătoare.

Pregătirile-o lecție de implicare și muncă în echipă. În anul 2025, pregătirile pentru târg au început chiar în săptămâna cu marele eveniment. Fiecare clasă a avut libertatea de a alege ce va oferi spre vânzare, cum își va decora standul și cum va contribui la atmosfera generală de sărbătoare. Elevii, îndrumați de diriginți și profesori, au lucrat cu entuziasm, implicându-se în realizarea produselor: de la prăjituri și fursecuri, la decorațiuni handmade etc. Pe lângă faptul că au pus în valoare creativitatea și simțul estetic, elevii au învățat cât de important este să colaborezi, să îți asumi responsabilități și să îți duci proiectele la bun sfârșit. A fost o lecție practică despre organizare, implicare și solidaritate.

Ziua târgului-o explozie de culoare și bucurie. Ziua târgului este una cu adevărat specială. De dimineată, elevii și profesorii încep montarea standurilor, decorarea spațiului și aranjarea produselor. Vizitatorii, părinți, bunici, profesori, trecători curioși, sunt întâmpinați cu zâmbete calde, colinde și o diversitate de produse. Cei mici sunt încântați de dulciurile pregătite cu grijă, iar cei mari apreciază creativitatea și efortul depus de copii. Fondurile strânse în urma târgului sunt folosite de către elevi în funcție de nevoile fiecărei clase în parte.

Părerii și impresii din partea elevilor. „Pentru mine, târgul este una dintre cele mai frumoase experiențe din acest an. Mă simt ca într-un film de Crăciun și m-am bucurat că am putut contribui la ceva atât de frumos”, ne-a mărturisit o colegă din clasa a X-a. Un alt coleg ne-a mărturisit faptul că: „Este greu la început să ne organizăm, dar merită tot efortul. Învățăm multe despre cum se lucrează în echipă și ne distrăm de minune”.

Concluzie-Crăciunul prinde viață când lucrăm împreună. Târgul de Crăciun organizat de elevii și profesorii Liceului German Sebeș este mai mult decât un eveniment festiv. Este o lecție de implicare, dăruire, responsabilitate și bucurie. Este dovada că atunci când ne unim forțele și punem suflet în ceea ce facem, putem aduce zâmbete și căldură în inimile celor din jur. Sperăm ca această tradiție să continue și în anii următori și să inspire tot mai mulți elevi să se implice în astfel de proiecte de suflet.

WEIHNACHTSZAUBER IM HERZEN MÜHLBACHS. DER WEIHNACHTSMARKT, ORGANISIERT VON DEN SCHÜLERINNEN UND SCHÜLERN DES DEUTSCHEN LYZEUMS MÜHLBACH

Andreea Sivan
Schülerin des Deutschen Lyzeums Mühlbach

Ein Ereignis, das zur Tradition geworden ist. Jedes Jahr bringt der Dezember am Deutschen Lyzeum Mühlbach eine märchenhafte Atmosphäre mit sich, voller Emotion, Licht und Großzügigkeit. Die Schülerinnen und Schüler unserer Schule schaffen es, den Geist der Weihnacht direkt ins Zentrum Mühlbachs zu bringen, indem sie klassenweise einen Weihnachtsmarkt organisieren-eine Veranstaltung, die die Aufmerksamkeit und Wertschätzung der gesamten lokalen Gemeinschaft auf sich gezogen hat. Der Weihnachtsmarkt findet mitten in der Stadt statt und verwandelt einen gewöhnlichen Wintertag in ein echtes Fest.

Die Vorbereitungen-eine Lektion in Engagement und Teamarbeit. Im Jahr 2025 begannen die Vorbereitungen für den Weihnachtsmarkt bereits in der Woche des großen Ereignisses. Jede Klasse hatte die Freiheit zu entscheiden, was sie zum Verkauf anbieten wollte, wie sie ihren Stand gestalten würde und wie sie zur allgemeinen festlichen Atmosphäre beitragen konnte. Die Schülerinnen und Schüler arbeiteten unter der Anleitung der Klassenlehrerinnen, Klassenlehrer und Fachlehrkräfte mit Begeisterung und beteiligten sich aktiv an der Herstellung der Produkte-von Kuchen und Plätzchen bis hin zu handgefertigten Dekorationen. Neben der Entfaltung ihrer Kreativität und ihres ästhetischen Gespürs lernten die Schülerinnen und Schüler, wie wichtig Zusammenarbeit ist, Verantwortung zu übernehmen und Projekte zu Ende zu führen. Es war eine praktische Lektion über Organisation, Engagement und Solidarität.

Der Tag des Weihnachtsmarktes-eine Explosion aus Farbe und Freude. Der Tag des Marktes ist ein besonderer. Schon am Morgen beginnen Schülerinnen, Schüler und Lehrkräfte mit dem Aufbau der Stände, der Dekoration des Platzes und dem Anordnen der Produkte. Die Besucher-Eltern, Großeltern, Lehrkräfte und neugierige Passanten-werden mit warmem Lächeln, Weihnachtsliedern und einer Vielfalt an Produkten empfangen. Die Kleinen freuen sich über die mit Sorgfalt vorbereiteten Süßigkeiten, während die Erwachsenen die Kreativität und den Einsatz der Kinder schätzen. Die beim Weihnachtsmarkt gesammelten Gelder werden von den Schülerinnen und Schülern je nach den Bedürfnissen jeder einzelnen Klasse verwendet.

Meinungen und Eindrücke der Schülerinnen und Schüler. „Für mich ist der Weihnachtsmarkt eine der schönsten Erfahrungen dieses Jahres. Ich fühle mich wie in einem Weihnachtsfilm und habe mich gefreut, dass ich zu etwas so Schöнем beitragen konnte“, erzählte uns eine Mitschülerin aus der zehnten Klasse. Ein anderer Mitschüler sagte uns: „Am Anfang ist es nicht leicht, sich zu organisieren, aber die ganze Mühe lohnt sich. Wir lernen viel darüber, wie man im Team arbeitet, und haben dabei sehr viel Spaß“.

Weihnachten lebt auf wenn wir zusammenarbeiten. Der von den Schülerinnen, Schülern und Lehrkräften des Deutschen Lyzeums Mühlbach organisierte Weihnachtsmarkt ist mehr als nur eine festliche Veranstaltung. Er ist eine Lektion in Engagement, Hilfsbereitschaft, Verantwortung und Freude. Er ist der Beweis dafür, dass wir, wenn wir unsere Kräfte bündeln und Herz in das legen, was wir tun, Lächeln und Wärme in die Herzen der Menschen um uns herumbringen können. Wir hoffen, dass diese Tradition auch in den kommenden Jahren fortgeführt wird und immer mehr Schülerinnen und Schüler dazu inspiriert, sich an solchen Herzensprojekten zu beteiligen.

**LISTA PROFESORILOR CARE PREDAU LA CLASELE
DE ÎNVĂȚĂMÂNT ANTEPREȘCOLAR, PREȘCOLAR ȘI PRIMAR
ÎN ANUL ȘCOLAR 2025/2026**

NR. CRT.	NUME ȘI PRENUME CADRU DIDACTIC	GRUPA/CLASA COORDONATĂ
1.	Frank Iuliana	Grădinița cu Program Normal Petrești-grupa mică, mijlocie și mare
2.	Duca Claudia Regina	Grădinița cu Program Prelungit Petrești-grupa mică, mijlocie și mare
3.	Șuteu Daniela	Grădinița cu Program Prelungit Petrești-grupa mică, mijlocie și mare
4.	Kirr Corina	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, creșă-grupa mijlocie
5.	Bebeșelea Evelyn	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, creșă-grupa mijlocie
6.	Bodea Florina	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, creșă-grupa mare
7.	Onyekwere Erika	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, creșă-grupa mare
8.	Rus Nicole Sarah	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, creșă-grupa mare
9.	Morariu Maria-Carina	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, creșă-grupa mare
10.	Siteavu Maria Teodora	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, grădiniță-grupa mică
11.	Vonica Vanesa Isabell	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, grădiniță-grupa mică
12.	Pașca Agnes	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, grădiniță-grupa mijlocie
13.	Puțan Luciana	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, grădiniță-grupa mijlocie
14.	Bebeșelea Roswita	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, grădiniță-grupa mare
15.	Sifft Sabine	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș, grădiniță-grupa mare
16.	Dörr Gabrielle Roswitha	Clasa Pregătitoare A
17.	Miheț Monica-Gabriela	Clasa Pregătitoare B
18.	Dănilă Ileana	Clasa I A
19.	Neagu Ioana	Clasa I B
20.	Petruța Monica	Clasa a II-a A
21.	Petra Elena Sorina	Clasa a II-a B
22.	Chiriță Karin Monika	Clasa a III-a A
23.	Neagu Teodora Maria	Clasa a IV-a A
24.	Bota Violeta Mariana	Clasa a IV-a B

**LISTĂ PROFESORILOR CARE PREDAU LA CLASELE
DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL ȘI LICEAL ÎN ANUL ȘCOLAR 2025/2026**

NR. CRT.	NUME ȘI PRENUME CADRU DIDACTIC	DISCIPLINA PREDATĂ
1.	Onofrei Verona Maria, director Liceul German Sebeș	Limba și Literatura Germană Maternă/ITMN
2.	Răulea Delia Cristina, director adjunct Liceul German Sebeș	Limba și Literatura Germană Maternă
3.	Voina Cristina	Limba și Literatura Germană Maternă
4.	Cojocaru Mioara	Limba și Literatura Română/Limba Latină
5.	Bădescu Lacrima Johanna	Limba și Literatura Română/Limba Latină
6.	Bembea Toma Daniel	Limba Engleză/Educație Socială/Logică, Argumentare și Comunicare
7.	Barna Ruxandra Florina	Limba Engleză
8.	Munteanu Anca-Mihaela	Limba Italiană
9.	Țirlea Elena-Liliana	Matematică
10.	Bogdan Liana-Roxana	Matematică/Tehnologia Informației și Comunicației
11.	Brânzan Ioan	Fizică
12.	Rednic Ana	Biologie
13.	Reger Inge	Fizică/Biologie/Fit für DSD
14.	Baciu Diana-Clara	Chimie/Fizică
15.	Groza Mihai-Octavian	Istorie/Filosofie
16.	Giurgiuman Ioana	Geografie/Psihologie/Educație Antreprenorială//Economie/Sociologie/Educație Tehnologică
17.	Orășan Maria Cristina	Educație plastică/Educație muzicală
18.	Weiner Cerasela	Educație fizică și sport
19.	Șuvaina Adriana-Rozina	Educație fizică și sport
20.	Onofrei Manuel	Informatică/Tehnologia Informației și Comunicației
21.	Mara Simona Ana	Religie (confesiune ortodoxă)
22.	Dahinten Alfred	Religie (confesiune evanghelică)
23.	Han Simona	Religie (cult penticostal)

**LISTA ELEVILOR ÎNSCRIȘI LA LICEUL GERMAN SEBEȘ
ÎN ANUL ȘCOLAR 2025/2026**

GRUPE/CLASE ÎNVĂȚĂMÂNT ANTEPREȘCOLAR ȘI PREȘCOLAR	
Grădinița cu Program Normal Petrești, 19 elevi Educator: Iuliana Frank	Grădinița cu Program Prolungit Petrești, 19 elevi Educator: Claudia Regina Duca, Daniela Șuteu
Grupa Mică Bojă Maria Furdui Elisabeta-Ana Furdui Nicolae-Emir Henegariu Philip Miheț Rafail Teodorescu Maria Grupa Mijlocie Cernat Andra-Ioana Furdui Oana-Elina Furdui Timeia-Maria Inurean Ines-Alexia Rus Filip-Tudor Solomon David-Valentin Grupa Mare Furdui Iacov Grosu Amalia-Cătălina Moldovan Elias Dominic Pamfiloiu Denis-Constantin Piloiu Așer Teodorescu Andrei Vlad Sara	Grupa mică Henegariu-Gauto Mayra Sigrid Pogan Remus Stan Brayan Todirașcu Matias-Mihai Vlad Iulia-Anastasia Grupa mijlocie Bocan David Ioan Budian Naomi Eliza Gherdea Ada Flavia Tăușan Clara-Maria Vlad Anastasia Rebeca Grupa mare Adăscăliței Gheorghe Gavril Anaclerio Anaise Dominika Oana Cibu Maya Henegariu-Gauto Sophia Valkiria Puiu Tudor Radu Lucas Marian Ștefan Daria Șuteu Nicole Maya Vasile Sara-Natalia Vlad Bogdan-Ioan
Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș Creșă, grupa mijlocie, 11 elevi Educator: Corina Kirr, Evelyn Bebeșelea	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș Creșă, grupa mare, 14 elevi Educator: Florina Bodea, Erika Onyekwere
Arion Philip Ștefan Comșa Alexandru Ioan Cutean Dima Dan Andi Matei Filipaș Thea Iacob Matei Konnert Matthias Moțoi Achim Ioan Poenariu Elena Maria Szanto Carla Vaidasigan Victor Ioan	Arion Cristoph Bâscă Theas Calica Sara Maria Fîntînă Darius Frățilă Anastasia Geneș Victor Gomboș Sara Lăncrănjan Mihail Popa Elena Parascheva Springean Paula Stoica Rareș Ștef Tudor Velțan Eduard

	Vlad Isaac
Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș Creșă, grupa mare, 14 elevi Educator: Nicole Sarah Rus, Maria-Carina Morariu	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș Grădiniță, grupa mică, 22 elevi Educator: Maria Teodora Siteavu, Vanesa Isabell Vonica
Bucur Paul Cernat Matei Ioan Cotruș George Matei Cutean Andreas Făcăleț Antonia Maria Herberth Karina Kirr Johanna Mîrza Andrei Ilie Oltean Norah Panța Ilinca Olivia Plitea Ianis Popa Eva Xenia Popa Marwa Maria Saucă Irina	Androne Sterca Sofia Arion David Andrei Bârlea Dominic-Sebastian Bogdan Evelyn Maria Cojocar Medeea Maria Dobre Ioana Dobre Maria Dörr Lucas Dreghiciu Vladimir Dușa Ava Maria Feraru Sebastian Filipaș Sophia Maria Grigor Ianis Andrei Moldovan Raisa Nicoară Aria Maria Oprîta Oliver Radu Ana-Maria Radu Ema Georgiana Schuster Flavia Ștefan Eva Trifa Ian Todoran Irina
Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș Grădiniță, grupa mijlocie, 20 elevi Educator: Agnes Pașca, Luciana Puțan	Creșa și Grădinița „Blauer Stern” Sebeș Grădiniță, grupa mare, 24 elevi Educator: Roswita Bebeșelea, Sabine Sifft
Argatu Sofia Maria Bîldea Michael Alexander Catalina Thomas Cernat Maria Chirca Victor Chiriță Abner Ciucă Ema Ioana Fărăgau Melissa Filimon Adrian Ivan Irina Matei Mara Moldovan Vlad Muntean Liam Pașca Ioas Paștiu Nectarăria Ariana Petrașcu Vlad Ioan Stanciu Giulia Gabriela Subțirel Alma Miruna Țoțonea Evelyn Maria Voinea Emima Dorothea	Chiriță Amely Cibu Natașa Ciurdariu Patrick Cotruș Gabriel Nectarie Drăghiciu Ana Fărăgău Filip Mark Frate Gloria Miclea David Muntean Noah Neagu Elisa-Ioana Onyekwere Charis Olachi Oprîta Luca Plitea Vlad Popa Sara Popa Sofia-Maria Popescu Vlad Secașiu Sarah Sticea Sva Szanto Alexandru Vlad Tileagă Anna Ursu Matei Vintilă Ava Gloria

	Voina Eliab-Ioel Voina Elisabeta
CLASE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR	
Clasa Pregătitoare A, 18 elevi Învățător: Gabrielle Roswitha Dörr	Clasa Pregătitoare B, 11 elevi Învățător: Monica-Gabriela Miheț
Anghelescu Petra Beschiu Pavel Bodea Sofia Maria Botănel Adriana Nesiah Catilina Antonia Maria Cristian Sonia Maria Durcă Thomas Ignat Alexandra Nandrea Oscar Martin Oltean Ada Pătru Luca Sabin Popescu Theo Argeșel Sas Timeea Adina Saucă Ilinca Maria Stănilă Evelyn Maria Streulea Maya Elena Threema Vithana Benuri Vithumsa Vintilă Clara	Anaclerio Evelyn Viviana Maria Bogdan Casian Dicu Irina Inurean Abigail Elisabeta Irimie Rebeca Maria Kaltenbach Elisabeth Maria Meister Philip Rus Nathan Gabriel Schmidt Rene Alexander Teodorescu Ioachim Vlad Luiza
Clasa I A, 23 elevi Învățător: Ileana Dănilă	Clasa I B, 13 elevi Învățător: Ioana Neagu
Arion Maria Barna Eduard Bucur Tudor-Gabriel Bunea Theodora Cernat Anna Dragomir Emanuel Dragomir Nicholas-Manu Dragomirescu Filip-George Drăghiciu Maria Faur Ian-Albert Ghiniță Ingrid-Beatrice-Sara Oprîta Ana Oprîta Sarah-Maria Pavăl Timotei-Mihai Petric Andrei Plitea Adelina Roșca Estelle-Rosemarie Salonti Filip-Andrei Schüsser Damian Sticea Petra Suciu Caterina Voina Agnes-Daniela Voina Ilie	Avram Abigail Jasmin Borca Mihai Eugen Cernat Teodora Maria Galles Samira Radu Eduard Mihai Sagyebo Darius Andrei Schmidt Leon-Andreas Suciu Ruth Șuteu Amelia Elena Șuteu Noah David Vasile Emma Antonia Vlad Nicolas Andrei Vonica-Răduțiu Vlad Ștefan
Clasa a II-a A, 14 elevi Învățător: Monica Petruța	Clasa a II-a B, 14 elevi Învățător: Elena Sorina Petra

Boca Tania Maria Cîndea Mihai Petru Drăghici Eva Elena Dura Darius Teodor Lăncrănjan Nicolae Lesenciuc Alessia Maria Mihăescu Iannis Oltean David Andrei Popa Maria Popescu Nora Argeșel Radu Tudor Suciu Filip Aron Vasiu Ștefania Ioana Voina Fineas Levi	Bugnar Andreea Maria Cantor David Iulian Chiriță Benaja Cotîrlea Roxana Ceolmec Anastasia Elena Furdui Andra Ariana Gherdea Emma Cristina Harko Eduard Dumitru Irimie Elena Sofia Mura Rebecca Sofia Pălășanu Melissa Petrașcu Noah Rus Luca Daniel Ștefan Anisia
Clasa a III-a A, 21 elevi Învățător: Karin Monika Chiriță	
Avram Natan Kayden Bejenaru Emima Mihaela Bihlmeyer Luka Bișboacă Tania Cezara Bradu Andrei Bud Alesia Maria Budrală-Balcău Patricia-Maria Cioflec Cristian Dragomir Andrei Duca Eric-Claudiu Furdui Maria-Antonia Ghibu Clara Maria Gilulovici Reini-Alin Huțanu Eduard Emanuel Ignat Elisa Maria Oltean Clara Oprea-Frank Erik Pavăl Sofia Victoria Sas Tania Andrada Solomon Sofia Ioana Vesa Francesca	
Clasa a IV-a A, 20 elevi Învățător: Teodora Maria Neagu	Clasa a IV-a B, 11 elevi Învățător: Violeta Mariana Bota
Brînceanu Elisa Ștefania Cibu Caleb Onisim Cojocariu Luca Andreas Cojocarui Iannis Andrei Corpodean Radu Dărămuș Ana Medeea Dragomir Matei Daniel Ghibu Amelia Maer Filip Cezar Matei Ilinca Mihu Ruth Marta Morariu Ana Ioana Mura Raul Alexandru	Anghel Andra Argatu Lara-Andreea Fufezan Filip-Cătălin Hoster Dorothea Lazăr Paul Vasile Lomănar Eva-Maria Muntean Antonio Filippo Rotta Camelia Romana Rus Jonas Schusser Maya-Antonia Șuteu Natan Daniel

Oprița Mihai Pienariu Isac Subțirel Mircea Armin Suciu Raisa Anais Trif Izabela Maria Vințan Ada Georgiana Voina Miriam Noemi	
CLASE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL	
Clasa a V-a A, 21 elevi Diriginte: prof. Liana Roxana Bogdan	Clasa a VI-a A, 27 elevi Diriginte: prof. Florina Ruxandra Barna
Apanaitioaei Sofia Ionela Barna Elias Beschiu Ana Boca Tudor Andrei Bogdan Lia Georgiana Budian Rut Ștefania Căpățînă Darius Cibu Ariana Maria Dănăilă Eonice Dănăilă Lois Drăghici Ana Sofia Elekes Erik Christian Florea-Berechet Elena Furdui Nicoleta Patrisia Petrean Sonia Elena Rugeanu Daniel Darius Rupasinghe Sanuji Gethara Silișteanu Abigail Elisabeta Silișteanu Rebeca Stanciu Flori Ursu Emilia Ioana	Avram Iudita Chayenne Avram Onisim Corneliu Avram Tudor Manuel Bradu Geanina Bratu Levi Mihai Damian-Filip Marc Dărămuș David Octavian Dumitrean Marta Gherdea Rareș Andrei Gherdea Ruth Sonia Győrfi Paula Isabela Hăbean Lara Haizea Hetea Tabea Ruth Hoster Johanna Kellinger Luca Kloss Tabea Teodora Klusch Paula Franziska Moga Maria Alexia Neagu Tudor Prunoiu Gabriel Rotaru Rafael Cristian Sava Ianis-Gabriel Solomon Anisia Maria Stricat Simion Daniel Țirlea Ștefan Vințan Lucas Ionel Voina Marta
Clasa a VII-a A, 26 elevi Diriginte: prof. Mioara Cojocaru	Clasa a VIII-a B, 16 elevi Diriginte: prof. Maria Cristina Orășan
Anghelescu Anastasia Apanaitioaei Rareș Marian Athurugiriya Arachchilage Minduli Sadadinu Baba Liliana Maria Bratu Sara Iulia Crișan Adelina Maria Dima Armina Ștefania Dragomir Maria Ariana Drăghici Filip Daniel Faur Alexandru Nicolae Furdui Miriaam Florina	Avram Debora Beatrice Bărbat Sofia Cibu Natanael Benjamin Dogariu Maria Elena Duca Darius Emil Hetea Rebeca Hoster Tirza Kellinger Silas Kloos Lea Olimpia Kloos Thomas Florian Lupu Andreea Georgiana

Gilulovici Erika-Roberta Hetea Salomea Rahela Hileagă Ioana Georgiana Istrate Mihai Alexandru Leonte David Mara Philip Matiș Albert Andrei Moldovan Raul Mucsi-Amariței Tobias Mihai Munteanu Narcis Negrea-Oprean George Florin Oprîta Diana Pitulice Ioan David Plitea Maria Roberta Roșca Raul Andrei	Maxim-Morar Emma Maxim-Morar Estera Șuvaina Ștefan Bogdan Vlad Ana Vlad Vasile
ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL	
Clasa a IX-a A, 27 elevi Diriginte: Prof. Dr. Mihai-Octavian Groza	Clasa a X-a A, 17 elevi Diriginte: Prof. Dr. Lacrima Johanna Bădescu
Apanaitioaei Celia Paula (Științe ale Naturii) Cârstea Nicole Andreea (Științe ale Naturii) Drăgan Bianca-Georgia (Științe ale Naturii) Drăghici Lucian Costel (Științe ale Naturii) Gîrboan Jessica (Științe ale Naturii) Jurca Ștefan Raul (Științe ale Naturii) Lascăr Teodora Mihaela (Științe ale Naturii) Oprea Sorescu Mihai (Științe ale Naturii) Presecan Ana-Tania (Științe ale Naturii) Schiau Natalia-Teodora (Științe ale Naturii) Trif Rareș Gabriel (Științe ale Naturii) Simion Cezar-Mihai (Științe ale Naturii) Vleju Andra Maria (Științe ale Naturii) Bebeșelea Gabriela-Maria (Filologie) Ciontea Ecaterina (Filologie) Dăian Bianca-Maria (Filologie) Dumitrean Așer Filip (Filologie) György Oana Lavinia (Filologie) Hampu Teodora-Maria (Filologie) Hăbean Kevin Christian (Filologie) Matei Maria (Filologie) Popa Iulia-Maria (Filologie) Siteavu Giulia Maria (Filologie) Șuteu Timotei Ioan (Filologie) Ursu-Carat Alex (Filologie) Vintilă Noah Daniel (Filologie) Zsigmond Olimpia-Maria (Filologie)	Capătă Gabriel (Științe ale Naturii) Cojocariu Patrick-Christian (Științe ale Naturii) Depner Josua (Științe ale Naturii) Depner Judith (Științe ale Naturii) Dumitrean Caleb (Științe ale Naturii) Dumitru Nicolae-Ștefan (Științe ale Naturii) Fătan George-Ștefan (Științe ale Naturii) Gîrboan Kevin (Științe ale Naturii) Achimescu Ioana Cristina (Filologie) Dura Flavius-Claudiu (Filologie) Kellinger Naemi (Filologie) Manciulea Eduard-Andrei (Filologie) Munteanu Iuliana (Filologie) Petrean Sarah Maria (Filologie) Petru Gabriela-Diana (Filologie) Șelaru Ioana (Filologie) Truța Alisa-Oana-Antonia (Filologie)
Clasa a XI-a A, 15 elevi Diriginte: Prof. Adriana Rozina Șuvaina	Clasa a XII-a A, 15 elevi Diriginte: Prof. Diana-Clara Baci
Cârstea David Ionuț (Științe ale Naturii) Dănăilă Raluca Andreea (Științe ale Naturii) Neagu Andrei David (Științe ale Naturii)	Anghel Roxana (Științe ale Naturii) Oprea Adrian-Ștefan (Științe ale Naturii) Oprea Alexandru-Cristian (Științe ale Naturii)

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

Oprița Denisa Maria (Științe ale Naturii) Boca Sidonia (Filologie) Capătă Ana (Filologie) Cibu Abigail Salome (Filologie) Dumitru Raul Florin (Filologie) Filip Natalia Nicoleta (Filologie) Kellinger Nadine (Filologie) Medrea Andrei Nicolae (Filologie) Nan Daniel Aron (Filologie) Streulea Noemi (Filologie) Thiess Mathias (Filologie) Trufin Dragoș Ionuț (Filologie)	Răulea Darius (Științe ale Naturii) Rotaru Tudor-Corneliu (Științe ale Naturii) Rus Patrick Antoine (Științe ale Naturii) Vonica-Răduțiu Daniel (Științe ale Naturii) Achimescu Denis-Bogdan (Filologie) Blaga Eduard-Adrian (Filologie) Man-Lup Ioan-Alin (Filologie) Sift Verena-Jasmine (Filologie) Sivan Andreea-Alexandra (Filologie) Stricat Sara (Filologie) Șuteu Tamara-Mihaela (Filologie) Tofan Vasti-Clara (Filologie)
NUMĂR TOTAL ELEVİ: 453 AN ȘCOLAR 2025/2026	

PREMII, MENȚIUNI ȘI DIPLOME OBȚINUTE DE ELEVII LICEULUI GERMAN SEBEȘ LA OLIMPIADELE ȘI CONCURSURILE ȘCOLARE (2024-2025)

Întocmit: coordonator proiecte și programe educative: Prof. Dr. MIHAI-OCTAVIAN GROZA

Nr. crt.	Nume și prenume elev	Clasa	Olimpiada/Concursul școlar	Instituție organizatoare	Premiul obținut
PROF. VERONA MARIA ONOFREI (DISCIPLINA „LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ”)					
1.	Dumitrean Caleb	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
2.	Kellinger Naemi	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
3.	Truța Alisa	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
4.	Girboan Kevin	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
5.	Dumitrean Caleb	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. DELIA CRISTINA RĂULEA (DISCIPLINA „LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ”)					
6.	Drăghici Filip-Daniel	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
7.	Oprița Diana	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
8.	Moldovan Raul	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
9.	Negrea-Oprean George	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
10.	Kellinger Nadine	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
11.	Nan Daniel Aron	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
12.	Filip Natalia	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

13.	Dănăilă Raluca	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
14.	Stricat Sara	a XI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
15.	Sifft Verena Jasmine	a XI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
16.	Kellinger Nadine	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
17.	Nan Daniel Aron	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
18.	Stricat Sara	a XI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. ILEANA DĂNILĂ (DISCIPLINA „LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ”)					
19.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
20.	Girboan Jessica	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
21.	Hăbean Kevin-Christian	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
22.	Matei Maria	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
23.	Căldare Vlad	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
24.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. IOANA NEAGU (DISCIPLINA „LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ”)					
25.	Klusck Paula Franziska	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
26.	Dumitrean Marta	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

27.	Hoster Johanna	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
28.	Kellinger Luca	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
29.	Hoster Tirza	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
30.	Hetea Rebeca	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
31.	Kloos Lea Olimpia	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
32.	Kellinger Silas	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
33.	Hoster Tirza	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Germană Maternă (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. DR. LACRIMA JOHANNA BĂDESCU (DISCIPLINA „LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ”)					
34.	Vlad Ana	a VII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
35.	Șuvaina Ștefan	a VII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
36.	Bărbat Sofia	a VII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
37.	Truța Alisa	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
38.	Anca Evelin	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
39.	Capătă Ana	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

40.	Neagu Andrei	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
41.	Dumitru Raul	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
42.	Vlad Ana	a VII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul Special
43.	Truța Alisa	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
44.	Truța Alisa	a IX-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul Special
45.	Capătă Ana	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul Special
46.	Capătă Ana	a X-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul „Așteptându-l pe Godot”
47.	Dumitru Raul	a X-a	Olimpiada de Cultură și Spiritualitate Românească (CSR)-etapa județeană	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
48.	Șuteu Hadassa	a X-a	Olimpiada de Cultură și Spiritualitate Românească (CSR)-etapa județeană	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
49.	Vlad Ana	a VII-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
50.	Bărbat Sofia	a VII-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
51.	Truța Alisa	a IX-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
52.	Anca Evelin	a IX-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
53.	Dumitru Raul	a X-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
54.	Neagu Andrei	a X-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. MIOARA COJOCARU (DISCIPLINA „LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ”)					

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

55.	Țirlea Ștefan	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
56.	Dărmăș David Octavian	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
57.	Solomon Anisia Maria	a V-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
58.	Istrate Mihai Alexandru	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
59.	Dragomir Maria Ariana	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
60.	Dima Armina Ștefania	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
61.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
62.	Paraschiv Alexandra Daria	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
63.	Matei Maria	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
64.	Răulea Darius	a XI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
65.	Șuteu Tamara Mihaela	a XI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
66.	Istrate Mihai Alexandru	a VI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul „În inima cetății”

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

67.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul Special
68.	Răulea Darius	a XI-a	Olimpiada de Limba și Literatură Română pentru minorități și pentru românii din diaspora (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul Special
69.	Anghelescu Anastasia	a VI-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
70.	Oprița Diana	a VI-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
71.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
72.	Șuteu Tamara Mihaela	a XI-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
73.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Lectură ca Abilitate de Viață-OLAV (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul Special
74.	Mucsi-Amariței Fabian Dennis	a VIII-a	Olimpiada de Cultură și Spiritualitate Românească (CSR)-etapa județeană	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
75.	Răulea Darius	a XI-a	Concursul Național de Creație Literară ARS NOVA, ediția a XX-a	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
76.	Sift Verena Jasmine	a XI-a	Concursul Național de Creație Literară ARS NOVA, ediția a XX-a	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. DR. MIHAI-OCTAVIAN GROZA (DISCIPLINA „ISTORIE”)					
77.	Mucsi-Amariței Fabian	a VIII-a	Olimpiada Națională de Istorie (faza județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
78.	Medrea Andrei Nicolae	a X-a	Olimpiada Națională de Istorie (faza județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
79.	Medrea Andrei Nicolae	a X-a	Sesiunea de referate și comunicări științifice ale elevilor din învățământul liceal, disciplina istorie (faza județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
80.	Mucsi-Amariței Fabian	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas”, ediția a XXVI-a	Ministerul Educației și Cercetării, ISJ Vâlcea, Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea	Premiul I
81.	Vintilă Noah-Daniel	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „La Școala cu Ceas”, ediția a XXVI-a	Ministerul Educației și Cercetării, ISJ Vâlcea, Școala Gimnazială „Take	Mențiune

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

				Ionescu” Râmnicu Vâlcea	
82.	Dărămuș David Octavian	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Premiul I
83.	Györfy Paula Isabela	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Premiul I
84.	Țârlea Ștefan	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Premiul I
85.	Rotaru Rafael Cristian	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
86.	Damian-Filip Marc	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
87.	Gherdea Ruth- Sonia	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
88.	Hăbean Lara Haizea	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
89.	Hetea Tabea Ruth	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
90.	Kellinger Luca	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

91.	Klusch Paula Franziska	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
92.	Moga Maria Alexia	a V-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
93.	Lupu Andreea Georgiana	a VII-a	Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie (clasele V-VII)	Ministerul Educației și Cercetării, Asociația InteligentT, Editura Nomina	Mențiune
94.	Medrea Andrei Nicolae	a X-a	Concursul Regional Transdisciplinar pentru Elevii din Învățământul Preuniversitar „Omul și Sacrul”	Inspectoratul Școlar Județean Cluj/Liceul Greco-Catolic „Inochentie Micu” Cluj- Napoca/Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla	Premiul I
95.	Mucsi-Amariței Fabian	a VIII-a	Concursul Național „Euro Quiz”	Ministerul Educației și Cercetării, Comisia Europeană în România	Diplomă de participare
96.	Jurca Ștefan Raul	a VIII-a	Concursul Național „Euro Quiz”	Ministerul Educației și Cercetării, Comisia Europeană în România	Diplomă de participare
97.	Ursu-Carat Alex	a VIII-a	Concursul Național „Euro Quiz”	Ministerul Educației și Cercetării, Comisia Europeană în România	Diplomă de participare
98.	Noah-Daniel Vintilă	a VIII-a	Concursul Național „Euro Quiz”	Ministerul Educației și Cercetării, Comisia Europeană în România	Diplomă de participare
99.	Medrea Andrei Nicolae	a X-a	Concursul Interjudețean „Spiritualitate și formele culturii în epoca modernă și contemporană”	Ministerul Educației și Cercetării, ISJ Hunedoara, Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Premiul I
100.	Jurca Ștefan Raul	a VIII-a	Concursul Interjudețean „Spiritualitate și formele culturii în epoca modernă și contemporană”	Ministerul Educației și Cercetării, ISJ Hunedoara, Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva	Mențiune

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

101.	Ursu-Carat Alex	a VIII-a	Concursul „Căutătorii de comori”, ediția a III-a-„Oameni, locuri și povești”	Asociația GISAS Sebeș, Centrul Județean de Excelență Alba, Liceul Tehnologic Sebeș, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș, Liceul German Sebeș	Premiul I
102.	Medrea Andrei Nicolae	a X-a	Concursul „Căutătorii de comori”, ediția a III-a-„Oameni, locuri și povești”	Asociația GISAS Sebeș, Centrul Județean de Excelență Alba, Liceul Tehnologic Sebeș, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș, Liceul German Sebeș	Mențiune
103.	Truța Alisa Antonia Medrea Andrei Nicolae Lopprich Reinhold	a IX-a a X-a a XII-a	Concursul INOMEDIA „Interferențe spirituale. Civilizația românească de la național, la universal, de la etnic, la multicultural	Liceul Greco-Catolic „Inochentie Micu” Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie Cluj- Napoca, Centrul Județean de Excelență Cluj	Mențiune
104.	Truța Alisa Antonia Medrea Andrei Nicolae Lopprich Reinhold	a IX-a a X-a a XII-a	Concursul INOMEDIA „Interferențe spirituale. Civilizația românească de la național, la universal, de la etnic, la multicultural	Liceul Greco-Catolic „Inochentie Micu” Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie Cluj- Napoca, Centrul Județean de Excelență Cluj	Premiul special pentru filmare
105.	Răulea Darius	a XI-a	Concursul Național „Ocroțiți de Eminescu”, ediția a XXV-a	Despărțământul ASTRA „Timotei Cipariu” Blaj, Uniunea Scriitorilor din România, Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” Alba, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba-Iulia	Premiul II

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

106.	Stricat Sara	a XI-a	Concursul Național „Ocroțiți de Eminescu”, ediția a XXV-a	Despărțământul ASTRA „Timotei Cipariu” Blaj, Uniunea Scriitorilor din România, Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” Alba, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba-Iulia	Diplomă de participare
107.	Jurca Raul Ștefan	a VIII-a	Concursul „Pro Lectura”-concurs de compuneri și eseuri pentru elevi	Primăria și Consiliul Local Bocșa, Biblioteca Orășenească „Tata Oancea” Bocșa	Premiul I
108.	Matei Maria	a VIII-a	Concursul „Pro Lectura”-concurs de compuneri și eseuri pentru elevi	Primăria și Consiliul Local Bocșa, Biblioteca Orășenească „Tata Oancea” Bocșa	Premiul I
109.	Căldare Vlad	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
110.	Dogar David Tudor	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
111.	Haber Nora	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
112.	Jurca Raul Ștefan	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
113.	Mucsi-Amariței Fabian	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
114.	Pienariu Ioel	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
115.	Ursu-Carat Alex	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

116.	Vintilă Noah-Daniel	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
117.	Vintilă Sofia	a VIII-a	Concursul Național Interdisciplinar „Societate Românească-Societate Europeană”	Centrul Județean de Excelență Alba, Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. SIMONA HAN (DISCIPLINA „RELIGIE”-CULTUL PENTICOSTAL)					
118.	Voina Marta	a V-a	Olimpiada de Religie-Cultul Penticostal (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
119.	Voina Estera Andreea	a VIII-a	Olimpiada de Religie-Cultul Penticostal (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
120.	Șuteu Hadassa	a X-a	Olimpiada de Religie-Cultul Penticostal (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
121.	Cibu Abigail	a X-a	Olimpiada de Religie-Cultul Penticostal (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
122.	Tofan Vasti Clara	a XI-a	Olimpiada de Religie-Cultul Penticostal (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
PROF. TOMA DANIEL BEMBEA (DISCIPLINA „LIMBA ENGLEZĂ”)					
123.	Anghel Roxana	a XI-a	Olimpiada de Limba Engleză (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
124.	Răulea Darius	a XI-a	Olimpiada de Limba Engleză (etapa județeană)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
125.	Anghel Roxana	a XI-a	Olimpiada de Limba Engleză (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
PROF. DIANA-CLARA BACIU (DISCIPLINA „CHIMIE”)					
126.	Cârstea Nicole	a VIII-a	Concursul Național de Comunicări Științifice pentru Elevi	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
127.	Paraschiv Alexandra	a VIII-a	Concursul Național de Comunicări Științifice pentru Elevi	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
128.	Bărbat Sofia	a VII-a	Concursul Interjudețean „Stelele Științei”	Ministerul Educației și Cercetării, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Galați	Premiul II

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

129.	Dogaru Maria	a VII-a	Concursul Interjudețean „Stelele Științei”	Ministerul Educației și Cercetării, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Galați	Premiul II
130.	Hetea Rebeca	a VII-a	Concursul Interjudețean „Stelele Științei”	Ministerul Educației și Cercetării, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Galați	Premiul II
131.	Anghel Roxana	a XI-a	Concursul Național „High School Science Projects”	Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului „Cristofor Simionescu” Iași	Premiul II
132.	Răulea Darius	a XI-a	Concursul Național „High School Science Projects”	Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului „Cristofor Simionescu” Iași	Premiul II
133.	Bărbat Sofia	a VII-a	Olimpiada Națională de Creativitate Științifică	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
134.	Dogariu Mariua	a VII-a	Olimpiada Națională de Creativitate Științifică	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
135.	Hetea Rebeca	a VII-a	Olimpiada Națională de Creativitate Științifică	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune
136.	Bărbat Sofia	a VII-a	Concursul Național de Chimie „Lazăr Deleanu”	Ministerul Educației și Cercetării	Mențiune Specială
137.	Dogariu Mariu	a VII-a	Competiția Excelențelor Brașov	Ministerul Educației și Cercetării, Centrul Județean de Excelență Brașov	Mențiune
138.	Paraschiv Alexandra	a VIII-a	Competiția Excelențelor Brașov	Ministerul Educației și Cercetării, Centrul Județean de Excelență Brașov	Diplomă de participare
139.	Bărbat Sofia	a VII-a	Competiția Excelențelor Brașov	Ministerul Educației și Cercetării, Centrul Județean de Excelență Brașov	Diplomă de participare
140.	Bărbat Sofia	a VII-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

141.	Dogariu Maria	a VII-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
142.	Hetea Rebeca	a VII-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
143.	Cârstea Nicole	a VII-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
144.	Haber Sara	a VIII-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
145.	Paraschiv Alexandra	a VIII-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
146.	Anghel Roxana	a XI-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
147.	Răulea Darius	a XI-a	Olimpiada Națională de Chimie	Ministerul Educației și Cercetării	Diplomă de participare
148.	Răulea Darius	a XI-a	Concursul Național de Chimie „Cristofor Simionescu”	Ministerul Educației și Cercetării, Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului „Cristofor Simionescu” Iași	Diplomă de participare
149.	Răulea Darius	a XI-a	Concursul Zircon	Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului „Cristofor Simionescu” Iași	Diplomă de participare
150.	Anghel Roxana	a XI-a	Concursul Zircon	Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului „Cristofor Simionescu” Iași	Diplomă de participare
151.	Șuvaina Ștefan	a VII-a	Concursul Interjudețean „Stelele Științei”	Ministerul Educației și Cercetării, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Galați	Diplomă de participare
PROF. CERASELA WEINER (DISCIPLINA „EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT”)					
152.	Echipa de fotbal-fete	a III-a a IV-a	Olimpiada Sportului Școlar-Fotbal, faza locală, zona Sebeș	Cupa TIMBARK-Fotbal	Premiul II

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

153.	Echipa de fotbal-băieți	a III-a a IV-a	Olimpiada Sportului Școlar-Fotbal, faza locală, zona Sebeș	Cupa TIMBARK-Fotbal	Premiul V
PROF. ADRIANA ȘUVAINA (DISCIPLINA „EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT”)					
154.	Echipa de fotbal-fete	a V-a, a VI-a	Olimpiada Sportului Școlar-Fotbal, faza locală, zona Sebeș	Cupa TIMBARK-Fotbal	Diplomă de participare
155.	Echipa de fotbal-băieți	a V-a, a VI-a	Olimpiada Sportului Școlar-Fotbal, faza locală, zona Sebeș	Cupa TIMBARK-Fotbal	Diplomă de participare
156.	Echipa de fotbal-băieți	a VII-a, a VIII-a	Olimpiada Sportului Școlar-Fotbal, faza locală, zona Sebeș	Cupa TIMBARK-Fotbal	Diplomă de participare
157.	Echipa de fotbal-băieți	a IX-a, a X-a	Olimpiada Sportului Școlar-Fotbal, faza locală, zona Sebeș	Cupa TIMBARK-Fotbal	Premiul IV
158.	Țirlea Ștefan	a V-a	Olimpiada Sportului Școlar-Campionatul Național de Șah, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul IV
159.	Kloos Thomas	a VII-a	Olimpiada Sportului Școlar-Campionatul Național de Șah, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul V
160.	Bratu Levi	a V-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul V
161.	Cibu Natanael	a VII-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul I
162.	Cibu Natanael	a VII-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza județeană	Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba-Iulia	Diplomă de participare
163.	Dragomir Ariana	a VI-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul III
164.	Munteanu Iuliana	a IX-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul I
165.	Munteanu Iuliana	a IX-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza județeană	Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba-Iulia	Diplomă de participare
166.	Apanaitioaei Iolanda	a XII-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza locală, zona Sebeș	Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș	Premiul II
167.	Apanaitioaei Iolanda	a XII-a	Olimpiada Sportului Școlar-Tenis de masă, faza județeană	Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” Alba-Iulia	Diplomă de participare

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

168.	Echipaj mixt-băieți/fete	a VII-a	Concursul de Prevenire și Stingere a Incendiilor „Prietenii Pompierilor” (etapa județeană)	Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Unirea” Alba	Diplomă de participare
PROF. IOANA NEAGU (CP B)					
169.	Avram Abigail Jasmin	CP B	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul II
PROF. MONICA PETRUȚA (CLASA I A)					
170.	Popescu Nora	I A	Concursul de lectură pentru clasele primare „Laudă semințelor, celor de față și în veci tuturor”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul I
171.	Popa Maria	I A	Concursul de lectură pentru clasele primare „Laudă semințelor, celor de față și în veci tuturor”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Mențiune
172.	Oltean David	I A	Gazeta Matematică (etapa I)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul III
173.	Popescu Nora	I A	Gazeta Matematică (etapa I)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I
PROF. ELENA PETRA (CLASA I B)					
174.	Chiriță Benaja	I B	Concursul de lectură pentru clasele primare „Laudă semințelor, celor de față și în veci tuturor”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul III
175.	Ștefan Anisia	I B	Concursul de lectură pentru clasele primare „Laudă semințelor, celor de față și în veci tuturor”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Mențiune
176.	Ștefan Anisia	I B	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul I
177.	Rus Luca	I B	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul II
PROF. IULIANA FRANK (CLASA A II-A A)					
178.	Vesa Francesca	a II-a A	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul I
PROF. TEODORA NEAGU (CLASA A III-A A)					
179.	Cojocaru Ianis Andrei	a III-a A	Concursul de lectură pentru clasele primare „Laudă semințelor, celor de față și în veci tuturor”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Mențiune
180.	Suciu Raisa Anais	a III-a A	Concursul de lectură pentru clasele primare „Laudă semințelor, celor de față și în veci tuturor”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Mențiune
181.	Maer Filip Cezar	a III-a A	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul II

Etwas Neues. Anuarul Liceului German Sebeș, număr 1, 2026

182.	Vințan Ada Georgiana	a III-a A	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul III
183.	Dragomir Matei Daniel	a III-a A	Gazeta Matematică Junior (etapa a II-a)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul II
PROF. VIOLETA BOTA (CLASA A III-A B)					
184.	Anghel Andra	a III-a B	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul II
PROF. DENIS PETRIC (CLASA A IV-A B)					
185.	Dănăilă Lois	a IV-a B	Concursul Județean „Anotimpuri de poveste”	Școala Gimnazială număr 2 Sebeș	Premiul II
186.	Moga Eduard Rareș	a IV-a B	Gazeta Matematică Junior (etapa națională)	Ministerul Educației și Cercetării	Premiul I

**PREMII OBTINUTE DE-A LUNGUL TIMPULUI DE CĂTRE ELEVII
LICEULUI GERMAN SEBEȘ LA OLIMPIADELE ȘI CONCURSURILE ȘCOLARE
(ETAPELE NAȚIONALE)**

AN ȘCOLAR 2017-2018

DRAGOMIRESCU EMMA, Mențiune-Olimpiada de Limba și Literatura Română pentru Minorități-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Lacrima Johanna Bădescu***;

BEBEȘULEA TABEA, Mențiune-Olimpiada de Limba și Literatura Germană Maternă-etapa națională-prof. coordonator ***Delia Cristina Răulea***;

MÜLLER TIMON ELISEI, Mențiune-Olimpiada de Limba și Literatura Germană Maternă-etapa națională-prof. coordonator ***Delia Cristina Răulea***;

AN ȘCOLAR 2021-2022

JURCA ȘTEFAN RAUL, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

ȘUTEU TIMOTEI IOAN, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

PIENARIU IOEL, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

VINTILĂ NOAH-DANIEL, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

DOGAR DAVID TUDOR, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

TRIF RAREȘ GABRIEL, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

TRUȚA ALISA OANA ANTONIA, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

OLĂLĂU CLAUDIA PATRISIA, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

DAHINTEN SOPHIE, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

MEDREA ANDREI NICOLAE, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

AN ȘCOLAR 2022-2023

RĂULEA DARIUS, Premiul III-Olimpiada de Limba și Literatura Română pentru Minorități-etapa națională-prof. coordonator ***Dana Vlad***;

DAHINTEN SOPHIE, Premiul I-Olimpiada de Limba și Literatura Germană Maternă-etapa națională-prof. coordonator ***Verona Maria Onofrei***;

MÜLLER MARIE EVODIE, Premiul III-Olimpiada de Limba și Literatura Germană Maternă-etapa națională-prof. coordonator ***Verona Maria Onofrei***;

OLĂLĂU CLAUDIA PATRISIA, Mențiune-Olimpiada de Limba și Literatura Germană Maternă-etapa națională-prof. coordonator ***Verona Maria Onofrei***;

RĂULEA DARIUS, Premiul Special-Concursul Internațional „Ocroțiți de Eminescu”-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

AN ȘCOLAR 2023-2024

HORHAT OANA ȘTEFANIA, Premiul II-Olimpiada de Limba și Literatura Română pentru Minorități-etapa națională-prof. coordonator ***Dana Vlad***;

ȘUTEU TAMARA MIHAELA, Mențiune-Olimpiada de Limba și Literatura Română pentru Minorități-etapa națională-prof. coordonator ***Dana Vlad***;

CAPĂȚĂ ANA-Premiul Special-Olimpiada de Limba și Literatura Română pentru Minorități-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Lacrima Johanna Bădescu***;

ANGHELESCU ANASTASIA, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

APANAITIOAEI RAREȘ, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

BABA LILIANA MARIA, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator ***dr. Mihai-Octavian Groza***;

MUNTEANU NARCIS, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

MUCSI-AMARIȚEI FABIAN, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

HABER NORA, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

VINTILĂ NOAH-DANIEL, Premiul I-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

DRĂGHICI FILIP, Premiul II-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

HABER SARA, Premiul II-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

DRAGOMIR ARIANA, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

FAUR ALEXANDRU, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

PITULICE DAVID, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

VLAD ANA, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

DOGAR DAVID-TUDOR, Premiul III-Concursul Național „Micii Exploratori”-Istorie-etapa națională-prof. coordonator **dr. Mihai-Octavian Groza**;

DIE HYMNE DES DEUTSCHEN LYZEUMS MÜHLBACH

(Prof. Elena-Sorina Petra, Prof. Ioana Giurgiuman)

*Hier in Mühlbach, jeden Tag,
lernen wir, was Zukunft mag.
Deutsch vereint uns-stark und klar,
träumen groß-und sind uns nah.*

*Deutsche Schule-stets bereit,
lernen in Gemeinsamkeit.
Mit Mut und Freude, Blick nach vorn,
wird die Zukunft neu gebor'n.*

*Worte, Spiele, Klang und Sinn,
jeder findet Weg darin.
Freundschaft blüht in unser'm Kreis,
Hand in Hand und Seit' an Seit'.*

*Deutsche Schule-stets bereit,
lernen in Gemeinsamkeit.
Mit Mut und Freude, Blick nach vorn,
wird die Zukunft neu gebor'n.*

*Heute träumen, morgen frei-
uns're Schule-stets dabei!
Mit Herz, Verstand und Sonnenschein-
Mühlbach-das kann Heimat sein!*

**ISSN 3120 - 1865
ISSN-L 3120 - 1865**